1989.
V. évf. 12. (29.) szám
Ára: 49 Ft

video magazin

100 + 10

Ünnepi filmkínálat

Aki király akart lenni
Alibi-test
Aranyoskám
Ágyról ágyra
Bombabiztos
Borotvaélen
Bosszúvágy II.
Christine
Conan, a pusztító
D.A.R.Y.L.
Dollárköteg
Dundee őrnagy
Dzsingisz kán
Elza, a vadon szülötte
Éjfél-expressz
Esélylesők
És légyen igazság
Fegyvere van, veszélyes!
Frankenstein bosszúja
Grizzly
A hallgatás törvénye
Hannover Street
Harmadik típusú találkozások
Hőhullám
Inga
Ingerlő idomok

Kemény pornóvilág
Kína-szindróma
La Bamba
Laura Mars szeme
A mélység
Madame Claude
Navarone ágyúi
A nagy borzongás
A nagy bunyós
Odessza-ügyirat
Pókember
Privát hekus
Robin és Marian
Sampon
Sheena, a dzsungel királynője
St. Elmo tüze
Dr. Strangelove
Szelíd motorosok
Szindbád és a tigris szeme
Szenvedélyes bűnök
Szép kis kalamajka
Tragacsparádé
Trükkös halál
Űrkaland
Vámpírok bolygója
Vártorony
Vakrémület
Veszélyes éj
A vikingek kincse

Kedves Olvasó!

100 + 10! Ennyi videófilmet kínál magazinunk ünnepi száma azoknak, akik az esztendő utolsó napjaiban nem pihentetni akarják képmagnójukat. Pár éve, ilyentájt még gondban voltunk, milyen játékfilmeket is ajánljunk a videóbarátoknak, mivel a keresett alkotásokat józszerével csak a feketepiacon lehetett beszerezni. Azóta alapvetően megváltozott a helyzet. Egy-két külföldi és hazai magánvállalkozó és néhány állami cég, szerencsére, fantáziát látott a magyar videópiacban is, és tőkéjét befektetve rövid idő alatt – különösen az elmúlt hat hónapban – fellendítette a legális hazai műsoroskazetta-forgalmazást. E vállalkozások sikerét csak könnyítette a cenzúra megszüntetése, a tabutémák eltűnése. Nagy sztárokkal, „új" műfajokban is (szex-, akció-, horrorfilmek) régi és friss sikerek jelentek meg a videókölcsönzőkben. Az országban gombamódra szaporodnak a maszek videótékák, amelyekben a hazai forgalmazók videóműsorait kínálják. Ma már az amerikai Warner Brothers, a Columbia Pictures, a Cannon, az NBC profi felirattal ellátott vagy szinkronizált filmjei közül választhatunk igényeink – és ízlésünk szerint.

Házunk tája rovatunkban, Kedves Olvasó, száz filmajánlatot böngészhet végig, a következő oldalon kezdődő, a szokásosnál bővebb Filmglóbusz rovatban pedig tíz alkotással alaposabban is megismerkedhet. Valamennyi legálisan kölcsönözhető vagy megvásárolható idehaza.

A választott filmekhez és magazinunk olvasásához jó szórakozást, legfőképp azonban kellemes ünnepeket kíván a szerkesztő és társa:

Bíró Zoltán
Falus Tamás

video magazin

VIDEÓVILÁG

FILMGLÓBUSZ

TESZT ÉS TECHNIKA

HÁZUNK TÁJA

VÁSÁRLÁS

HÍRÖZÖN

Az UNIÓ Kft. magazinja · Felelős szerkesztő: Horváth Béla · Szerkesztő: Bíró Zoltán István · Helyettes szerkesztő: Falus Tamás · Művészeti szerkesztő: Kerék Antal · Képszerkesztő: Kiss Árpád · Olvasószerkesztő: Berkes András
Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50–56.
Levélcím: Budapest 1398 Pf 596 · Telefon: 408-960

Kiadja az UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft.
A kiadásért felel: Horváth Béla ügyvezető igazgató

Kossuth Nyomda, Budapest 89.0525 · Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII. Lehel u. 10/a közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 sz. pénzforgalmi jelzőszámra.
Címlap: KISS ÁRPÁD
HU ISSN 0237-5141

UTOLSÓ VÁLASZTÁS (TERMINAL CHOICE)

Különös dolgok történnek a Dodson Klinikán, amelynél korszerűbben felszerelt kórházat keresve sem lehet találni. Minden komputerizált, még a betegek kezelési előírásait is a számítógép határozza meg.

Egy napon rejtélyes körülmények között meghal egy fiatal nő. Mivel a gép nem hibázhat, legfeljebb rossz műveletsorra táplálhatják be, a gyanú a kezelőorvosra terelődik, aki értetlenül áll az eset előtt. Számítógép-programozó barátnőjével nyomozni kezd, miközben valaki előbb megmérgezi, majd számítógépes vezérléssel megöli a klinika fiatal kórboncnoknőjét is. A kezelőorvos időközben kideríti, hogy az orvosok és ápolók sajátos számítógépes játékot játszanak: fogadást kötnek a betegekre. Arra, ki hány napig nyomja az ágyat, mennyi ideig kell az intenzív osztályon feküdnie, vagy mekkora adag gyógyszert kell kapnia.

Már-már megoldódna a rejtély, amikor kiderül, hogy a különleges gyilkosságok elkövetője – akinek áldozatául esik a kórházi ágyon a hivatásos nyomozó is – nem a játékos kedvű alkalmazottak között keresendő.

Aki kedveli a kórházakban játszódó történeteket, annak csak akkor nyújt szórakozást e felnőtt nézőknek szánt film, ha erős az idegzete, és nem riasztja el a sok vér látványa...

USA, 1984
Főszereplők: David McCallum, Joe Spano, Ellen Barkin, Diana Venora
Rendezte: Sheldon Larry
100 perc

AZ ÖRDÖG HATALMA (THE POSSESSION OF JOEL DELANEY)

Kísérteties film főszerepét játssza Shirley McLaine mint Norah Benson, aki elvált asszonyként neveli két gyermekét New Yorkban. Évek óta gyámkodik öccse fölött, aki magához nem méltó módon a város Puerto Ricó-iak lakta szegény negyedében, az East Village-ben él.

Egy napon Joel Delaney-t, a szeretett öcsöt magából kivetkőzve találja nővére, s kénytelen végignézni, ahogy a rendőrség, a házmester meggyilkolásával vádolva testvérét letartóztatja. Joel elmegyógyintézetbe kerül, ahonnan rövid idő múltán Norah exférjének segítségével távozhat. Nem sokkal ezután azonban megölik az öcs szőke barátnőjét, akivel gyilkosa ugyanolyan kegyetlenül végzett, mint jó fél évvel korábban három másik fiatal nővel a Central Parkban. A gyanú Joel Puerto Ricó-i barátjára terelődik. Közben Norah is nyomozni kezd e barát után, s hamarosan kideríti, hogy a háromszoros gyilkos fiúval még a negyedik gyilkosság előtt saját apja végzett, családja védelme érdekében. E családi látogatás során azonban a nővér hihetetlen tényre bukkan, amely feleletet adhat Joel korábbi, megmagyarázhatatlan viselkedésére is. Norah-t és két kiskorú gyermekét kezdetben csak a félelem fojtó légköre kínozza, később azonban kénytelenek nagy szenvedések árán megismerkedni nagybátyjuk másik énjével is. Testvérét Norah ekkor már kénytelen gyűlölni, akiben Joel megváltó halála után mégiscsak a szeretet érzése győzedelmeskedik. Sőt más is...

USA
Főszereplők: Shirley McLaine, Perry King
Rendező: Waris Hussen
108 perc

(Forgalmazza: a Hungarovideo)

AZ ÖRDÖG HATALMA

MAGÁVAL RAGAD ÉS MEGSEMMISÍT...

JOHN CARPENTER'S
CHRISTINE

ÉJFÉLI EXPRESSZ

(MIDNIGHT EXPRESS)

Angol, 1978
Főszereplők: Brad Davis, John Hurt, Randy Quaid, Bo Hopkins
Rendezte: Alan Parker
116 perc

A szemüveges, nyakigláb amerikai tinédzser, Arnie Cunningham az országút mellett, egy elhagyott tanyán pillantja meg a nagy Ő-t. Kicsit lerobbant ugyan, de még így is vonzó – egy 1958-as évjáratú Plymouth Fury, igazi országúti cirkáló.

A háromszáz dollárért megvett autó aztán hihetetlen metamorfózison megy át az egyik közeli műhelyben. Arnie szinte csodát művel, s a roncsból újra méltóságteljes autócsoda lesz. Ám a varázslatnak ára van, s ezt hamarosan meg kell fizetnie. Először szüleivel vész össze az autó miatt, majd barátnője, a csodálatos, másodéves egyetemista közli vele, válasszon: vagy ő, vagy a kocsi!

A döntést azonban maga a kocsi kívánja a kezébe venni. Egy este az autós moziban majdnem megöli vetélytársát. A fulladozó lányt egy közeli autós menti ki a kocsiból – a szakítás úgy tűnik végleges. Közben egyre gyanúsabb és félelmetesebb hírek terjednek az autóról, akit – vagy amit – Christine-nek hívnak. Egykori tulajdonosának szinte az egész családja az ülésekben lelte halálát. A feleség, a gyerekek, majd maga a tulajdonos fullad meg a kipufogógáztól.

Mindezek a rémhírek sem riasztják el Arnie-t a kocsitól, s úgy dönt, hogy inkább Christine-t választja. Ám egy este, miután letette az autót, a garázsba hatol egy háromtagú banda és kalapáccsal és pajszerrel ócskavassá „változtatja" a büszke négykerekűt. Közben Arnie kibékül barátnőjével s együtt indulnak a garázsba. Mikor megpillantja az összetört kocsit, ismét éktelen garagra gerjed, és a lányt okolja a történtekért. Nagy baj még így sincs, csupán ismét összevesznek. A kocsi pedig elkezdi kijavítani önmagát...

CHRISTINE

USA, 1983
Főszereplők: Harry Dean Stanton, John Stockwell, Alexandra Paul
Rendezte: John Carpenter
110 perc

Alan Parker, az új brit filmrendező-generáció egyik legtehetségesebb tagja. Ezt külföldön már számos filmmel bizonyította. Sajnos egyik legnagyszerűbb filmje, az Éjféli expressz csak most, és csak videón érkezett meg Magyarországra.

A történet Isztambulban játszódik a hetvenes években. Egy amerikai fiatalember két kiló hasist fóliába csomagol, s az adagokat ragtapasszal a testéhez erősíti. Így próbálja meg kicsempészni az országból. Balszerencséjére a repülőtéren állandó riadókészültség van, mert ismételt bombamerényletekre van esély. A vámon és az útlevél-ellenőrzésen még valahogy átjut, de a repülőgép lépcsője előtt a motozáson már nem.

Kafkai vagy inkább Victor Hugó-i környezetbe kerül. A török börtönben társakra is lel: amerikai, svéd fiatalemberekre, akik súlyos éveket kaptak szinte semmiségekért. Egyikük két gyertyatartó eltulajdonításáért ül nyolc évet, a másik szintén kábítószer-csempészésért ennél többet. Nem sok jóval biztatják tehát; az idegen itt nem több egyszerű bábnál.

A tárgyaláson aztán bebizonyosodnak a jóslatok. Nagy szerencsével „csupán" négy évet sóznak a nyakába – de az ügyész eredetileg életfogytiglant kért! Harry megpróbál jó fiú lenni, lázadozás nélkül türi sorsát, s nem vesz részt szökési kísérletekben sem. Ezt nevezi a börtönfolklór „éjféli expressznek".

Már csak 53 napja van hátra a büntetéséből, amikor hivatják. Azt hiszi, örömhírrel érkezik az amerikai konzul, azzal, hogy maradék büntetését a bíró elengedi. De nem ez történik. Perét újra tárgyalják és négy helyett 30 évet kap...

(Forgalmazza: a MOKÉP)

USA, Rendező: Harry Harris Főszereplők: Natalie Gregory, Red Buttons, Jayne Meadows Idő: 180 perc

ALICE CSODAORSZÁGBAN
(ALICE IN WONDERLAND)

Lewis Carroll, a múlt századi angol meseíró, költő és matematikus élete legalább olyan titokzatos, mint csodálatos regényei, az Alice Csodaországban és az Alice a tükör mögött. Mint a legnagyobb meseíróknál, nála sem lehet tudni, gyerekekhez szólt-e valójában, vagy a mese ürügyén a felnőttekkel próbálta megosztani a nagy titkot.

Alice tanácstalanul téblábol a felnőttek oly rendezett világában. Anyja épp teára terít, nővére olvas a kertben. Csak Alice veszi észre a Fehér Nyulat. Utána ered és hamarosan egy erdőben találja magát. A Fehér Nyúl hol eltűnik, hol felbukkan megint. Alice kétségbeesve rohan utána, majd egy szakadékba esik. Zuhan, zuhan a végtelenségig. Egy picinyke szobában tér magához, ahonnan picinyke ajtók vezetnek ki. Majd egy üveg folyadékra bukkan, kiissza, s maga is olyan kicsiny lesz, hogy átfér az ajtón. Könnyeitől közben megárad egy kis patak, melyből furcsa lények, állatok próbálnak a partra evickélni. És elkezdődnek kalandjai, melyek egyszerre csodálatosak és félelmetesek, mulatságosak és vérfagyasztóak, ám mindenek előtt irracionálisak. A logika itt nem fegyver, csak egy gyerek logikája logadja el az illogikusat.

A film olyan sztárokat vonultat fel, mint Sammy Davis, Telly Savalas, Ringo Starr. Ám a titkot minden gyereknek és minden felnőttnek önmagában kell megfejtenie...

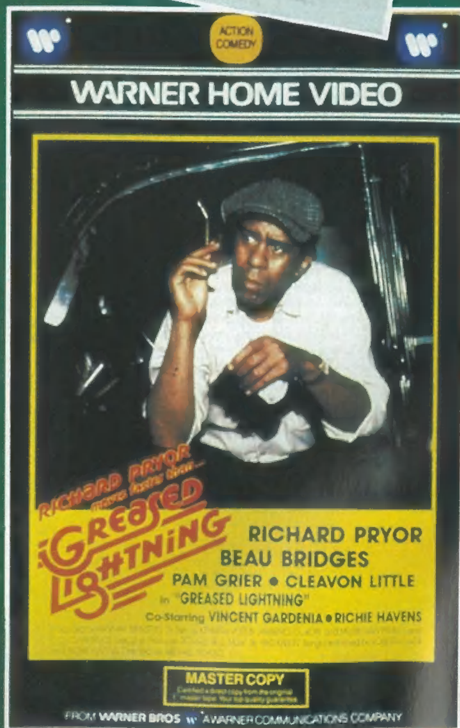
OLAJOZOTT ISTENNYILA
(GREASED LIGHTNING)

Amerikában minden lehetséges. Még az is, hogy egy négerből híres autóversenyző legyen. De Amerikában semmi sem hull az öledbe ingyen. Mindenért keményen meg kell küzdeni. Scott Wendell – állítólag tényleg ő volt a világ első néger autóversenyzője – jól ismeri a játékszabályokat. A katonaságnál összekuporgatott zsoldjából vesz egy autót és felcsap taxisofőrnek. Hamarosan rájön, hogy szeszcsempészéssel sokkal gyorsabban sokkal több pénzt lehet keresni. A rendőrök elkeseredetten üldözik, de Scott úgy hajt mint az istennyila. Boldog, dől a pénz, felesége hiába inti, nem lesz ennek jó vége.

És egy nap – éppen húsvét van – mégis a börtönben találja magát. Ám Amerika nem az az ország, ahol hagyják, hogy a tehetség parlagon heverjen, pláne, ha pénzt lehet csinálni belőle. Feltűnik egy agyafúrt, fehérbőrű üzletember és egy alkut ajánl Scottnak. Ha hajlandó indulni egy helyi versenyen – amolyan tragacs autók kiszorítósdiján – kihozza a börtönből. Néger a pályán! Ez aztán a szenzáció!

USA, 1977, Rendező: Michael Schultz
Főszereplők: Richard Pryor, Beau Bridges, Pam Grier, Idő: 94 perc

(Forgalmazza: az Intervideo)

VICO® FILMEK

HERCULES

AMERIKAI SCI-FI

Mi is kívánkoznék jobban az amerikai szuperfilmek szuperszínekben pompázó, szupertechnikával leforgatott szuperszéles vásznaira, mint minden idők legszuperebb szuperemberének sztorija.

A görög mitológia Herkulesének kalandjai százszor izgalmasabbak, veszélyesebbek és drámaiabbak, mint a modern képregényhősökből filmhőssé avanzsált csodalények bravúrjai.

„Halljátok istenek, halljátok istennők, férfit segít ma a napvilágra Eileithya, aki mind a körülállók felett uralkodni fog, és abból a családból származik, amelyik az én véremből eredt." – dicsekedett meggondolatlanul Zeusz és ezzel megpecsételte Herkules sorsát. Mert meghallotta ezt Até, Zeusz kegyetlen leánya és tett róla, hogy Herkulesnek igen nehéz sora legyen. Hérát sem kellett félteni, két gonosz sárkánykígyót küldött, hogy pusztítsák el a gyermek Herkulest. A kisfiú puszta kézzel kicsavarta a kígyók nyakát. Nőtt, növekedett. Tizennyolc éves korára négy könyök széles volt a törzse.

Ám Héra gyűlölete csak nem engedett. Féltékeny volt Herkulesre, mint Zeusz minden gyermekére, kit más hozott a világra. Addig mesterkedett, míg Herkules kénytelen volt Eurystheus szolgálatába állni, hol tizenkét munka, tizenkét emberfeletti feladat várt rá...

USA Rendező: Lewos Coates, Főszereplő: Lou Ferrigno

VICO® FILMEK

MURPHY TÖRVÉNYE

AMERIKAI AKCIÓFILM

Murphy – alias Charles Bronson – zsaru. És talpig becsületes. Ezt a korrupt amerikai bűnüldözés épp úgy nem állhatja, mint a mindenható maffiózók alvilága. A becsületes zsaru két tűz közé kerül: ellenségei alig várják, hogy eltehessék láb alól. Murphy ráadásul még peches is. Felesége elhagyja, sztriptiztáncosnő lesz egy kétes mulatóban és egyszersmint a mulató tulajdonosának szeretője. Murphy estéről estére feltűnik a nő munkahelyén, vágyakozva bámulja, dönti magába a whiskyt, a végén pedig rendre lekurvázza emancipált bártündérré avanzsált exnejét. Éjszakai bolyongásai során lefülel egy kocsitolvajt, egy fiatal lányt. A csapzott, szakadt kis csaj nem adja meg magát egykönnyen: többször keményen tökön rúgja Murphy-t, egyfolytában káromkodik, olyan mocskosszájúan és közönségesen, hogy még egy kocsis is elszégyellné magát, ha hallaná. Bronsonnak – alias Murphy – azonban arcizma sem rándul.

Akkor is rezzenéstelen marad, amikor egy rejtélyes női hang telefonon közli vele, hogy kinyírja, ám előbb alaposan kikészíti. És lőn. Szeretőjével együtt szitává lövik Murphy volt feleségét. Természetesen minden nyom arra vall, ő tette, féltékenységből. Kollégái boldog kárörvendőn csattintják rá a bilincset. Ám ki van a lánc másik végén? Nem más, mint a kis mocskosszájú. Murphy tudja, hogy nincs az a bíróság, mely felmentené. Meg kell találnia a gyilkost. Szöknie kell, a vele összebilincselt lánnyal együtt. A börtönből meglógnak, de kint minden lépésüket figyeli a bosszú gyilkos démona...

USA, 1986
Rendező: J. Lee Thompson
Főszereplők: Charles Bronson, Carrie Snodgress

Forgalmazza: a VICO

A MAGYAR SZINKRON ÉS VIDEÓ VÁLLALAT

magas művészi és technikai színvonalon vállalja:

MAGYAR SZINKRON ÉS VIDEO VÁLLALAT

1201 Bp., Vörös Hadsereg útja 64.
Postafiók: 58
Telefon: 176-3333, 176-7943 Fax: 176-7093
Telex: 22 68 23

- idegen nyelvű filmek szinkronizálását, feliratozását,
- idegen nyelvű filmszöveglista készítését magyar filmekhez, illetve videóprogramokhoz,
- magyar és idegen nyelvű hangosítást,
- videóanyagok számítógépes feliratozását magyar és idegen nyelven,
- referencia-, reklám-, termékpropaganda-, oktató-, dokumentumfilm- és -videóműsorok gyártását,
- helyszíni közvetítések lebonyolítását,
- 35 mm-es és 16 mm-es filmek átírását 1 coll Ampex, U-matic (Low Band és High Band), VHS és Betamax rendszerben,
- 1 coll Ampex, U-matic (Low Band és High Band), VHS editálást,
- videókazetta-sokszorosítást VHS Pal rendszerben,
- *NTSC*, Pal, Secam rendszerű kazetták átírását,
- film- és videótechnikai eszközök kölcsönzését (kamerák, videómagnók, monitorok stb.),
- videóvetítő-kölcsönzést nagyobb rendezvények, konferenciák, tanácskozások részére,
- zártláncú hálózatok telepítését,
- reklámkampány szervezését, vállalati arculatterv készítését,
- zenei anyagok felvételét – videóklippel vagy önállóan,
- hangkazetta és hanglemez készítését, kiadását.

Hétévi együttlét után legalábbis fájdalmas a szakítás. Phillippe és Catherine egy kiadós veszekedés után döntenek úgy, hogy nem folytatják a civakodásokkal, féltékenységgel és gyanakvással kísért együttlétet. Az asszony határoz, a férfi pedig egy kis idő elteltével maga is egyetért azzal. Mindketten egy harmadik személyben, kettejük közös barátnőjében keresnek vigaszt és támogatást. A férfi éjszakai menedéket talál lakásában, az asszony pedig megosztja vele már-már rémálomszerű vízióit.

A két nő egy reggel úgy dönt, hogy kirándulást tesznek éppen úgy, mint a régi szép időkben. Kocsiba ülnek és találomra kiválasztanak egy eldugott kis települést. Már a térképen is nehezen találják meg a kis falut, a templomot és a mellette lévő kastélyt, majd úttalan utakon közelítik meg azt. A település azonban teljesen kihaltnak látszik. Senkit sem találnak a házakban, a templomban. A temetőben ennek ellenére friss virágok borítanak egy sírt. A mezőn lovak legelnek, s a templom mellett pedig egy kék kesztyű hever.

Catherine számára különösen emlékezetes színű és formájú ez a kesztyű. A férfival való kapcsolatára emlékezteti. A kastélyban végre emberekre bukkannak. Két idős hölgy lakja az ódon kastélyt, a tulajdonos és néma szolgálója. A két nőt teára és kekszre hívja meg az öreg hölgy, majd faggatni kezdi Catherine-t. A látogatók már menni készülnek, mikor a szerelmi csalódásról kezd beszélni. Catherine nekiszegezi a kérdést:

– Hogyan lehet kigyógyulni a szerelmi csalódásból?

Mindenre el van készülve, a válasz mégis megdöbbenti. Az egykor szeretett férfiú halála vagy haldoklásának végignézése szüntetheti meg a szerelmi csalódást. Catherine megfogadja az idős hölgy tanácsát...

KÉZ AZ ÁRNYÉKBAN
(UNE MAIN DANS L'OMBRE)

Franciaország, 1987
Főszereplők: Sylvie Granotier, Nicola Pagett, Clive Francis
Rendezte: Peter Duffel
55 perc

A LÖVÉSZ ÉJSZAKÁJA
(LA NUIT DU FLINGUEUR)

Franciaország, 1986
Főszereplők: Victor Lanoux, Veronique Genest, Patricia Millardet
Rendezte: Pierre Grimblat
90 perc

A „forgatókönyvtől" eltérően fejeződik be egy bankrablás. A banda két tagja nem csak az éjjeliőrt, de Kantot, a kasszafúró-betörőt is ártalmatlanná teszi. Az azonban a három golyó ellenére sem hal meg! Söt, az intenzív osztályon fekűdve végigasszisztálja egy gazdag olasz halálát, aki neki, mint szomszédjának árulja el azt, hová rejtett el 300 kilogramm aranyat. Kant megtudja a széf betűkombinációját, az ápolónő pedig annak a kis falunak a nevét, ahol egy pajtába falazva található az „aranyos" széf.

A nővérke kicsempészi a kórházból a betörőt, s félig kész otthonában rejti el. Ott, a csupasz betonfalak között próbálja meg kábítószerek segítségével kiszedni a férfiból a széf kódját, hogy aztán majd egyedül legyen birtokosa a vagyonnak. Kant azonban még öntudatlan állapotban sem árulja el a titkot. Közösen kell tehát felkutatniuk a rejtekhelyet.

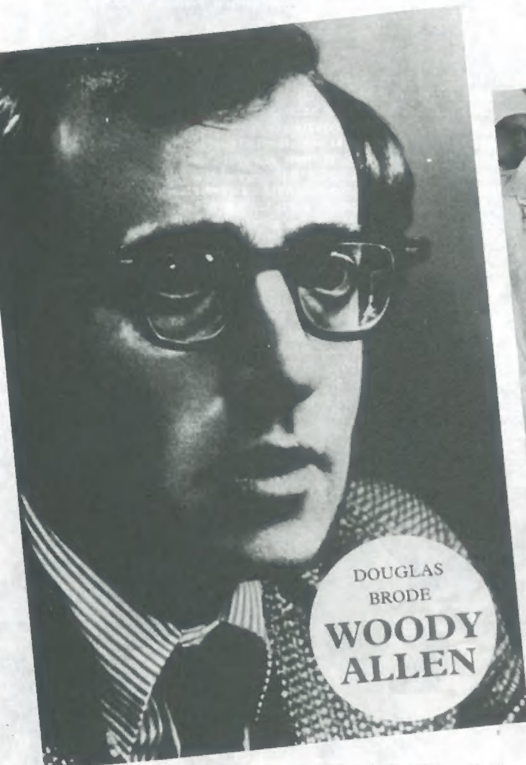
A férfira azonban, egy elhagyott barátnő megbízásából, bérgyilkosok is vadásznak. Előlük csak két kocsi felgyújtásával tudnak megmenekülni. Útjuk az egyik párizsi lemezkereskedésbe vezet, ahol Kant barátja dolgozik. A férfi felkeresi egykori barátját, hogy hamis papírokat szerezzen magának és kísérőnőjének. Nem tudja, hogy az idős bárénekes egykori barátnőjének kedvese és játékszere. Ismét kegyetlen hajsza indul. A bérgyilkosok megölik a lemezbolt tulajdonosát, az egykori barátnőt, a bolt süketnéma segédje pedig az egyik bérgyilkost. A férfi és a nő pedig elindul a kis falu felé, hogy még az utolsó pillanatban megszerezzék az 1 milliárd frankot érő aranyzsákmányt.

(Forgalmazza: a Televideo)

Amit tudni akarsz

Woody Allen mint beijedt ondósejt bevetésre vár az *Amit tudni akarsz a szexről...* című film utolsó epizódjában

Tudnak önök arról, hogy a *Fogd a pénzt és fuss!* főszereplője, Virgil Starkwell a film szerint éppúgy 1935. december 1-jén született, mint megformálója, *Woody Allen,* és első felesége ugyanúgy Louise névre hallgatott, mint Woodyé a valóságban? Tudják, hogy ez a Louise *(Louise Lasser)* a *Banánköztársaság*ban és az *Amit tudni akarsz a szexről*...-ben szereplőként is felbukkan, és mindez még csak a kezdet, mert az *Annie Hall*ban például Woody már a valóságos szerepét játszatja el exélettársával, *Diane Keaton*nel, aki a *Paul Simon* alakította *Warren Beatty* kedvéért hagyta el őt?

Korszakos filmalkotónak kijáróan elegáns és aprólékos az a könyv, amely nemrégiben jelent meg a hazai könyvesboltokban is. A 240 forintos ár is jelzi: a Helikon Kiadó biztos abban, hogy a Woody Allen fanclub hazai törzstagjai is sikerre viszik *Douglas Brode* könyvét.

Ki ez a Woody Allen; és legfőképp: mi a titka? Valószínűleg minél több filmjét ismerjük, a válasz annál bonyolultabb. Ízig-vérig amerikai – ahogy filmjei is –, igazi sikereit mégis Európában aratta. Ő a bukdácsoló kisember, ugyanakkor „velejéig" intellektuális. „Egy egész nemzedék komikusan megfogalmazott problémáinak két lábon járó enciklopédiája" – írta róla a Time kritikusa. Karrierje sem az a kiköpött amerikai, amely általában nyugodt jómódban élő szülőkkel szokott kezdődni... Lehet például valaki Allen Königsbergként magas szőke amerikai?

Königsbergből egyébként nem azért lett Woody Allen, mert a név tulajdonosa alsó-középosztálybeli zsidó származását kívánta bagatellizálni. Nevét mindössze azért változtatta meg, hogy gimnáziumi osztálytársai ne szerezzenek tudomást arról: az ő vicceit olvashatják a lapokban. 16-17 éves lehetett akkor. 25 évesen viszont már az NBC és a többi tévétársaság megbecsült poénszállítója, havi majd kétezer dollárért. Túl volt két sikertelen egyetemi próbálkozáson – egyszerre sikerült kibuknia a New York Universityről és a City College-ból. Az iskolákkal amúgy sem állt túlságosan jó viszonyban, állítása szerint a komolyabb könyvek olvasására is csupán azért kapott rá, mert a neki tetsző lányoknak csak így tudott imponálni.

27 éves korában feladja havi kétezer dolláros jövedelmét és kabarékomikusként önállósítja magát. Az első két év teljes csőd, de aztán beindul a verkli, egyre nagyobb színpadokon lép fel, írni kezd a Playboyba és a The New Yorkerbe, aztán újra visszatér a televízióhoz. 1964-ben kérik föl az első film megírására, de a *Mi újság, cicamica?* még nem igazán az ő filmje: a forgatókönyvből „nőcis-szexis" vígjátékot forgattak – ahogy később ő minősítette.

Az első hamisítatlan Woody Allen-filmet 1969-ben mutatták be. A *Fogd a pénzt és fuss!* a tévé-dokumentumfilmek stílusát forgatja ki a végletekig az általa megírt, megrendezett és eljátszott bűnöző történetében; ugyanakkor megjelennek jól ismert paradoxonjai is: a „Van-e szerelem a házaséleten túl?"-é, a kommunikációképzelenségé („Semmi cicó...!") és a többi. Egy jellegzetes kritikai megállapítás: Woody Allen afféle „sörétespuska"-technikával élt, bízott benne, hogy épp elég poénja talál ahhoz, hogy a célt tévesztettek ne számítsanak. Két év múlva következett a *Banánköztársaság,* melyben a főhős – hogy egy csinos politizáló lánynak imponáljon – egy közép-amerikai államban gerillának áll.

Az úgynevezett klasszikus filmek sorát a *Játszd újra, Sam!* nyitotta meg, ami azért érdekes, mert a színpadi mű filmváltozatát – hiába azonosítják vele – nem ő rendezte.

– Woody Allenről

A gerillák közé tévedt kisember önvédelmet tanul, csekély eredménnyel a *Banánköztársaságban*

Gordon Willins operatőr pazar képe [redacted] fekete-fehérben készült *Manhatten* című filmből. [redacted] partner Diane Keaton.

Persze [redacted] senkit sem zavart különösebben – elkezdődött a mítosz felépítése, amelynek középpontjában egy kopaszodó, szemüveges férfi áll, aki hol író, hol kabarékomikus, aki harcos, de ugyanakkor mindig szorong valamiért, aki „bohózati elemeket présel ki a Dosztojevszkijtől, Strindbergtől és Csehovtól származtatható amerikai írói műfajból, az önvallomásból". Ugyanebben az évben, 1972-ben készült el [redacted] *Amit tudni akarsz a szexről...* – [redacted] film egy szexuális felvilágosító könyvnek köszönheti a létét, de végül annak paródiája kerekedett belőle. A hét epizód újra fantasztikus parafrázisát adja a különböző műfajoknak [redacted] kosztümös vígjátékoktól kezdve az ódon horror és [redacted] „elszabadult óriásszörny" szerű filmekig. A nyolcadik, sohasem játszott részben Woody egy pókot alakít, aki szerelmeskedni akar [redacted] párjával – ez exfelesége, Louise Lasser – holott tudja, orgazmusa közben [redacted] fel fogja falni őt. A Banánköztársasághoz hasonlóan magyarországi mozikban nem láthattuk [redacted] *Szerelem és halált*, ami Eizenstein filmjeit és [redacted] Háború és békét veszi célba – ezúttal meleg iróniával. Allen a szokásos amerikai keresetlenséggel közelít az oroszság és fennkölt művészet kérdéseihez; komikuma azonban nemcsak e kettősségből következik, hanem abból is, ami az író és rendező tudathasadása is: egyszerre van jelen [redacted] profi szórakoztató és az egzisztencialista értelmiségi.

Az 1976-os *Jónevű senkiről*, [redacted] '77-es *Annie Hall*ról és az 1979-es *Manhattan*ről már rengeteget írtak itthon is, így említsük inkább meg a közbeeső *Szobabelső*ket és [redacted] *Csillagporos emlékeket*, amelyek kilógnak [redacted] fenti életrajzi keser-komédiák sorából. Ezek Woody Allen kevésbé sikerült filmjeiként vonultak be a köztudatba, de könnyen elképzelhető: pusztán azért, mert az előzőekhez képest túlságosan „komolyak", amolyan csehovi alaphelyzeteket idéznek meg Fellini és Bergman stílusában.

A New York- és Diane Keaton-filmek után [redacted] *Szentivánéji szexkomédiá*ban már Allen új életepárja, *Mia Farrow* játszik, és ez a film éppen [redacted] vidéki életről kíván szólni. Woody Allen filmrendezőként a geggyártástól fokozatosan jutott el [redacted] filozófikus kérdések felvetéséig – ebben a filmjében a kritikák tanúsága szerint még eredménytelenül. A *Zeliget* (1983) viszont úgy ünnepelték, mint rendezőjének mesterségbeli csúcsteljesítményét, amiben az egykor főleg szóviccekre építő Allen már [redacted] látvánnyal is rendkívülien tud bánni. Egy év múlva születik [redacted] *Broadway Danny Rose*, amelyben – sokak szerint – Mia Farrow élete legnagyobb alakítását nyújtja, rendezője és párja pedig valamiféle kompromisszumot próbál keresni [redacted] intellektuális, a humoros és az érzelmes árnyalatok között.

A kötet [redacted] komikus–író–színész–rendező pályáját 1985-ig követi nyomon, némi fogódzót adva Woody Allen megértéséhez, egyéniségének, művészetének megismeréséhez. Douglas Brode alkotása leginkább talán „Woody-kézikönyvként" szolgálhat: hozzájárulhat egy titokzatos pálya megfejtéséhez.

T. T.

Woody videón

A házi videókönyvtárakban szerencsés esetben négy filmjét is őrizhetik a filmgyűjtők. A Magyar Televízió az elmúlt években vetítette [redacted] *Fogd a pénzt és fuss!*, a *Játszd újra, Sam!*, *A jó nevű senki* és [redacted] *Annie Hall* c. alkotásokat.

A hazai videótékák közül egyedül [redacted] Intervideo boltjában kölcsönözhetők Woody Allen-művek: az Annie Hall, [redacted] *Csillagporos emlékek* (Stardust Memories), a *Zelig*, [redacted] *Banánköztársaság* (Bananas, [redacted] Intervideóban *Zöldségek* címen), valamint [redacted] *Mi újság Cicamica?* (What's New Pussycat?), melyben színészként Peter Sellers mellett játszik.

Zenélő púderdoboz

Becsukott fedéllel az ábrán látható valamit mindenki teljes joggal zenélő doboznak vagy zsebrádiónak nézhetné – annál is inkább, mert az is. AM és FM sávokon működik, ahogy az lenni szokott. A fedél felnyitása után döbben rá az ember, hogy nem egy zenélő púderdobozzal van dolga: mert ahol magát a tükörben látná, ott egy LCD képernyő néz szembe vele. Képátlója 6 coll, azaz kb. 15 cm. A jobb vétel érdekében kihúzható teleszkópantennával is felszerelték. UHF és VHF sávokon egyaránt hangolható. A beállítást SEARCH gomb segíti, amelyet megnyomva automatikusan végigpásztázza a készülék ■ vételi sávokat; ■ adók memóriában rögzíthetők, így nem kell minden bekapcsolás után újból beállítani a kívánt programot. Olyan városi környezetben, ahol ez ■ kis rádiótévé leginkább gazdára találhat, esetleg öt–tíz adó is vehető, és az ismételt vacakolás ■ behangolással nagy mértékben elronthatja azt az örömöt, amit a zsebbenhordhatóság és a nem kimondottan tévénézésre termett körülmények közötti tévézés jelent. Hogy ezzel másokat ne zavarjunk pl. utazás közben (netán egy unalmas értekezleten...), fülhallgatót is lehet ■ készülékhez használni.

Az LCD nagyobb méretekben való előállítása nagy szériában, olcsón még nem megoldott. Erre utal az, hogy a Matshushita ja-

Érzéki örömök

– egy Canon kamkorder

Csukd be szemed – nyisd ki a tenyered... beleteszem ■ Canovision A1-et, csukd be, fogjad, most nyisd ki a szemed és csodálkozz! A meglepetés: egy tökéletesen formatervezett kamkordert tartasz a kezedben, amely ■ ideig imeretlen ergonóniai örömöket ígér. Olvasóink talán a fotó alapján is megéreznek ebből valamit.

A dolog hátterében az áll, hogy az összes eddigi kamera és kamkorder jórészt azokat az amatőr filmfelvevőket utánozta megjelenésében, amelyek egy régebbi technikai és gyártási színvonalat képviseltek, és nem arról voltak híresek, hogy nagyon igazodnak az emberi kéz, a szem, a tartás követelményeihez. A korszerű fényképezőgépek e tekintetben egy fokkal jobbnak bizonyultak. Bizonyos, hogy ez is egyik oka annak, hogy ■ fotósok bizonyos tartózkodást mutattak és mutatnak ma is a videókamerák és kamkorderek iránt. A Canon itt látható kamkordere abszolút „fényképezőgép-szerű" – olyannyira, hogy csukott szemmel az első pillanatban nemigen lehet megállapítani, hogy amit ■ kezünkben tartunk, az fotós vagy videós eszköz-e valójában.

Azt lehetne mondani, hogy ezek után nem is nagyon érdekes, ■ Canovision A1 milyen belső értékekkel bír, hiszen nagyon valószínű, hogy legtöbben igen kedvező külső formája miatt figyelnek fel rá. Emellett azonban van néhány szokatlan, előnyös tulajdonsága.

A készülék V8 (normál) rendszerű és felezett sebességgel is tud működni, így egy kilencvenperces kazettára akár háromórás felvételt is készíthetünk. Hi-fi hangfelvételre ugyan nem alkalmas, de ■ normál hangfelvétel frekvenciatartománya 12 kHz-ig terjed, és így igen jó hangminőséget nyújt, különösen ha jobb fajta külső mikrofonokat csatlakoztatunk, hiszen erre is van lehetőség. A beépített mikrofon is sztereó. Sajnos a hangfelvétel szintje kézzel nem állítható, de fejhallgatón ellenőrizhetjük ■ bejövő és szalagra kerülő hang minőségét és szintjét.

Külső videó és hangbemenet nincs ■ készüléken.

A 420 000 képelemből álló CCD előtt egy tízszeres varióobjektív található, melynek fényereje 1:1,4, fókusztávolságát 8–80 mm közt lehet állítani. A varió természetesen motorral is működtethető. A blende és fókusz automatikusan állítható; előbbi igen precízen dolgozik. Van ■ készüléken egy „blendestop" gomb is, melynek segítségével rögzíteni lehet a rekeszt adott értéken és így nem változik a téma tónusa pl. olyankor, amikor egy világos környezetben levő sötét tárgyról kinyitjuk ■ varióval. Fel- és leblendézésre is mód van a felvétel elején, illetve végén. Az autofókusz tartománya átkapcsolható egy szűkebb mezőre, amikor csak a kép középső részét figyeli. Makróbeállítás és automatikus fehéregyensúly: mindkettő szintén olyan dolog, ami nélkül ma már nemigen talál vevőre egy kamkorder. A fehéregyensúly-állítás lehet automatikus vagy manuális, és ■ egyszer beállított állapotot tárolni is lehet. A kamerarész érzékenysége 15 lux. A kép bontása 2,3 MHz frekvenciahatárig lehetséges; a kép jel-zaj viszonya 41,3 dB. Dátum és óra mellett két sorban 16-16 karakternyi feliratot lehet a képbe keverni – egyéb színes, trükkszerű megoldás nincs a gépen.

Az ún. Record-Search gomb arra szolgál, hogy egy adott felvételben megkereshessük azt a pontot, ahol folytatni kívánjuk a felvételt. A gomb nyomásakor gyorskeresésben fut a szalag; elengedésekor

pán cég 16 collos (40 cm-es) képátmérőjű lapos képernyője az ún. beam-matrix-rendszer alapján működik.

Úgy tervezik, hogy ■ kilencvenes évek közepére elérik az egyméteres képátlót a lapos képvisszaadó eszközök. Nyilván ■ is lassítja ■ fejlődést, hogy egyelőre van némi bizonytalanság akörül, milyen lesz az ezredvég tévérendszere. Csak ■ bizonyos, hogy a mostaninál sokkal jobb minőségűnek kell lennie ■ tévéképnek. Ezért nem célszerű a mostani átviteli rendszerhez illeszkedő nagy méretű LCD panelek gyártását forszírozni. Különben is itt vannak a „Jumbo" képcsövek, amelyek képmérete és minősége kielégíti ■ mostani tévéképernyőkkel szemben támasztott igényeket.

magától felvétel-szünet helyzetbe áll.

A Canovision A1 kockázó felvételre is képes: 10, 20 vagy 60 másodpercenként készíthető vele egy 0,5 mp-ig tartó felvétel. Hogy az ilyen anyagokban az időközben történt fényváltozások ne okozzanak kellemetlen villogást vagy egyéb zavart, a blendét stabilan rögzíteni lehet. Van egy időzítő áramkör is a gépben, amely 24 órán belül el tudja indítani azt felvételre. Ez különféle megfigyelési feladatokra is alkalmassá teszi. A felvétel nemcsak kézzel és az említett programozással indítható, hanem egy távvezérlő segítségével is (öt méteren belüli távolságból). A távvezérlő vevője a kereső tetején van, amely ilyenkor „becsukott" állapotban van, és szinte bármilyen irányból érzékelni tudja ■ parancsokat.

A CCD kiolvasási ideje 1/2000 mp-ig csökkenthető. Ez és a lassított visszajátszás kiválóan segíti a mozgáselemzési feladatok elvégzését. Az állókép is kitűnő minőségű.

Tökéletes inzertálást végezhetünk a Canovision A1 géppel – hála ■ beépített forgó törlőfejeknek.

Az akku kapacitása 1800 mAh. Az egész készülék súlya 1,85 kg. Tartozékaival együtt kb. 4000 márkába kerül az NSZK-ban. Japánban már forgalomban van Hi8 rendszerű változata is...

Szuper Hitachi

Vannak, akik idegenkednek a miniatűr dolgoktól, például attól, hogy egy kamerán vagy kamkorderen a kisujj körmével lehet csak egy gombot vagy kapcsolót működtetni. Pedig ez csupán annak ■ következménye, hogy ■ sokféle kezelőszervet el kell valahogy helyezni ■ illető eszköz felületén, nem is akárhol, hanem lehetőleg logikus, sőt esztétikus csoportosításban.

A Hitachi VM–S7200E jelű kamkordere nagy, súlyos, tekintélyes darab – és nem szenved ■ fentiekben kifogásolt bajtól. Komplett súlya 3,6 kg. S–VHS üzemre alkalmas, normál méretű kazettát tud befogadni. A kezelőszervek valóban kényelmesen hozzáférhetők.

21 lux minimális megvilágítás, 3,15 MHz frekvenciaátvitel, 45 dB kép jel–zaj viszony jellemzi. A normál méretű (62 mm átmérőjű) fejdob által felvett ferde sávok a szalagon stabil visszajátszást tesznek lehetővé. A fehéregyensúly automatikus, kézi, műfény, fénycső, napfény és felhős állapotoknak megfelelően állítható.

A beépített karaktergenerátor és memória tízoldalnyi feliratot tud tárolni, ezek egymás után bekeverhetők ■ videóképbe. Ugyszintén tárolható egy állókép is, amely ráúsztatható ■ videófelvételre. Ezeket ■ Multi Image Generator nevű kis dobozka állítja elő, amely ■ gép tetejére szerelhető az ábrán látható módon. Ugyancsak lehet a VM–S7200E kamkorderrel kockázó felvételeket készíteni.

Hátrány, hogy csak normál hangot vesz föl, azt sem túl jó minőségben. A hang ellenőrzéséhez azonban beépítettek egy pici hangszórót a házba, épp oda, ahol a fülünk van, amikor ■ keresőbe nézünk. Ezen anélkül hallhatjuk a hangot, hogy az a felvételt zavarná. Viszont felezett sebesség is lehetséges. A többi, szokásos jellemző hosszas felsorolása helyett csak annyi jegyzünk meg, hogy ez ■ gép nem csúcsteljesítményével, hanem korrekt, robusztus felépítésével akar hódítani – mint ilyen, inkább a profi technika felé hajlók számára lehet csábító és nem azok számára, akik még oda is videóval mennek, ahova a király is gyalog jár.

Mini Sony

A Sony CCD–TR55 típusú kamkordere ismét egy lépés ■ végeláthatatlan úton, amely a fogyasztói elektronika – ezen belül ■ videótechnika – magaslatára vezet. A nyilvánvaló cél az, hogy egyre könnyebben kezelhető, egyre kisebb, könnyebb és ugyanakkor funkciókban és minőségi paraméterekben mind többet nyújtó készülékeket adjanak a felhasználók kezébe. Íme, ide vezet az átkos, profitért folyó hajsza...

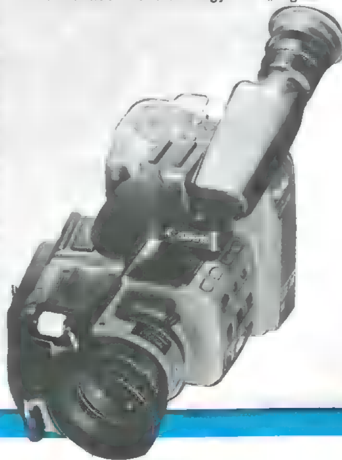
A Sony CCD–TR55 alig 790 gramm, ennek ellenére csaknem mindent tud, amit felnőtt testvérei. Hatszoros varió, 1/4000 mp-ig csökkenthető kiolvasási idő stb. És természetesen ■■ automatikák: autofókusz, automatikus fehérbalansz, blende stb.

Ez ■ készülék rendszertechnikáját tekintve még „hagyományőrző": csak normál V8 felvételre alkalmas. Nyilván kész van már utódja, amely „Hi8" (így becézik ■ High-Band V8 rendszert) üzemre is alkalmas lesz. És talán még kevesebbet nyom az új konstrukciójú, ■ réginél könnyebb mechanika következtében.

Egy VHS, amely S is lehetne

A miniatürizálás érdekében folyó méretcsökkentés eredménye a jól ismert VHS–C videókazetta. Amikor ■ hetvenes évek elején ■ VHS rendszert megalkották, nem látták előre azt a fantasztikus fejlődést, amely mára ■ fényképezőgépméretű kamkorderekhez vezetett. A kazetta méretét ügyesen „lefaragták" a VHS rendszerben, de ■ fejdobot „összenyomni" nem volt egyszerű, mivel ■ szalagra pontos geometriai struktúra szerint kell a sávoknak felíródniuk és ■ fejdob fordulatszáma szigorúan kötve van a félképváltáshoz. Azután ez is sikerült: ■ eredetileg 62 mm átmérőjű fejdob 41 mm-re csökkent azáltal, hogy négy fejet helyeztek el egymástól 90 fokra, és ■ szalag 270 fokban veszi körül a fejet. A fejek hasonló módon váltják egymást, de ■ fordulatszámnak valamivel nagyobbnak kell lennie annak érdekében, hogy a fej befussa ugyanazt ■ pályát a szalagon, mint a normál esetben. Az ehhez rendelkezésre álló félképnyi idő – 1/50 mp – és a sáv hossza is ugyanaz, mint ■ normál VHS rendszerben, hiszen csak így lesz lejátszható a VHS–C kazettára kerülő felvétel bármilyen más VHS készüléken. Ezzel sokkal kisebb lett az egész mechanika mérete és így az egész készülék is. De nagy árat kellett fizetni érte, mert a kisebb fejdob-tömegnek kisebb ■ tehetetlensége, ezért a forgás közbeni apró egyenetlenségek, belengések és rázkódások sokkal érzékenyebben érintik, mint a normális, 62 mm-es fejdobot. És részben amiatt van, hogy ■ csökkentett méretű fejdobnál egyszerre három videófej fut a szalagon – jóllehet csak egy dolgozik –, ezek ■ szalaggal érintkezve fokozottan deformálják azt és fékezik ■ fejdobot. Minden szalagegyenetlenség fejdobfutási egyenetlenségben mutatkozik meg. Ennek az ■■ eredménye, hogy ■ szalagra felírt sávok pontatlansága nagyobb; azonkívül visszajátszáskor ugyanúgy nagyobb a fej futásának pontatlansága, vagyis maga a lejátszás is instabilabb.

A Mitsubishi legújabb, C–40 típusú S–VHS kamkorderében 62 mm-es fejdobot alkalmazott a fent említett hibák kiküszöbölése érdekében. Ettől megnőtt ■ készülék mérete és a súlya is nagyobb – mintegy 2 kg. A visszajátszás stabilitásának további növelése egy ún. „Digital Twin" áramkör szolgál, amely lényegében auto-tracking rendszer. Ez vigyáz arra, hogy ■ fej mindig pontosan a sávon haladjon.

Mire ez ■ nagy felhajtás? – kérdezheti bárki. A válasz csattanós: ■ C–40 átviteli frekvienciasávja 3,9 MHz-ig terjed! Ez még S-VHS-ben is tiszteletreméltó teljesítmény, és csak akkor lehet elérni, amikor ■ fej-szalag kontaktus tökéletes, vagyis a nagyfrekvenciás veszteség minimális. Ugyancsak ennek köszönhető a kiváló állókép és lassítás. A készülék felezett sebességgel is használható; ennek okáért keskeny fejeket használnak, tehát ■ sávok csak fele olyan szélesek, mint a normál VHS-nél. A stabil lejátszásnak tehát itt fokozott szerep jut – ■ trackinggel együtt.

Hifi hangot ez ■ készülék nem tud rögzíteni (a Japánban már kapható új változat igen), utóhangosításra viszont alkalmas; csak mikrofont lehet külön csatlakoztatni, nagy szintű bemenete nincs. Képet is lehet vele inzertálni.

Az egyéb, szokásos szolgáltatások mellett érdemes megemlíteni azt, hogy ■ feliratok nemcsak színezhetők, hanem mind függőleges, mind vízszintes irányban gördíthetők („Roll" illetve „Pull"). A „Full Auto" gomb amatőröknek nagy segítség, mivel ■ kikapcsolható automatikus szabályzók ennek megnyomására mind „auto" üzemmódba lépnek. A készülék 3900 márkás ára az NSZK-ban nagyon mérsékeltnek tűnik ahhoz képest, amit ezért a C–40 cserébe nyújt.

Brummszűrő

Stúdiókban, zárt láncú videós és kábeltévés hálózatokban gyakran igen kellemetlen, zavaró hálózati frekvenciájú jel kerülhet a rendszerbe. Különösen rossz ez, ha alkalmilag telepített, helyszíni felvételnél fordul elő, ahol idő sincs a zavar forrásának ■ kiderítésére. Ilyen és hasonló esetekben nyújt felbecsülhetetlen segítséget ■ mellékelt ábrán látható pici doboz, ami nem más, mint egy hálózati zavarszűrő, amelyet egyszerűen a videóhálózatba lehet iktatni, mivel szabványos BNC csatlakozókkal van ellátva. Rendkívül hatásos: a hálózati frekvenciára nézve mintegy 120 decibel csillapítással bír; ugyanakkor nem zavarja a nagyobb frekvenciák átvitelét még ■ széles sávú (igen nagy frekvenciás, pl. számítógépes) hálózatokban sem. Ilyen esetekben azonban okoz bizonyos fázistorzítást, ami kellemetlen mellékhatásokat eredményezhet, ezért alkalmazásának hatásáról próbával kell meggyőződni. Bizonyos azonban, hogy segítségével az esetek 99 százalékában sikerrel lehet védekezni az erősáramú hálózat kisfrekvenciás zavarai ellen.

JVC Hifi-VHS duplikátor

Műsoros kazetták sok példányban való előállítása alapvető igény ■ kazettát forgalmazók piacán. Ennek a technikai háttere ■ amatőr videósok számára kevésbé érdekes, de mert nálunk is van már magánkölcsönző, ■ dolog bizonyos érdeklődésre tarthat számot.

A Sharp kihozott már egyszer a piacra egy iker-VHS asztali gépet, amelyet kifejezetten másolásra szántak. Az elején nagybetűs felirat figyelmeztetett ■ jogtalan másolás következményeire; az az igazság azonban, hogy egy felirat nemigen szegi kedvét annak, aki busás hasznot húzhat abból, ha videókazettákat másol – és kellőképp vigyáz ■ inkognitójára. A műsoros kazettát forgalmazók nyomására be is szüntették ■ amatőr célú másolókészülékek gyártását. Azóta csak ■ hivatásos (és feltehetőleg jogszerű) másolók részére készítenek ilyen berendezéseket. A törvénytelen másolást ezen túlmenően az átmásolást nehezítő elektronikus eljárásokkal is igyekeznek megakadályozni. Ezek kiiktatására viszont ötletesebbnél ötletesebb ketyeréket kínálnak mások – és ■ játék folytatódik tovább.

Képünkön a JVC legújabb, BR–7030U típusjelű másoló képmagnó-egysége látható. Az U betűből sejthetően az USA piacára szánták, tehát NTSC rendszerű. A B betű JVC-éknél is ■ „broadcast", azaz ■ profi minőség jele. Hifi-VHS kazetták másolására szolgál, és egy időben három másolatot lehet vele készíteni, normál sebességgel. Ez a készülék nagy mértékben lecsökkenti ■ másolóműhely beruházási költségeit azáltal, hogy egy csomó kábelt feleslegessé tesz. Sőt, nemcsak kábeleket, hanem audió és videó szétosztókat is, mivel az egy bemenetről ■ három gép számára maga osztja szét ■ videó- és audiójeleket. Sokkal kisebb ■ helyigénye, mint ha normál gépeket kellene egymás alá-fölé-mellé pakolni hosszú sorokban. Teljesítményfelvétel, hőterhelés szempontjából is sokkal kedvezőbb. A szerviz pofonegyszerű azáltal, hogy az egyes egységek fiókszerűen kihúzhatók, és – ha szükséges – néhány csatlakozó bontásával pillanatok alatt cserélhetők. Az előlapon műszerrel lehet ellenőrizni a hangcsatornákat. Kivezetett mérési pontokon akár üzem közben is ellenőrizni lehet ■ gépek legfontosabb impulzustechnikai jellemzőit. Az üzemállapotokat fénydiódák jelzik – úgyszintén fényjelzés figyelmeztet arra, ha valami rendellenességet tapasztal magában a készülék.

Azonban ez a gép is használódik – feltehetőleg hamar, hiszen valószínű, hogy aki ilyenre beruház, nem napi egy-két órában használja azt. A lefutott időt egy 5000 óráig számláló időmérő mutatja ■ készülék elején, jól látható helyen.

A stabil, megbízható üzemről automatikus fejtisztítás és még sok egyéb megoldás gondoskodik. Igen valószínű, hogy a kisebb szériaigényű műsoros videókazetta-másolás optimális készülékét hozta ki ■ JVC ■ piacra, aminek következtében számos intézmény, pl. kis stúdiók, közművelődési intézmények, sőt magánstúdiók és gyártók is előszeretettel fogják használni – remélhetőleg nemcsak az USA-ban, hanem majd nálunk is, ha lesz belőle PAL változat.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumábam készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

E tesztünk tárgyait annak szellemében igyekeztünk összeválogatni, amit e számunkban írt „Újraértékelt árhatárok" c. cikkünkben végiggondoltunk. Három olyan készüléket választottunk, melyek az európai piacokon is újnak számítanak és hazai megjelenésükkel is számolni lehet. A vizsgálatok idején ez igaznak látszott a Panasonic és Philips videókra; a japán Orion gyár termékének közeli behozataláról nem tudunk, de módunk volt közelebbről megvizsgálni, és jó példának látszott a középosztályon belüli, alacsonyabb árfekvésű készülékek reprezentálására.

A három választott tehát a Panasonic NV–L2OEE, a Philips VR 6180/59 és az Orion VH 1070 típusok. Az előbbi kettő ■ külföldi kínálatban az 1200, illetve az 1050, az utóbbi ■ 700 DM-es osztályt gazdagítja. Értékelésünk összeállításakor a hazai árelképzeléseket még nem ismerjük, de úgy gondoljuk, hogy a devizaárfolyamokban egyre otthonosabban mozgó olvasók mind reálisabb képet tudnak kialakítani ■ hazai értékekről. A Panasonic típusjelzésében az NV L–20 utáni EE betűk jelzik, hogy ez ■ készülék ■ PAL és SECAM színnormákon kívül tudja az OIRT-rendszer szerinti csatornakiosztást és a hazai hangsugárzásnak (D/K szabvány) megfelelő vételre is képes. A Philips ■ normakülönbségbeli eltéréseket készülékein másképpen tünteti fel: azok nem betűben, hanem ■ típusszámban jelennek meg; így a nálunk forgalomba kerülő VR 6180/59-es típus a nyugat-európai piacon – természetesen hazai normák nélkül – más számjelzésbeli törésszámmal található meg.

Kanyarodjunk vissza egy gondolattal az árakhoz. Mit jelenthet egy négyszáz márkás, nem is kicsiny árkülönbség? Mint az ■ későbbiekben látható, műszaki jellemzőkben is észrevehető, de szolgáltatási tulajdonságokban rögtön szembeötlő. Az Orion a legszükségesebbeket tudja, míg a Panasonic programozási kényelme ■ csúcsot ostromolja. Vonalkód-leolvasót építettek ■ távvezérlőbe, melyről még részletesebben szólunk. Három videófejes konstrukciójából következően kiváló állóképe van, lassítási lehetőséggel is rendelkezik, kijelzi az eltelt játékidőt és szalaghelyzet-gyorskeresés is biztosított. A Philips VR 6180 szolgáltatási köre szerényebb, de produkál meglepetéseket. Távvezérlője – amellyel Philips televízió is vezérelhető, hagyományos kialakítású, könnyű, jól kezelhető. Különösen ■ kábeltelevíziós csatornákat nézők számára öröm, hogy – akárcsak ■ Panasonicnál – közvetlen csatornaszám-betáplálással fogadja el a beprogramozni kívánt tv-adót. Szellemes ötlet, amit láttunk már más Philips készülékeknél, hogy visszafelé is játszik. Más érdekessége is van a készüléknek: pl. ha nem helyezünk be kazettát és így nyomjuk be a lejátszásgombot, automatikusan megjelenik ■ beépített tesztgenerátor képe.

Még egy általánosság, amely mindhárom típusra vonatkozik és napjainkban kezd előtérbe kerülni, az az AV-csatornán történő programozhatóság. Mindhárom készülék alkalmas ilyen felvételre is, és ez különösen az egyedi műholdvevőkkel rendelkezőknek fontos.

Vegyük azonban sorra ■ készülékeket, és kezdjük ■ Panasonic NV–L20EE típussal. E készülék az új Panasonic család legkisebb tagja, formájával, vonalvezetésével követi ■ nagyokat. Mindössze 82 mm-es magassága elegáns megjelenést biztosít ■ mattfekete műanyag előlapú és fekete fémpalástú készüléknek, melynek előlapján a kazettafészek alatt találhatók egy lehajtható ajtó mögött a nyomógombok, míg jobboldalt a kijelző rész szinte az egész előlapmagasságot elfoglalja. Ennek műanyag ablakába a VHS feliraton kívül finoman begravírozott feliratok hívják fel ■ figyelmet a 3 fejre és a digitális trackingre. A gombok közül csak az üzemi kapcsoló, ■ számoló/óraállás-átváltó, a nullázó és a kazettakivető maradtak fedetlenül. Az ajtó – mely enyhe nyomásra pattan ki – mögött két sorban helyezkednek el a kezelőszervek. A felső sorban baloldalt a magnófunkciók találhatók, míg ■ jobb oldali részt a programozással és időbeállítással

kapcsolatos nyomógombok foglalják el. A magnófunkciók alatt a képélesség-állítással és a vételi normaváltással kapcsolatos kezelőszervek találhatók. Örömmel nyugtáztuk, hogy a funkciók kialakítását nem a végtelen spórolás vezette, hanem az áttekinthetőbb kezelés. Ezt célozta a

Primőrök elérhető áron?

Műszaki adatok és mérési eredmények						
	Panasonic NV–L20EE		Philips VR 6180		ORION VH–1070	
	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért
RF bemenet	VHF: 2–12,XYZ kábelcsatornák hipercsatornák UHF: 21–69	41,2 MHz–301,5 MHz 434 MHz–876 MHz	VHF: 2–12,XYZ kábelcsatornák hipercsatornák UHF: 21–69	46 MHz–856 MHz	VHF: 2–12,XYZ kábelcsatornák UHF: 21–69	46 MHz–301 MHz 301 HHz 439MHz–
RF érzékenység (20 db jel/zajra)	–	140 µV–	220µV	–	160 µV	
RF kimeneti csatornák	32–40	30–43	30–40	29–41	31–40	30–40
RF kimeneti szint	–	1,4 mV	–	1,3 mV	–	1,5 mV
impendancia	75ohm	110ohm	75ohm	90ohm	75ohm	120ohm
Videó bemeneti szint	1 V csúcs–csúcs	0,8V csúcs–csúcs	1 V +6db csúcs-csúcs–3dB	0, 85 V csúcs–csúcs	–	– –
impendancia	75ohm	75ohm	75ohm	75ohm	–	–
Videó kimeneti szint	1 V csúcs–csúcs	0,9 V csúcs–csúcs	1 V csúcs–csúcs	0, 95 V csúcs–csúcs–	– –	–
impendancia	75ohm	75ohm	75ohm	65,5ohm	–	–
Hangcsatlakozás impendanciája						
bemeneten	50 kohm	50 kohm	10 kohm	44 kohm	–	–
kimeneten	1 kohm	0,7 kohm	–	0,8 kohm	–	–
Videó jel/zaj viszony	jobb mint 43 dB	47 dB	44 [illegible]	44 dB	–	44 dB
Hang jel/zaj viszony	jobb mint 43 dB	49 dB	43 dB	48 dB	–	49 dB
Sorbontás	240 sor	250 sor	240 sor	250 sor	240 sor	240 sor
Hangfrekvenciás átviteli sáv	80 Hz–10 kHz	35–11,5 kHz	80–10 kHz	25 Hz–11,5 kHz–	–	
–	0,14‰	–	0,32‰	–	0,2‰	
Hangfrekvenciás torzítás	–	1,5‰	–	1‰	–	1‰

távszabályzóba épített Digital Scanner, vagyis magyarul fény-ceruza, mely lehetőséget [redacted] vonalkódok segítségével a gyors beprogramozásra. Mielőtt valaki arra gondolna, hogy ezzel mit is lehet kezdeni nálunk, hiszen nem ilyen rendszerűek a programfüzetek, nos: a készülékhez mellékelnek egy programozólapot, mely tartalmazza mindazokat a sávkódokat (Bar Code), melyek fölött végighúzva a távvezérlőbe épített fényceruzát, a beállítások elvégezhetőek. Szolid pip jelekkel e kézi egység mindig tudtunkra adja azt is, hogy megfelelő szögben és sebességgel húztuk-e végig [redacted] kívánt sorok felett [redacted] érzékelőt, és rögzíteni tudta-e ezt memóriájába. A bevett jeleket LCD-kijelzőjén meg is jeleníti, hogy kontrollálni lehessen. Az adatsor bevitele végén többszöri pip jelet ad, hogy minden rendben, s most már a „Transmit", vagyis átvitel gombbal egy mozdulattal minden betárolható [redacted] videóba. A kódok egyébként 2010 végéig teremtenek lehetőséget napi dátumok beírására. A sávok variációja ily módon mindennapos vagy időben szekvenciális programozást is biztosít. Ilyen kezelésről éppen egy másik Panasonic készülék kapcsán már tettünk említést, de hazai forgalomban még nem volt módunk ilyen készülékről beszámolni.

A vételi normákról már tettünk említést, az EE-jelű minta PAL-SECAM-normában és CCIR- és OIRT-hangnormában is képes venni és rögzíteni az adásokat. Vételi frekvenciái megfelelnek az OIRT-előírások szerinti sávhatároknak, és biztosítják a kábelcsatornák vételét is. Hangolása automatikus és feszültségszintézeres, vagyis az egyes programhelyekre léptetéssel behívhatók [redacted] kívánt csatornák, de lehetőség van oly módon történő beállításra is, melyet az eddigi elektronikus hangolású készülékeken már megismertünk, vagyis [redacted] kereső nyomógomb üzemeltetésével a folyamatosan változó hangolófeszültség hatására kereshető ki az adóállomás előre vagy hátra. Az ily módon kikeresett adók részére [redacted] programtár áll rendelkezésre. Az előlapon található egy tévérendszer-választó kapcsoló is [redacted] két hangrendszer szerinti szélső, illetve automatikus állással. Készülékünk autoüzemben megfelelően működött.

Az időben történő programozásra egy hónapon belül nyolc programlehetőség van, de mód nyílik minden héten vagy minden napon belül azonos időszakú felvételekre, sőt egyéb szekvenciális bontásokra is (vasárnaptól szombatig, hétfőtől péntekig, hétfőtől szombatig, időtartam szerint). Gyorsfelvételi üzem természetesen előnyt élvez e készüléknél is [redacted] programozott beállításokkal szemben, és percnyi pontosságú beállítása [redacted] magára hagyott napi felvételnél is előnyt jelent. E témakörhöz tartozik napjaink fenyegetettsége, [redacted] hálózatkimaradás elleni védelem, mely több mint 30 percet biztosít.

Éppen ideje, hogy a háromfejes kivitelből következő egyéb lehetőségekről szóljunk. Az állókép valóban igen tiszta, zavarmentes, azt nyújtja, amit egy szalagról jövő képtől elvárhatunk. A hátlapon a függőleges szinkronstabilitás (képremegés) javítására egy csavarhúzós állítású V-Lock potenciométer található. A szalaglejátszással kapcsolatos szolgáltatások közé tartozik a lassítás 1/6–1/20-as sebességig, [redacted] 2-szeres gyorsítás és a szakaszos képléptetés. A gyors képkeresési üzemben 9-szeres sebességgel lehet [redacted] kívánt részletet megtalálni. Lehetőség van célkeresésre, kívánt helyre történő visszatekercselésre, szalagvégről újraindításra, és normál sebességgel visszafelé történő lejátszásra. Érdekes szolgáltatás a monitorgomb, melynek megnyomásával a videólejátszás alatt [redacted] éppen behangolt tv-csatorna műsorába be lehet pillantani. A készülék számlálója egyébként az esedékes szalagfutási időt jelzi, de átváltható számlálóállásra is. A tracking, vagyis [redacted] szalaghelyzet-állítás digitális, de lehetőség van kézi állításra is.

A csatlakoztatási lehetőségekről rövidebben szólunk: a videó és hang be/kimenetekre 2-2 pár RCA-csatlakozó szolgál, s ezt e kivitelen váratlan „specialitásnak" érezzük, hiszen [redacted] katalógusok és [redacted] gépkönyv is scart kiviteleket tüntetnek fel.

Néhány gondolatban tapasztalatainkról. Jónak értékelhető videózaj-jellemzők mellett [redacted] 250 soros bontás biztonsággal volt kiértékelhető. A készülék mechanikája szépen és csendesen működött, a nyávogás hangban [redacted] tapasztalt 0,14%-kal jó jellemzőt mutatott, hangátvitele azt nyújtotta, amit e kategóriában elvárhatunk. A hangtorzítás még nagy bemenőjeleknél is 1,5%-os szint környékén maradt. Az NV–L20EE színhűsége is teljesítette az elvárásokat. Belső felépítés szempontjából is igen gondosan megtervezett konstrukció. Jobban hozzáférhetőnek és javíthatónak tartjuk, mint elődeit. Más kérdés az a nagyfokú miniatürizálás, [redacted] chipalkatrészekkel felépített felületszerelt technológia, mely igen felkészült szervizelést igényel. Ez a szerelés persze nemcsak a Panasonic sajátja, de igen nagy mértékben jellemzi e készülékeket. Mindezzel együtt igaz az is, hogy a készülékek nagyon megbízhatóak.

A Philips VR 6180/59 típusjelű videómagnója kevésbé hatott elegánsan magasfényű fekete előlapjával, bár nagyméretű kijelzője és [redacted] formához harmonikusan illeszkedő gombok jó összhatást teremtettek. E típus is PAL- és SECAM-rendszer szerinti szín és CCIR- és OIRT-normák szerinti kísérőhang vételére alkalmas. A normaváltás automatikusan történik. A VHF, az UHF és kábelcsatornákon kívül a nagyfrekvenciás egység [redacted] hipersávban érkező jeleket is képes fogadni. A felvenni kívánt műsort az antennabemeneten kívül AV-sávban scart-rendsze- ▶

rű csatlakozón fogadja a készülék. A hangolóegység frekvenciaszintézeres hangolással és közvetlen csatornaszám-betáplálással is működik. A beállított adók közül a memoria 48 állomás tárolását teszi lehetővé. A programegység egy hónapra előre négy program felvételére állítható be, de lehetőség van naponkénti és hetenkénti felvételre is. Órája természetesen kvarcvezérelt, hálózatkimaradás esetén kb. három hónapig képes az idő és programok tárolására. A felvétel normál lejátszásán kívül mód van annak megállítására, képléptetésre, háromszoros gyorsításra, sőt visszafelé történő lejátszásra. Ez utóbbi üzemmód egyre több készülék sajátjává kezd válni. Ami az állóképet és egyes képléptetést illeti, minőségileg a Panasonickal nem hozható össze. Igaz ugyan, hogy a japán videónak 3 feje volt, de bizony láttunk zavarmentesebb képet kétfejes készüléken is, mint amit a VR 6180-as produkált. A kezelési útmutató persze elárulja, hogy a 6185-ös típus, mely már 3 fejes és csupán 50 DM-mel kerül többe, az ilyen zavarokat nem ismeri. S ha már megemlítettük a nagyobb testvért, a másik fő különbség közte és ■ mi delikvensünk között: a távvezérlő. A magasabb típusjelű modellhez LCD-s kijelző távvezérlő tartozik, míg a mi mintánkhoz tartozó AV 5631 típusú egység a fázisonként történő beírást biztosítja, megítélésünk szerint egyszerűen és szellemesen, mely az egyébként szűkszavú és nehézkes útmutató ellenére is elsajátítható. S ha már a távvezérlő vizsgálatába bonyolódtunk, annak kellő tiszteletét és gondos kezelését alá kell húznunk. Bizonyos funkciók ugyanis csak ezen keresztül működtethetők (ezért tűnik olyan egyszerűnek a készülék előlapja). Ilyenek pl. ■ gyorsfelvétel, mely 24 órán belül állítható be, a „0" helyről történő indítás, a lejátszás visszafelé normál sebességgel, a számláló/óra-kapcsoló, ■ számszerinti programkihívás stb. Nem árt tehát, ha két 1,5 V-os RO3 S típusú elem mindig van készenlétben.

A készülék automatikus trackinggel, vagyis szalaghelyzetállítással rendelkezik, mely 8 másodpercen belül keresi a legjobb lejátszási minőséget, de mód van kézi optimalizálásra is. Az automatikák közül meg kell említeni, hogy kazettabetöltéskor vagy funkcionális gombok használatakor a „power" (üzemi bekapcsoló) gombtól függetlenül a készülék működésre kész. Ne feledjük: mint a videómagnók döntő többsége, ez a készülék is a hálózathoz történő csatlakoztatás pillanatától feszültség alatt van. A kazetta végére érve egyébként automatikusan visszatekercseli a szalagot, és ha 8 percen belül semmilyen parancsot nem kap, akkor üzemi feszültségeit lekapcsolva készenléti üzemre vált; ilyenkor kijelző fényereje is csökken, egy piros TIMER felirat alatt az időt mutatja és azt, hogy van-e szalag ■ készülékben.

A tesztben szereplő készülékek részletes táblázata

Típus	Panasonic NV–L20EE	Philips VR 6180	ORION VH–1070
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK			
Forgófejek száma	3	2	2
Hálózati feszültség	220 V 50 Hz	220 V 50 Hz	220 V 50 Hz
Teljesítményfelvétel	380 × 82 × 344 mm	420 × 98 × 350 mm	358 × 95 × 358 mm
Tömeg	5 kg	6,5 kg	5,5kg
SZOLGÁLTATÁSOK			
Játékidő (E240 kazettával)	240 perc	240 perc	240 perc
Áttekercselési idő (E180 kazettával)	290/292	290/290	265/270
Gyorskeresés előre	9-szeres	6-szoros	5-szörös és 9-szeres
hátra	9-szeres	6-szoros	5-szörös és 9-szeres
Lassítás	1/6–1/120		
Gyorsítás			
Állókép	×	×	×
Képről képre léptetés	×	×	
Utóhangosítás	×	×	
PROGRAMOZHATÓSÁG			
Óra kvarcvezérléses	×	×	×
Napi programok száma	8	4	8
Pogramozható napok száma	30	31	8
Naponta ismételhető program	×	×	
Hetente ismételhető program	×	×	×
Programban csatornakiválasztás	99 program	48 program	99 program
Azonnali felvétel	×	×	×
AUTOMATIKÁK			
Gyorsbefűzés	Közvetlen csatornabeírás		
Memóriastop	×	×	
Szalagállásstop	×	×	×
Filmvégstop			
Automatikus műsorkeresés	×		
Visszatekercselés	×	×	×
Ismétlés szalag elejéről	×	×	
Szinnormaváltás	×	×	
Hangnormaváltás bemeneten			
kimeneten	×		
automatikus és kézi			
kézi			
Hátralévő szalagidő			
Tanulóprogram			
Kazettaazonosítás			
KÜLÖNLEGESSÉGEK			
Sztereo hang			
Zajcsökkentő			
Hifi sztereo hang			
Biztosítás hálózatkimaradás esetére	×	3 hónap	30 perc
Hozzáférés letiltás			
Távszabályzó magnófunkciók	×		
csatornaváltás	×	×	×
programozás	×	×	×
LCD kijelzés	×	×	×
vonalkód	×		
CSATLAKOZÓK			
Antenna be	75 ohm koax aljzat	750 hm koax aljzat	75 ohm koax aljzat
ki	75 ohm koax dugó	750 koax dugó	75 ohm koax dugó
Videó be	RCA	Scart	
ki	RCA	Scart	
Hang be	RCA	Scart	
ki	RCA	Scart	

Néhány szót ■ mechanikáról mindenképpen kell ejteni. Hasonlóval a Grundig 200-as családjánál találkoztunk. A rokoni szálak persze nem meglepőek, hiszen a nagy múltú német gyár már több éve a Philipshez tartozik. Az elrendezés lényege az, hogy a kazettatárból kihúzott szalagot a „babák" nem a fejjel szemben vezetik a forgó fejdobra, ún. „M" befűzést alkalmazva, hanem az óramutató járásával megegyezően, mintegy 90°-kal elforgatott fej köré fűzik körbe a szalagot. A letapogatás rendszere nem változik, a fejjel érintkező felület sem módosul, a különböző mechanikai kialakítások elsődlegesen azt célozzák, hogy az információhordozóval minél kíméletesebben bánjanak, megvezetésnél, gyorscsévélésnél kevésbé vegyék igénybe. E mechanikának és elektronikának kombinációja több meglepetést is tartalmaz. A tesztábra megjelenítéséről már szóltunk. A készülék ugyan nem gyorsbefűzéses – bár a felvételvédelemmel biztosított kazettát azonnal lejátssza –, mégis ■ gyorsabb hozzáférés miatt a lejátszásról leállított kazettát nem fűzi ki azonnal, hanem „Pausa"-üzemre állítja a magnót (kép és hang nélkül), és csak újabb gombnyomásra vált „stop"-ra; egyéb parancs híján ezt 8 perc múlva automatikusan megteszi.

Néhány gondolat mérési tapasztalatokról, látottakról. A készülék felbontása határozottan értékelhető 250 sor volt, jel/zaj viszonya 43 dB. A tuner érzékenysége kissé elmaradt a szokásos értékektől, bár videómagnóktól nem kívánunk távolsági vételnek megfelelő jelszinthatárokat. Szín-

hűségét jónak tartottuk. Hangfrekvenciás szempontból átvitele és jel/zaj-viszonya jó volt, a tapasztalt hangfrekvenciás torzításértékeket is jónak tartottuk, bár nagyobb bemenőjelszintnél, tehát ha az átjátszó magnó nagy kimeneti jellel rendelkezik, a készülék hajlamos torzításra. Amit viszont észrevételezünk, az a nyávogás, mely lényegesen erősebb, mint amit ■ Panasonic mutatott.

A harmadik készülék szintén Távol-Keletről származik, a japán Orion gyár újabb készüléke és VH 1070 névre hallgat. E gyártónak több termékével találkoztunk már korábban hazai piacon, de a név- és gyártótévesztés elkerülésére az itthon forgalomba kerülő típusok mindig új keresztvíz alá kerültek. Ilyen keresztséget kapott a VCR L2, mely Seltron-jelzést viselte nálunk. Formatervezése követi ■ korábbi típusokat, frontrésze keskenyebb ■ megszokott kivitelеknél. Kezelőszervei közvetlenül az előlapon találhatók, a kijelző alatt, csupán a felvételi gomb van külön elhelyezve, éppen a kazettafészek közvetlen közelében. Ez még lehet, hogy sok bosszúságot fog okozni, mert szinte kínálja magát, hogy ezt használjuk kazettakivető helyett. A készülék belső felépítése áttekinthető, hagyományos szerelésű. Vételi normái a VHF- és UHF-sávokon kívül ■ kábelcsatornák beprogramozását is lehetővé teszik feszültségszintézeres hangolással és finomhangolási lehetőséggel. Az általunk látott minta biztosította a PAL/SECAM-színnormák vételét, azonban ez az alaptípus nem tartalmazta az OIRT-hangot.

Mechanikája nem gyorsbefűzéses, azonban a felvétel ellen védett kazettáknál azonnal lejátszásra áll. Memóriája 100 állomás rögzítésére alkalmas. Megjegyezzük, hogy ez csupán az alkalmazott processzor tárjától függ, nagy jelentőséget viszonyaink között ■ tudománynak nem tulajdonítunk. 28 napra 8 program írható be, ■ van minden héten azonos időben történő felvételre lehetőség. Szolgáltatásai közül kiemelendő, hogy 30 perces hálózatkimaradást a memóriája elvisel.

A szalaghelyzetet (tracking) kézzel lehet szabályozni egy élgomb segítségével. Gyorskeresés, szalagvégről visszatekercselés, állókép természetesen a lehetőségek között van, bár ez utóbbi sajnos nem mentes a zavarcsíkoktól. Távvezérlője egyszerű, a magnófunkciókat és a csatornaválasztást végzi. Videó-audiócsatlakoztatásra 2-2 pár BNC-csatlakozó szolgál.

A sorbontás vizuálisan értékelve 240-nek mutatkozott 43 dB jel/zaj viszony mellett. Hangban elmaradt az igényesebb versenytársaktól, nyávogása viszont ■ Panasonicé után következett.

Hogyan is állunk tehát? A leghatározottabb bontást az NV–L20EE-nél és a Philipsnél tapasztaltunk. Ezt követte az ORION. Zajban ■ Panasonic vezet, míg európai és távol-keleti társa – tapasztalataink alapján – fej fej mellett haladtak. Hangban átvitel szempontjából a Philips ugyan jó volt, de az általunk tapasztalt nyávogás gyenge volt. Igazi vízválasztó a szolgáltatásbeli különbség, ahol ■ Panasonic 3 fejével, fényceruzájával a dobogó első fokát emelt fővel foglalhatja el, az árfekvésben is szerényebb Philipsé a második hely, míg képével, hangjával nem kell szégyenkeznie e rangos mezőnyben az ORION-nak sem a harmadik hellyel.

A [illegible] is [illegible] tűnik [illegible] nem az [illegible] vagy [illegible] kellet- ve [illegible] több [illegible] új [illegible] sokat [illegible] de árában [illegible] egy év [illegible] az [illegible] Video [illegible] aki egy [illegible] az [illegible] Super- [illegible] nem fehér [illegible] szik- [illegible] a [illegible] mint egy [illegible] az [illegible] Mi [illegible]

[illegible] mű- sorok [illegible] a felbontás- ban; a finom részletek [illegible] sították azokat a [illegible] a [illegible]

A [illegible] kereszttűz [illegible] ez a [illegible] a [illegible]

[illegible] van [illegible] a [illegible] nagy [illegible] van [illegible] A baj [illegible] különböző [illegible] mint pl. [illegible] a [illegible] redőzete [illegible] de [illegible] külö- [illegible] Ma [illegible] a [illegible] a [illegible] a fő [illegible]

nok [illegible] sem [illegible] az [illegible] a [illegible] ma- [illegible] a [illegible] Vizuálisan – [illegible] a [illegible] pl. [illegible] az [illegible] feltű- [illegible] részleteket [illegible] lehet [illegible] a [illegible] a hátter- [illegible]

A [illegible] a [illegible] ezt is [illegible] kérik a [illegible] tileg – [illegible] is [illegible] – az [illegible] képminősége [illegible] azt, amit az adók [illegible]

[illegible] taje- [illegible] az [illegible] ke- [illegible] a [illegible] a [illegible] söt [illegible] a [illegible]

Az elmúlt [illegible] a [illegible] számos [illegible] a [illegible] a [illegible] szoltunk [illegible] a [illegible] a [illegible] a nagy [illegible] a csatlakoztatások [illegible] az S-VHS [illegible] s a hagyományos [illegible] leírtakat [illegible] a [illegible] nem [illegible] leltárt ne [illegible] sen. [illegible] hogy az [illegible] a [illegible] maradt a VHS-nél. [illegible] a [illegible]

[illegible] a [illegible]

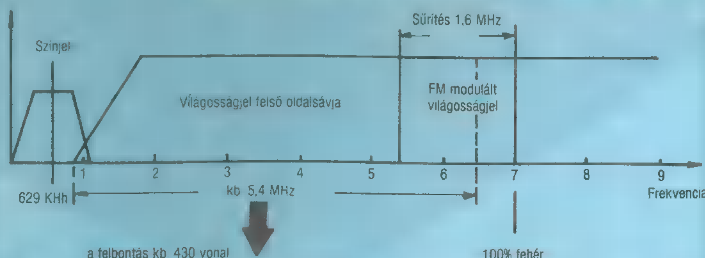
A másik [illegible] a [illegible] a [illegible] A [illegible] sem [illegible] e [illegible] 50 dB [illegible] van [illegible] hogy az [illegible] a szín [illegible] Az S-VHS [illegible]

[illegible] is VHS [illegible] saját S-VHS [illegible] ma [illegible] az [illegible] forrás a [illegible] a [illegible] zésképpen a [illegible] érzékelhető. A [illegible] nem tud [illegible] ami a sugárzott [illegible] nincs a [illegible] nem [illegible] A [illegible]

nalására [illegible] az új digitális mű- holdas [illegible] a [illegible] és [illegible] kezdettől [illegible] a [illegible] során [illegible]

[illegible] is [illegible] a [illegible] történő [illegible] alkalmassá [illegible] hogy e [illegible] van- nak [illegible] érzett, az [illegible] és a [illegible] az S-VHS [illegible] sem [illegible] scart [illegible] sor. S ez [illegible] is a [illegible] nem [illegible] tethetők [illegible] az [illegible] igaz, hogy az [illegible]

[illegible] ket [illegible] módunk részletes teszt- [illegible] hogy a nem túl [illegible] hogy nem mind [illegible] ami szu- [illegible] A különböző [illegible] MHz és 3,8 MHz [illegible] a [illegible] között vál- [illegible]

per

tozhatnak. [illegible] minőse- [illegible] ez a [illegible] mint a [illegible] VHS [illegible] van [illegible] és [illegible] is [illegible] mint a [illegible] VHS [illegible] valóban

[illegible] elég [illegible] a [illegible] az [illegible] között, [illegible] az [illegible] még [illegible] korlátokat. [illegible] és [illegible] a [illegible] dur- [illegible] a [illegible] ges [illegible] hul- [illegible]

[illegible] adta [illegible] A reális [illegible] mert [illegible] a [illegible] a [illegible] 8 [illegible] a [illegible] de a [illegible] a két [illegible] nincs [illegible] a [illegible] az S-VHS [illegible] adódik, [illegible] az azonos [illegible] Azt [illegible] a [illegible] mértéke a [illegible] felvitt [illegible] minél [illegible] van e

[illegible] az [illegible] az [illegible] ra lát- [illegible] ami [illegible] za- [illegible]

A [illegible] a Hi-8 [illegible] ki- [illegible] az ún. ME [illegible] az [illegible] hibái [illegible] tulaj- [illegible] a [illegible] a [illegible] a [illegible] nem [illegible] azonban a [illegible] in-

[illegible] műsoros [illegible] jó [illegible] S-VHS [illegible] s ez [illegible] nem [illegible] Super-VHS [illegible] fil- [illegible] Az [illegible] nem [illegible] láthatóan rosszabb [illegible] az S-VHS [illegible]

[illegible] fordulhatnak [illegible] az asztali [illegible] A [illegible] amit a felvevő [illegible] a [illegible] A [illegible] már [illegible] ez a [illegible] szalagveze- [illegible] a [illegible] azonban az [illegible] a

[illegible] annál [illegible] mértéke. A [illegible] azt mutatták, [illegible] kismérték- [illegible] a [illegible] jobb [illegible] e [illegible] azonban [illegible] vehető

[illegible] került a [illegible] a [illegible] az újabb mino- [illegible] mind [illegible] a [illegible] a ma [illegible] S-VHS [illegible] a [illegible] lat során [illegible] sa [illegible] a [illegible] a [illegible] a [illegible] ezt [illegible] és a [illegible] nem [illegible] a [illegible]

Hi-Band
8 mm Video

Segédjel
Színjel
Hangjel
Sűrítés 2 MHz
FM modulált
világosságjel
Világosságjel felső oldalsávja
1 2 3 4 5 5,7 6 7 7,7 8 9
Frekvencia
743,44 kHz
kb. 5,4 MHz
1,5 kHz
felbontás kb. 430 vonal
100 % fehér

Újraértékelt

A Videó Magazin hasábjain nemcsak a várható hazai kínálatot, de az európai választékot is igyekeztünk figyelemmel kísérni. Két hónappal ezelőtt a kamkorderek piacán történt változásokról számoltunk be. Már akkor látszott, hogy igen erős árrendeződés tapasztalható a kereslet-kínálat alapján, s a nemrégen kuriózumnak számító felvevő-lejátszók árai egyre inkább a keresleti realitások szerint alakulva mérséklődtek. A mi kirakatainkban öt- de inkább hatjegyű számokkal díszített árcédulákon kevésbé érezhető, de Csipkerózsika álma sem tartott örökké.

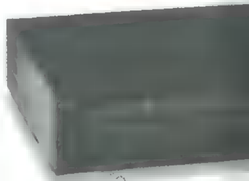
A mozgolódás a videómagnók piacán is látható. Az előrejelzések szerint a koreai gyártók, akik nagymértékben hozzájárultak árak eséséhez, a Közös Piac által megállapitott minimális árak és az ebből következő dömpingvámok miatt egyre inkább szakítani akarnak eddigi gyakorlattal, s nem legalsó árosztályban kívánják számon tartani készülékeiket. Legalábbis ilyen „szándéknyilatkozatokat" lehetett hallani mind Gold Star, mind Samsung és Daewoo cégek képviselőitől.

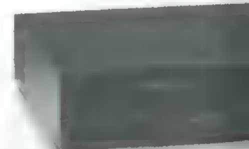
A kereskedőláncok, diszkontáruházak vezetői persze másképpen látják mindezt. Sok esetben nevesincs gyártók 600–800 márkás készülékeinek tucatjai találhatók meg ezeknek az áruházaknak polcain. Találhatók itt dél-koreai áruk is, melyekről régen eltűnt a származás, és egyre több szingapúri és tajwani „modell" kelleti magát. Az idézőjel mély tartalmat takar, mert számolni kell olyan csalafintasággal is, hogy korszerűtlenné vált gyártósorok újra aktivizálódnak, így jelentős fejlesztési költséget lehet megtakarítani, egyébként már sokat járt gépsorok viszont megbízhatóságot és minőséget befolyásolják kedvezőtlenül.

Az összkép első rátekintésre elég zavaros. A vásárlók döntő része bizony nem a drága csúcsmodelleket keresi határainkon túl sem, hanem a realitások talaján állva a legjobb ár/teljesítmény elérésére törekszik. A stuttgarti Video cikkírója idézte az ITT-Nokia termékmenedzserének szellemes mondását: „A nemzetközi autószalon alkalmával legtöbb látogató egy Lamborghini körül tolong, végül azonban mégiscsak Opel Kadettet vesznek maguknak." A neves japán és nyugat-európai gyártók el akarják magukat határolni diszkontüzlettől, kijelentve, hogy legalsó árkategóriában versenyezni nem lehet cél. Igaz azonban az is, hogy a mai technológiával előállított standard osztálybeli korrekt színvonalon álló készülékek egyáltalán nincsenek messze 1000 DM-es áraikkal a kárhoztatott olcsó termékektől. E havi tesztrovatunkban e gondolatok szellemében is igyekeztünk összeállítani vizsgálandó típusokat. Egyre több jól csengő nevű, sőt a videótechnikában vezető hatalomnak számító cég száll harcba vevőkért olcsó árra kalkulált videómagnóival. Úgy tűnik ugyanis, hogy árak csökkenését a technikai haladás is egyre inkább lehetővé teszi. A mechanika, mely az előállítási költségeknek mintegy harmadát képviseli, egyre kevesebb alkatrészből áll, gyártása mindjobban automatizálható, lehetővé teszi költségek lefaragását. Az automatizálás, a darabszámok növelése további elektronikus egységek költségráfordítására is kedvezően hat: egészen odáig, hogy egy-egy olcsóbb készüléknél családok kisebb, olcsóbb tagjairól bizonyos funkciókat blokkolnak gyártók, így alakítva ki osztályaikat. Ez egyben válasz néhány bátrabb vagy hozzáértő videós levelére, aki olyan készségeket fedezett fel készülékében – esetleg egy intelligensebb távvezérlővel történő használat során –, melyről a prospektus nem is szólt. Úgy tűnik ugyanis, mai kiélezett versenyben nem nagyon teheti meg egy gyártó, hogy a 40% részesedést kitevő középosztálybeli piacot ne preferálja. Különösen akkor, ha csúcskészülékei osztályán keresztül jó image-t szerzett magának.

Felvetődhet persze az olvasóban, hogy miért szentelünk ilyen nagy teret a nyugat-európai piac alakulásának, s miért számolunk ismét és ismét márkában, mintha ez lenne hivatalos fizetőeszköz nálunk is. Egyszerűen azért, mert ár-szolgáltatás-teljesítmény szempontból ezt sokkal tisztábban összevethetőnek érezzük, mint hazai áralakulást. Nálunk túl magas a primőrfelár,

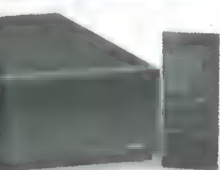

VHS-VIDEOKAS
SUPER
HIGH
GRADE
E-180
E-195
E-240

ÁRhatárok

VIDEORECORDER

VCR-50DFD ▪ VHS PAL-BG/ME-SECAM ▪ HQ, V/S-Tuner ▪ 83 Kanäle, kabeltauglich, ▪ Speicherplätze ▪ 14 Tage/8 Programme Timer ▪ Still/Pause ▪ Bildsuchlauf mit 3-facher Geschwindigkeit ▪ Infrarotfernbedienung (13 Funktionen)

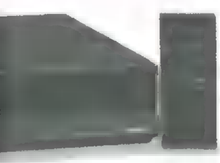
4.990,-

VIDEORECORDER

VCR-32DBD ▪ VHS PAL-BG/SECAM-DK (Ostton) ▪ HQ, V/S-Tuner ▪ 83 Kanäle, kabeltauglich, ▪ Speicherplätze ▪ 14 Tage/8 Programme Timer ▪ Still/Pause ▪ Bildsuchlauf mit 3-facher Geschwindigkeit und 9-facher Geschwindigkeit ▪ Infrarotfernbedienuno (16 Funktionen)

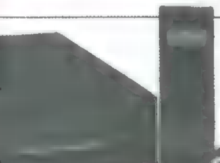
5.490,-

VIDEORECORDER VPS

VCR-52VFD ▪ VHS PAL/SECAM-ME ▪ HQ, 83 Kanäle, 32 Speicherplätze ▪ 14 Tage/8 Programme ▪ Still/Pause ▪ Bildsuchlauf mit 3-facher und 6-facher Geschwindigkeit ▪ Infrarotfernbedienung (16 Funktionen)

5.990,-

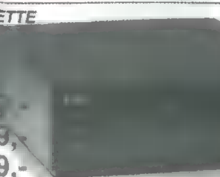
VIDEORECORDER HIFI-STEREO

VCR-92 HAD ▪ VHS PAL-BG/SECAM-ME ▪ HQ, VPS, F/S-Tuner ▪ 83 Kanäle, kabeltauglich, 32 Speicherplätze ▪ 1 Jahr/8 Programme ▪ Bildsuchauf in 3-facher und 6-facher Geschwindigkeit ▪ LCD on Screen, Fernbedienung mit 26 Funktionen

TOP CLASS

7.990,-

Lieferbar ab August

VIDEOPLAYER

VCP-12RAD

▪ VHS, PAL/SECAM ▪ 2 Videoköpfe ▪ Standbild ▪ LED Anzeige ▪ Auto Repeat

3.990,-

de a különböző beszerzési források – a közvetlen gyári szállítás, a többlépcsős közvetítői kereskedelem, netán a kifutó raktárkészletek átvétele – mind a tisztánlátás ellen dolgoznak. És akkor nem is szóltunk a „márkafelárakról". A megoldást végül is – ahogy máshol – nálunk is a kínálati piac hozhatja meg, melynek halvány jelei már láthatók: egy-egy készüléknél – figyelembe véve a vám és garanciális költségeket – kedvezőbbnek ítélhetjük a hazai vételt, mint a magánimportot.

De térjünk vissza a három dél-koreai gyártóhoz. A nyugat-berlini Funkaustellungon nézelődésünket arra is ki akartuk használni, hogy körülnézzünk, mi várható e piacról a közeljövőben. Ami szembetűnő volt: a kínálat bővülése, a tetszetősebb és több szolgáltatással bíró modellek megjelenése. A csúcstechnológia – bár a beszélgetések során sok szó esett a High-Techről – ma még nem ezektől a modellektől várható. Úgy látszott azonban, hogy – mint azt a Doewoo képviselője megfogalmazta – az elmúlt húsz év a megalapozás és a gyors felzárkózás időszaka volt, de az új modelleknél nemcsak az árban, hanem a szolgáltatásokban megjelenő versenyképesség is elsődleges szempont. Mindezt az igen jelentős alkatrészháttér és az elektronika minden területén, így a videón kívül az audió, hifi- és computertechnikában történő dinamikus fejlődés is lehetővé teszi.

Ahogyan a Daewoonál – melynek neve még kevésbé ismert nálunk, bár legalább egy tucat videójával találkoztunk TEC, Crown, Audioton, Olimpic stb. néven – a Gold Starnál is komoly változások jelei láthatók. A készülékek programozási lehetőségei bővülnek, szolgáltatási körük tágabb, kivitelük laposabb, esztétikusabb.

A Samsung mindezekre rátett egy lapáttal: a Nemzetközi Rádiotechnikai Kiállításon négyfejes digitális videót jelentett be, közölve, hogy jellemzői jobbak lesznek, mint amit gondolnak róla. Jelezte, hogy 90-ben S–VHS-készülékük is piacra kerül, míg a jelen realitása egy transzmitteres távszabályzós készülék.

A verseny tehát élesődik, melynek előjelei hazai piacon is érezhetők. Elképzelhető, hogy rövidesen nálunk is egyre közelebb kerülnek standardosztályon belül a kétfejes és háromfejes videók, egyre több fejtörést okozva: felsőbb osztályba kerülő koreait, vagy márkás, jó nevű japánt részesítsen-e előnyben a vásárló. A négyfejes, digitális és hifi-technika persze még a nehézsúlyú kategóriába tartozik, mégis egyre inkább elérhető közelségbe kerül a különleges képi hatásokat és kiváló hangzást igénylők számára.

12 óra videón: Bevezetés a siker pszichológiájába

„Tudja meg: maga Napóleon Bonaparte reinkarnációja – mélyesztette tekintetét ügyfele szemébe [redacted] jósnő. A páciens hitt [redacted] asszonynak, és láss csodát: [redacted] addig félénk, ügyefogyott férfiból néhány esztendő leforgása [redacted] jól menő üzletember, majd többszörös milliomos lett. Arról már nem szól [redacted] fáma, hogyan [redacted] ki, mégsem [redacted] Napóleon”

A történetet villogó fogsorú, jóakaratúan mosolygó úriember meséli el nekünk a képernyőről: Brian Tracy, *A teljesítmény lélektana* című kis csoportos, képességfejlesztő szeminárium szerzője és előadója. Videó- és audiókazettás programja nem kevesebbel kecsegteti hallgatóit, mint hogy bevezeti őket [redacted] siker pszichológiájába, és megvilágítja előttük az emberi csúcsteljesítmény – és legkellemesebb velejárója, [redacted] pénz – felé vezető utat.

Tracy úr roppant szuggesztív előadó, s az biztos, hogy szemináriuma számára már meghozta [redacted] kívánt eredményt, van mit a tejbe aprítania. Népszerűségét és hírnevét nem utolsósorban a videónak köszönheti: a modern technika jóvoltából megsokszorozhatja önmagát, így nem kell már egyetlen felkérést sem visszautasítania.

Nyolcvan ország után Európa keleti felébe [redacted] Interstudium magyar–angol vegyes vállalat jóvoltából jutott el [redacted] tananyag, azaz annak létező legrövidebb, kétnapos, tizenkét órás változata. Egyet s mást még elspóroltak belőle – például [redacted] gyakorlatokat –, így kalkulálhatták ki a hazai pénztárcákhoz mérten ugyan nem, de [redacted] amerikai árakhoz képest valóban alacsony, 16 ezer forintos árat. S [redacted] tapasztalatok szerint érdeklődésben nincs hiány, mert ugyan ki ne vágyna a sikerre?

Ülünk hát a videó előtt, bámuljuk Mr. Tracyt, és buzgón töltögetjük ki a munkafüzetet. Olyasmiket tanulunk, mint hét lelki törvény, aggódás leküzdése négy lépésben, 21 napos szellemi di-

éta, és közben az amerikai pszichológia legújabb vonulatával, az élethez való pozitív viszonyulás elméletével ismerkedünk meg. Mi, Freudon iskolázott európaiak és önsorsrontásra berendezkedett magyarok ismeretlenül csengő szavakat hallunk: önbizalom, tervszerűség, felelősségvállalás, jövőorientáltság. Kemény céltudatosság – és hit. „Amiben az emberi elme hinni tud, azt meg is tudja valósítani" – olvassuk Napoleon Hill (még egy Napóleon, vajon ki lehet?) gondolatát.

Állítólag csalhatatlan módszer, ha rövid tőmondatokkal szuggeráljuk magunkat, mert amit így elménk mélyébe vésünk, az előbb-utóbb megvalósul. Mondogatnivaló lehet például, hogy „Én vagy a felelős!", „Egészséges vagyok!", meg „Szeretem magam!" – ez utóbbi magabiztosságunk fokozására szolgál. További tennivalónk, hogy legyőzzük rossz szokásainkat, kiemelkedjünk [redacted] változást megakadályozó kényelmi zónából, hogy kiirtsuk [redacted] negatív érzelmek fáját: megszabaduljunk [redacted] haragtól, az irigységtől, a bűntudattól, [redacted] vádaskodástól. Így, és csakis így boldogulhatunk, válhatunk milliomossá, és lehetünk majd egyszer pozitív példa egy előadásban.

A videó kifogyhatatlan [redacted] bölcs tanácsokban, és gyakorlati javaslatai tagadhatatlanul hasznosak, A tervkészítés, [redacted] listaírás, az idő szigorú beosztása, a gyors cselekvés, az ötletroham bevetése csak javára válhat alkalmazójának. Találva érzem magam, amikor a halogatás megengedhetetlen bűnéről esik szó, és nem jeleskedem, amikor fél perc alatt számot kellene adnom életem legfőbb céljairól. Mégsem támad heveny kisebbrendűségi komplexusom, mert cserébe jókat szórakozom Tracy úr jellegzetesen amerikai mentalitásának megnyilvánulásain. Nagyvonalúan barokk zeneszerzőnek minősíti Mozartot és Stravinskyt, 85 évessé öregíti a valóban szép kort, ám csak 83 évet megélt Goethét. Lenyűgöző logikai csavarral változtatja istennek tetsző tevékenységgé [redacted] pénzkeresést, hiszen végtére is az ember vállalkozásaival felebarátait szolgálja.

Az Egyesült Államok igazi szülötte ez [redacted] férfi. És igazi újvilági program ez [redacted] szeminárium, ben-
[redacted] Jézussal, aki korának leghatásosabb személyisége volt, jóllehet soha nem szerepelt a tévében és nem adott ki lemezeket, Teslával, aki házának elektromos hálózatát titokzatos tudatfelettije segítségével működtette. Mindez olyannyira amerikai, hogy hazai viszonyaink közé egy az egyben nem ültethető át. Ám földrészektől függetlenül tanulhatunk Brian Tracytől kitartást, akaraterőt, rendíthetetlen önbizalmat, örülni tudást, és hitet a sikerben. Alaposan ránk fér, mert mifelénk történelmi hagyománya közismerten inkább a múlton való rágódásnak, a meddő busongásnak és a panaszkodásnak van.

Végigültem lelkiismeretesen [redacted] 12 órát, figyeltem, jegyzeteltem, unatkoztam, vihogtam, relaxáltam. Azt éppen nem mondanám, hogy kicseréltek, és rám sem lehet ismerni. Néhány dolgot viszont máris megfogadtam. Soha többé nem fogok mérgelődni visszataszító, agresszív autósok miatt, mert már tudom, hogy ők A-típusok, és korán halnak, szegények. Az önszuggeráló mondogatással ugyan még egy kis baj van, mert [redacted] kötelező reggeli penzum, [redacted] „Istenien nézek ki ma!" egyelőre csak A három nővér paródiáját juttatja eszembe. Körmendi Jánost, amint Irinaként hátraveti szőke műcopfját, és így szól: Milyen istenien nézek ki ma! Nem mondom, Mása, te se vagy csúnya, de én!!!

Azért persze nagy gond nincs, [redacted] tanultakat alkotó módon kell alkalmazni. A jelszavak közül már meg is találtam a nekem legjobban tetszőt. Azzal fogok gyakorolni [redacted] tükör előtt, hogy „Ötvenezer dollárt keresek!" **[redacted] Leonóra**

Retina '89

Tükröződések az ideghártyán

Szeptember 6. és 10. között 14 országból – Japántól Chiléig és az Egyesült Államoktól Észtországig – mintegy 130 vendég volt jelen Szigetváron, a RETINA '89 I. nemzetközi kísérleti film- és videószemlén.

A szervezők „európai léptékű kulturális eseményt" ígértek, s ezt a bemutatott mintegy 400 film és videó színvonala, néhány valóban rangos személyiség, mint például *Józef Robakowski* (Lódz), *Lux Antal* (Nyugat-Berlin), *Yann Beauvais* (Párizs), *Ladislav Galeta* (Zágráb), *Joskio Fukuma* (Japán) személyes részvétele révén teljesítették is.

A rendezvény jellege – menet közben – előnyére módosult. Az eredeti kiírás a magyar résztvevők számára versenyt, a külföldieknek bemutatkozási fórumot ígért. Közben a külföldi anyagok egy részét is versenybe sorolták. Nem e tény hatására, de a *Sára Sándor* és *Peternák Miklós* vezetésével működő külön filmes és videózsűri a programok megtekintése után arra az álláspontra jutott, hogy nem tartja szerencsésnek a résztvevők összehasonlítását, szembeállítását egymással. A két szakmai testület így a rendelkezésére bocsátott 12-12 000 Ft-ot átadta a társadalmi zsűrinek.

Mi is voltaképpen a kísérleti film és videó? A két technika szétválasztása ebben az esetben még erőltetettebb, mint egyébként, hiszen számtalan munkát láttunk, amelyet eredetileg filmre forgattak és a filmképet utólag manipulálták, módosították videón. Voltak olyan alkotások is, melyeket technikai okokból vetítettek videón, holott eredetileg filmre készítették. A technikabeli különbség első látásra alig volt felfedezhető, hiszen a kísérleti filmesek és videósok ugyanazokat a hatáselemeket használják: egymásra úsztatott képek, „vibráló", „roncsolt", „üres", „sötét", „álló", „kép nélküli" jelenetek, szaggatott, nem természetes zajok, zörejek.

A kísérleti filmben nem a technikai értelemben vett „jóság" vagy „rosszaság" a kérdés. Például a rángatózó kamera pillanatonként más-más térbeli összefüggéseket teremt megszokott tárgyi elemek között. Ezáltal olyan vizuális ritmus- és mozgásélmények során van részünk, amelyet a valóságban képtelenek lennénk felidézni.

A kísérleti filmes-videós nem technikai újító, aki vizuális kísérleteket végez, és nem is alkalmazó, aki az eredményeket külső célok, a mondanivaló szolgálatába állítja. A kísérleti filmes magára az újításra, annak belső természetére, belső logikájára kíváncsi. Ilyen értelemben sohasem próbálgat, nem keres, hanem mindig talál: olyan látványkombinációkat, amelyek a valóságban nem lelhetők fel.

Ezeknek a kritériumoknak természetesen ■ bemutatott művek töredéke felelt csak meg.

Ide sorolható a Nyugat-Berlinben élő festőművész, Lux Antal, aki több mint tíz munkáját mutatta be. Levetítette első, *Szekvencia* c. művét is, amellyel videóművészeti pályafutása elkezdődött. Érdekes magyar vonatkozása van ennek a szalagnak: a makói művésztelepről hazautazva figyelt fel Kecskemét és Budapest között, a vasút mellé telepített erdőben a fák sorának a vonat futásával állandóan változó ritmusára. Ennek a vizuális élménynek hatására vásárolt egy szuper 8-as kamerát, és a következő évben, 1981-ben visszatérve lefilmezte „hogy szaladnak ■ fák". Később ezt a felvételt átírta videóra, szolarizálta, megállította, előre-hátra futtatta ■ képet, így jött létre ■ mű.

Későbbi munkáiban, mint például a *Menekülés*ben (amelyben saját, 1956-os távozásának emocionális emlékeit dolgozta fel), vagy a háborúellenes *A fű, ahogy nő* című munkájában fellelhetők bizonyos valóságelemek, de történet sem a szövegből, sem a kollázsszerű képekből nem olvasható ki.

A klasszikus experimentális film (videó) követelményeinek is megfeleltek Yann Beauvais munkái. A párizsi *Diadalív* 64 nézőpontból, azonos képkivágással felvett fotóit vízszintesen, függőlegesen és haránt irányban 8-8 csíkra vágta fel, és ezekből az elemekből – mint gyermekkorunk f■ építőkockáiból – számtalan variációban újra építette a Diadalívet. Közben megpörgette, mint a körhintát, kínai pagodát, felhőkarcolót készített belőle.

Szerepeltek még ■ fesztivál programjában – hogy a legnagyobbakat említsük – *Werner Rekes, Derek Jarman* és természetesen *Huszárik Zoltán* és *Bódy Gábor* művei.

A nem hagyományos film-videó iránt érdeklődőknek ritka élményben volt részük négy napon át Szigetváron.

Dékány István

Szex – középiskolás fokon

Osztály-ismétlésre ítélve

A szexuális élettel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretek megtanulhatóak – így kezdődik *A szeretkezés középiskolája* című videókazetta. A hazai szexipar második – ■ Szex ABC-t követő – hatvanperces próbálkozásának megtekintése után szinte önként adódik a párhuzam: a filmkészítéssel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretek szintén elsajátíthatóak. És éppen úgy, mint a szexben, itt is jobb, ha az ember még azelőtt igyekszik tanulni egy s mást, mielőtt megpróbálkozna vele.

Egy szexuális aktus még nem szeretkezés – szögezi le egy tudós kinézetű, húsz évvel ezelőtti eleganciával öltözött, középkorú úr, akinek kilétéről a későbbiekben sem tudunk meg semmi többet. Igaz, ezt könnyen megbocsátanánk, ha ez lenne a film legnagyobb hibája. Csakhogy néhány szexuális aktus videókazettára rögzítése még nem film. Legfeljebb egy potenciális film nyersanyaga.

A maga elé nyíltan ■ középszert célul tűző film legnagyobb fogyatékossága az, hogy már megint nem sikerült eldönteni: felvilágosító vagy pornófilmet akarnak ■ vásárló kezébe adni. Így azután sikerült egy felvilágosító és pornóelemeket egyaránt felvonultató, de egyik műfaj követelményeit sem kielégítő videót előállítani, amely áltudományos, ködösítő mászlaggal kezdődik, majd különböző szeretkezések élő hang nélküli, kísérőzenével színesített bemutatásával folytatódik. Az egyetlen igazi pozitívum az, hogy a szereplők többsége kifejezetten esztétikus látvány – jóllehet a férfi szereplők szemmel láthatóan nehezen bírták az iramot...

Az első jelenetben egy tinédzserpár enyeleg hosszan és életszerűen. Már legalábbis annyira életszerűen, hogy a lány itt kezdetben még szabódik egy kicsit. Kár, hogy ebben az epizódban – pedig alkalmas lenne rá – az alkotók még csak kísérletet sem tesznek az igazi középiskolás korosztály valódi felvilágosítására.

Ezután tanúi lehetünk egy pelyhedző bajuszú fiú, majd egy szőke lány fürdőszobai magánszámának – a felvilágosításnak ez a része legfeljebb az általános iskola alsó tagozataiban számíthatna újdonságnak. Az önkielégítésről pusztán annyit tudunk meg, hogy ha az ember egyedül van, akkor így szexuális élményhez juthat saját egészségének veszélyeztetése nélkül.

Túlzás nélkül állítható, hogy az ország felnőtt lakosságának jelentős része erre már saját tapasztalatából is rájött. Aki nem, az amúgy sem néz meg egy „pornófilmet".

A következő páros már megint az élet friss leheletét hozná ■ produkcióba, amennyiben az önző férfi nem gondol a szegény nőre. Csak az a kérdés, hogy miért nem gondol önmagára sem. Ugyanis az önző férfiaknak csak elenyésző kisebbsége rohan ki a szobából, ha egy csinos hölgy éppen térden állva fejt ki aktivitást rajta.

Jön még egy-egy tanmese a turisták által sűrűn látogatott hegyoldalban való pucéran napozás veszélyeiről – ismét egy gonosz, önző fiúval, még szerencse, hogy a barátja hajlandó megvigasztalni a szegény kislányt –, valamint egy szexuális tanácsadó minden részletre kiterjedő szolgáltatásairól. Elhangzik az a bölcs megállapítás, hogy a partner teste olyan, mint egy hangszer, tudni kell rajta játszani, és a film legvégén ■ promiszkuitástól óvó jótanácsok után végre előkerül korunk egyik legnépszerűbb tárgya, ■ gumi óvszer is. Már éppen ideje volt. A filmet záró képsoron az utolsó pár egy lakberendezési (?) prospektust nézeget, ami nyilván célzás arra, hogy a nemi aktusnak más értelme is lehet, mint az örömszerzés, de a kérdésnek ez az aspektusa nem érdemel többet nyolc-tíz másodpercnyi szalagnál.

A leírtakból alighanem kitűnt, hogy a forgatókönyvíró és rendező Jósfay György fantáziája korántsem szárnyalt a fellegekben. Sőt, földhözragadtságában is eltekintett a fölösleges kacskaringóktól. Meg sem kísérelt valóban hasznos – nem tudományos, hiszen arra nincs is szükség – ám legalább használható tanácsokat adni a szexhez bátortalanul közeledő kamaszoknak és felnőtteknek. Szó sem esett a gátlásokat oldó könnyed humorról, netán ■ mai magyar valóságban tényleg előforduló, valószerű ismerkedési és szeretkezési szituációkról. Egyszerű iparosmunkáról volt csak szó, mégpedig a legsilányabb fajtából. Ha pedig eleve pornófilmet akart készíteni, akkor a rendező nincs tisztában egy titokkal, amelyet most készséggel megosztunk vele: ennek a műfajnak is megvannak a maga nem túl bonyolult szabályai. Ezektől tudatosan el lehet térni, de ha valaki nem ismeri őket, honnan tudja, mit akar meghaladni?

Egy rossz szót megérdemel az operatőr, Vörös Antal László is, hiszen a valószínűleg amatőr felszereléssel sem kötelező hol halványzöld, hol hófehér, hol pedig narancssárga bőrszínt produkálni. Az olykor-olykor előforduló képéletlenségről, a néha éppen a „lényeget" eltakaró sarkokról és térdekről, ■ vágás tökéletlenségeiről talán már nem is kell szólni ahhoz, hogy érzékeltessük, mennyire amatőr munkával van dolgunk.

Magyarországon állítólag készültek már pornófilmek nyugati megrendendelésre, bérmunkában. Jobb lett volna az ezek előállításában részt vett, tapasztalt filmesek tanácsát kikérni, netán a gázsijukat is kifizetni. Mert így – ha hajt is hasznot – *A szeretkezés középiskolája*, hiába számít is elsőnek a „kemény pornó" terén e kis honban, hamar eltűnik majd a kirakatokból, nem lesz versenyképes az igazi minőséggel.

Az alkotók remélhetőleg ennek a kísérletnek a tapasztalatait is fölhasználják majd további filmjeikben, amelyekhez a kazetta végén toboroznak újabb szereplőket. Csak egy dolgot kérnénk megmagyarázni. Kinek és hogyan jutott eszébe, hogy az efféle filmekre is szakosodott Intermozaik Kft. videóstúdióját éppen a Balázs Béláról elnevezett utcában kell létrehozni?

Horváth Gábor

Versengő videó-folyóiratok

Nagyot fordult a világ, mióta a *Fekete Doboz* alkotógárdája belevágott, hogy videókazettákon rögzítse a magyar közéletnek azokat az eseményeit, melyekről a hivatalos tömegkommunikáció nem vagy alig tájékoztatott. Ma már gyakorlatilag nincsenek tabutémák, és többé-kevésbé a nyilvánosság előtt zajlanak a politikai összecsapások is. Felmerülhet a kérdés: a jelenlegi körülmények között van-e szükség és igény erre a videófolyóiratra?

Az alkotók határozott válasza: igen. S nem tartanak a nyíltabbá vált tömegtájékoztatás konkurenciájától sem. A *Nagy Imre temetéséről* forgatott anyaguk például szemléletében más, mint az egész napos tévéközvetítés volt; számos olyan elemet is tartalmaz, amit a grandiózus apparátussal kivonult televíziósok – éppen a tévétechnika korlátaiból fakadóan – észre sem vehettek, a mozgékony videókamera számára azonban hozzáférhető volt. Arra számítanak, hogy akik el akarják tenni a június 16-i események krónikáját, inkább a rövid, szerkesztett változatot választják, mint a tévéadásból esetleg videóra rögzített kilencórás anyagot. Arról nem is beszélve, hogy a Fekete Doboznak ez a száma magán az eseményen kívül tartalmazza az előkészületi folyamat lépéseit is: az Ellenzéki Kerekasztalon elhangzott TIB-bejelentést a temetés megtartásáról és annak lebonyolításáról, az MDF aktivistáinak felkészüléséről a zavartalan megemlékezés érdekében és a kopjafákat állító Inconnue Csoport munkájáról.

A szerkesztők szerint a tavalyi évhez képest annyiban változott a folyóirat helyzete, hogy míg 1988-ban csak válogatniuk kellett a kínálkozó események közül, amelyekről előre tudható volt, hogy a Fekete Dobozon kívül más úgysem akar tájékoztatni róluk, addig ma már nekik maguknak kell kitalálniuk, hogy mit érdemes, mit kell rögzíteni. Nem akarnak odatülekedni, ahol mások már sorban állnak, amiről nyilvánvalóan beszámol a tévé vagy a *Nyitott Szem* is, a MOVI új videófolyóirata.

Bár, ha egy eseményt a Fekete Doboz és a Nyitott Szem is rögzített, még akkor sem biztos, hogy a nézőknek mindegy, melyiket választják – annak ellenére, hogy utóbbi mögött ott állnak a volt filmhíradó technikai lehetőségei és profi szakemberei. A kihantolás például mind a két társaságnak megvan, mégis kiugró a különbség a szemléletben, a felvétel módjában, a kommentárban. „Az *Ember Judit* rendezte *Új magyar siralom* az egész folyamatot végigköveti. Napokon, heteken keresztül, esőben, szélben ott volt a kamera, hogy teljes és tárgyilagos képet adjon az eseményekről, míg a Nyitott Szem egy híradószerű anyagot rögzített, amit ráadásul a hivatalos politika pillanatnyi értékelését tükröző kommentár kísér" – véli *Jávor István*, a Fekete Doboz alkotója.

A folyóirat készítői nem tartanak attól, hogy nem marad számukra olyan téma, amelyet a hivatalos tájékoztatás háttérben tart. A szociális gondok vagy például a belügy és a hadsereg számos, még mindig tabuként kezelt kérdését fel szeretnék dolgozni, és vannak elképzeléseik arról is, hogy Lengyelországban, Csehszlovákiában vagy a Szovjetunióban rögzítik videóra az ottani, hozzánk gyakran „kozmetikázottan" érkező eseményeket.

A Fekete Doboz munkatársai a folyóirat terjesztését rábízták a Bibliotéka Kisszövetkezetre, amely minimális részesedés fejében vállalta a sajtóhirdetéseket s az előfizető-gyűjtéssel és a terjesztéssel járó egyéb feladatokat is. Az illegális másolások révén a felvételek persze lényegesen szélesebb körben terjednek, ami üzleti szempontból veszteséget jelent, ám az alkotók feleslegesnek érzik, hogy a szokásos védelmi intézkedéseket megtegyék. Groteszknek éreznék, hogy egy-egy drámai pillanat erejét például a „Fekete Doboz" felirattal megtörjék. Ahogy *Pesty László*, az egyik operatőr fogalmazza: ez a folyóirat sohasem volt és nem is kíván nyereségorientált vállalkozás lenni, célja a minél szélesebb körű tájékoztatás. S végső soron a kalózpéldányok is ezt a célt szolgálják.

Simándi Júlia

Ünnepi kazettaáradat

Az év végi ünnepek a pihenés, a kikapcsolódás napjai. Sokan karácsony és újév között szabadságon vannak, több idő jut videózásra is. De mit is nézzünk? Honnan kölcsönözzünk? Ehhez kívánunk a következő oldalakon segítséget nyújtani: a hazai legális állami és magán videóforgalmazó és -kölcsönző vállalkozások legfrissebb kínálatából nyújtunk ízelítőt.

A Rafinált bűnösöktől Gálvölgyi Jánosig

A Magyar Televízió videókiadója a francia tv *Serie Noire* krimisorozata és erotikus *Rózsaszín történetek* mellett a gyerekeknek meséket, videó-bibliát, [redacted] felnőtteknek szórakoztató összeállításokat, művészeti és történelmi filmeket kínál.

A *La Fontaine meséi* kazettán hat ismert klasszikus példame- [redacted] látható A róka és a hollótól Az öszvér és a tolvajokig. A 91 percig tartó rajzfilmsorozat francia–magyar koprodukcióban készült.

Rafinált bűnösök – ezt a címet viseli az a műsoros kazetta, amely Jaroslav Hašek mulatságos történeteit mutatja be. A 68 perces tv-film főszereplői Koltay Róbert, Törőcsik Mari, Kern András, Szacsvay László, Benedek Miklós.

Az *Alpok–Adria* című műsor nemzetközi válogatás olasz, osztrák, jugoszláv, nyugatnémet és a magyar televízióstúdiók közös magazinjaiból.

A televízióból jól ismert sorozat a *Másfél millió lépés Magyarországon*, amelyet Rockenbauer Pál készített. Az író-rendező tíztagú csapattal barangolta végig az ország tájait, s Stenszky Gyula és Szabados Tamás operatőrök segítségével három műsoros kazetta örökíti meg a profi turisták élményeit.

Az ünnephez illő kiadói ajánlat a *Mindenszentek* elnevezésű kazetta, amelyen a paraszti vallásosság tárgyi emlékeit bemutató filmeket nézhet az érdeklődő. Az író-rendező Olasz Ferencnek öt alkotása látható e műsorban. A *Pléh-Krisztus* önálló kazetta szintén az ő hat filmjét tartalmazza, melyekkel a mindenkori névtelen mestereknek kívánt emléket állítani. A művek az ország eldugottabb kegyhelyein kalauzolják végig a nézőt.

Az idősebbek kedvébe járhat az a kölcsönző, aki a *Honthy Hanna* kazettát választja A televízió archívumából összegyűjtött műsorokat Rátonyi Róbert szövege köti össze.

A Kabarékedvelők örülhetnek: *Gálvölgyi János* paródiakazettája után megjelent újabb összeállítása, sikeres televíziós műsoraiból.

[redacted] TELEVIDEO AJÁNLATA:

francia krimik:
1. Átverés
2. Csapda [redacted] zsarunak
3. A férfi, akinek négy neve volt
4. [redacted] Vidám Fiúkra
5. Kemény fickók temetője
6. Kéz [redacted] árnyékban
7. Lorfou
8. [redacted] lövész éjszakája
9. Megbosszulni Peppert
10. Nagy kölyök
11. Orlac keze
12. Pokoli nász
13. Sárga rapszódia
14. Szerencsétlen Michel
15. Vasárnapi gyilkos
16. Véletlen halál megbízásból
17. A vérszalon

kabarék:
1. Alfonshow
2. Böngészde
3. Jubileumi leltár
4. Kis magyar burleszk
5. Humor mix
6. Gálvölgyi János I.
7. Gálvölgyi János II.
8. Hajmeresztő történetek
9. Ki [redacted] Tud? gyöngyszemek
10. Telekomédia
11. Poén turmix
12. Hőskor
13. Voga–Turnovszky paródiák
4. Ketten az ágy [redacted]
15. Kölcsönlakás
16. A Kazal
17. Spanyolul tudni kell

A Televideo márkaboltjai:
Budapest VII. ker. Lenin krt. 30.
telefon: 142-2147
Budapest, I. ker. Alagút u. 4.
telefon: 175-6573
Kaposvár, Beloiannisz u. 2.
Sopron, Liszt Ferenc tér 1.
Az üzletek [redacted] vasár- és ünnepnapok kivételével a szokásos módon nyitva tartanak, [redacted] Lenin körúti központi márkabolt december 23-án, szombaton 9-től 14 óráig várja az érdeklődőket.

Az Ingerlő idomoktól a Vikingek kincséig

100 játékfilmet vásárolt a MOKÉP az amerikai Columbia Picturestől. Az első 30 film (lásd Videó Magazin ez évi 6. szám) bemutatását követően néhány hete újabb 23 alkotás került műsoros kazettán a videótékákba. A filmek között ismét akad krimi, sci-fi, vígjáték, western és akciófilm, újra a populáris műfajok vannak előnyben.

Íme néhány részletesebben:

A MOKÉP legújabb (Columbia Pictures) filmválasztékából

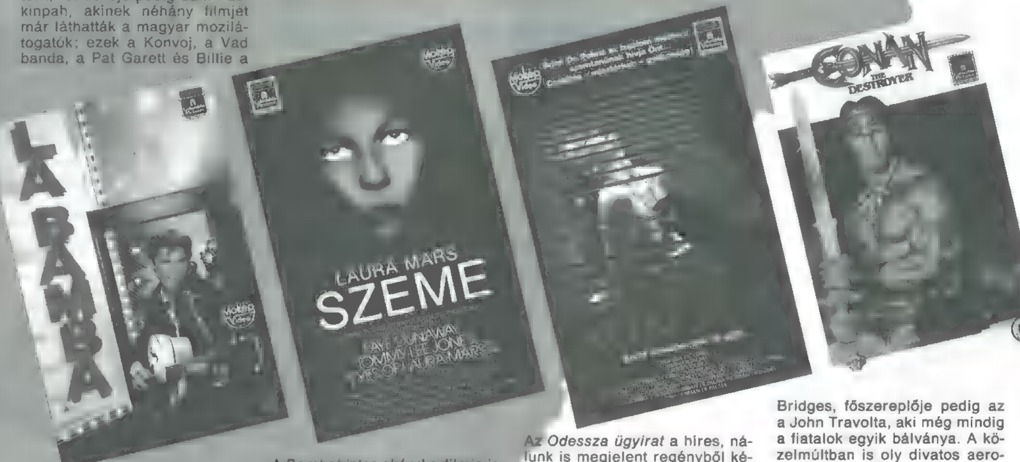
1. **Dundee őrnagy**	amerikai	western
2. **Hőhullám**	amerikai	pszichológiai krimi
3. **D.A.R.Y.L.**	amerikai	sci-fi
4. **Privát hekus**	amerikai	krimi
5. **Bombabiztos**	amerikai	dráma
6. **Hannover Street**	amerikai	háborús kaland
7. **Odessza-ügyirat**	amerikai	kémfilm
8. **Robin and Marian**	amerikai	dráma
9. **Űrkaland**	amerikai	sci-fi
10. **Ingerlő idomok**	amerikai	erotikus film
11. **Vikingek kincse**	amerikai	történelmi kaland
12. **Borotvaélen**	angol	dráma
13. **Esélyesők**	amerikai	pszichológiai krimi
14. **Kína-szindróma**	amerikai	pszichológiai krimi
15. **Tragacsparádé**	amerikai	vígjáték
16. **Szenvedélyes bűnök**	angol	erotikus film
17. **Dollárkötég**	amerikai	krimi
18. **Inga**	amerikai	bűnügyi dráma
19. **Fegyvere van, veszélyes!**	amerikai	krimi
20. **Szép kis kalamajka**	amerikai	vígjáték
21. **Vakrémület**	amerikai	pszichológiai krimi
22. **Harmadik típusú találkozások**	amerikai	sci-fi
23. **A hallgatás törvénye**	amerikai	akciófilm

A *Dundee őrnagy* műfaja western, rendezője pedig Sam Packinpah, akinek néhány filmjét már láthatták a magyar mozilátogatók; ezek a Konvoj, a Vad banda, a Pat Garett és Billie a kölyök. Packinpah a keményvonalas western műfajának egyik leghíresebb rendezője. A Dundee őrnagy igazi sztárparádé: Charlton Heston, Richard Harris és James Coburn játszák a főbb szerepeket.

A Hőhullám izgalmas és feszültséggel teli thriller, Philip Borsos rendezése. Itt is híres színészek a főszereplők: Kurt Russal és Muriel Hemingway. A filmben egy pszichopata őrült gyilkossságsorozata tartja rettegésben Miami lakosságát.

A *D.A.R.Y.L.* műfaja sci-fi, rendezője Simon Wincer. Igazi családi film, minden korosztály számára élvezetes lehet. Egy szeretetreméltó kisfiúról kiderül: robot és egy kutatóintézetből szökött meg, hogy igazi nevelőszülőkre találjon.

A *Privát hekus* bűnügyi kalandfilm, rendezője Buzz Kulik főszereplői Burt Reynolds és Dyan Cannon. Ebben egy magándetektív próbál leleplezni egy fegyvercsempész-hálózatot.

A *Bombabiztos* akár ikerfilmje is lehetne Stanley Kubrick Dr. Srangelove című híres művének, azzal a nem kis különbséggel, hogy Kubrick filmje sziporkázó szatíra, a Bobabiztost jegyző Sidney Lumet viszont nagyon is komoly drámát rendezett. Napjainkban különösen aktuális téma a nukleáris fenyegetettség érzése. Erről szól torokszorítóan Lumet nagyszerű filmje két világsztárral, Henry Fondával és Walter M[illegible]val a főszerepben.

A *Hannover Street* háborús kalandfilm, rendezője Peter Hayms; tőle korábban a mozikban már láthattuk a Földi űrutazás, a Gyilkos bolygó és a Rémült rohanás című filmeket. Ebben a művében nem kisebb sztárokat láthatunk, mint Harrison Ford, Christopher Plummer és Lesley-Anne Down. Az 1943-ban játszódó történet szerint egy angol hírszerzőtiszt és egy chicagói pilóta próbálják megszerezni a lyoni Gestapo-főhadiszállás páncélszekrényében őrzött kémnévsort.

Az *Odessza ügyirat* a híres, nálunk is megjelent regényből készült film, rendezője Ronald Neame, főszereplői világsztárok: Jon Voight, Maximilian Schell és Maria Schell. A lebilincselően izgalmas történet szálai visszanyúlnak a második világháborúba. Egy újságíró magánnyomozást folytat az Odessza fedőnevű titkos neonáci szervezet akcióinak felderitésére, és így bukkan az egykori rigai koncentrációs tábor tömeggyilkos vezetőjének a nyomára, aki álnéven él mint köztiszteletben álló német gyáros. Az újságírót személyes bosszúja is vezérli a leleplezésben.

A *Robin és Marion* című film a Robin Hood-legenda kissé szabadon értelmezett és sajátos feldolgozása. Rendezője a világhírű Richard Lester, olyan filmek alkotója, mint a Beatles együttes főszereplésével készült Egy nehéz nap éjszakája vagy a Help. A színészek névsora is parádés: Sean Connery, Audrey Hepburn, Robert Shaw és Richard Harris láthatók ebben a parodisztikus élű filmben.

Az *Űrkaland* műfaja sci-fi, de akár napjainkban is játszódhatna. Rendezője John Sturges, szereplői Gregory Peck és Gene Hackman. Egy űrexpedíció kalandjai elevenednek meg a rendkívül izgalmas, látványos és az utolsó pillanatig feszültséget rejtő történetben.

Az *Ingerlő idomok* sokat sejtető című film rendezője James Bridges, főszereplője pedig az a John Travolta, aki még mindig a fiatalok egyik bálványa. A közelmúltban is oly divatos aerobikról akar cikket írni a film újságíró hőse a Rolling Stone magazin számára. Persze a cikkírás körül számtalan bonyodalom támad. Kitűnő a film zenei anyaga is.

A vikingek kincse történelmi kalandfilm, látványos szuperprodukció, rendezője Jack Cardiff, szereplői Richard Widmark, Sidney Poitier. A régmúlt időkbe kalauzolja nézőit ez az alkotás, melyben a vikingek és a mórok között folyik ádáz küzdelem a világ legértékesebb aranykincsének a megszerzéséért.

A MOKÉP videótékái (Majakovszkij u. 40. és Dohány u. 2.) nem terveznek ünnepi nyitvatartást, mindössze a szombati nyitvatartást tolják ki este 7 h-ig december 23-án. A kölcsönzési díjakban viszont kedvezményt adnak: a december 22-én, pénteken kikölcsönzött videokazettákért mindössze kétnapi díjat kell fizetni, ha az ügyfél az ünnep után, vagyis öt nappal később (december 26-én, szerdán) hozza vissza. A meghosszabbított szombati nyitvatartás során elvitt kazetták után pedig csak másfél napi kölcsöndíj a tarifa, jóllehet a filmek négy napig maradnak a bérlőnél.

Az Intervideo zenés filmkínálatának választéka Fred Astaire-klasszikusoktól Kabos Gyula- vagy Jávor Pál-filmeken át Barbra Streisand-musicalekig és Tina Turner-, Michael Jackson-koncertvideókig terjed.

Minden korosztály – vagyis az egész család – megtalálhatja azokat a szórakoztató, könnyfakasztó vagy éppen táncrahívó zenés filmeket, amelyek előbb ellazítják, majd „feldobják" nézőiket. A klasszikus és [redacted] könnyűzene kedvelői egyaránt találnak boltjaikban hallgatni-nézni valót.

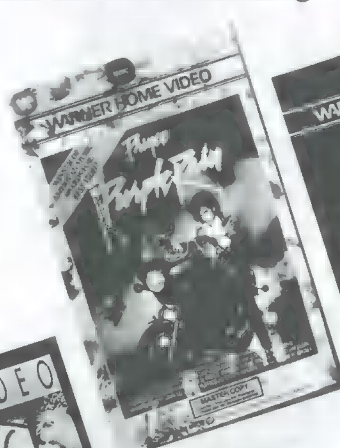
Egy-egy fülbemászó dallamon túl emlékezetesek maradnak a látványos zenés filmek képsorai is. Aki látta, mindig emlékezni fog Topolra, [redacted] *Hegedűs* [redacted] *háztetőn* tejesemberére, [redacted] *Dankó Pista* édes-bús melódiáit kísérő felvételekre, a *Broadway Melody* szteppelő táncospárjára, vagy Barbra Streisand tekintetére a *Csillag születik* és [redacted] *Yentl* című musicalekben.

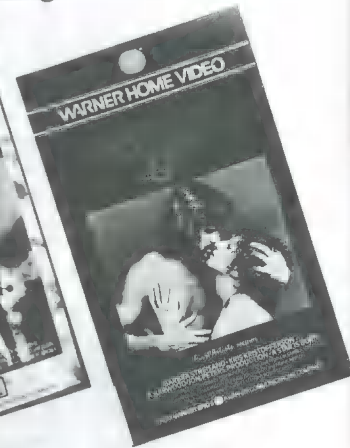
Akik szabad estéjükön az Intervideo zenés filmjeiből válogatnak, a cég vezetői szerint biztosak lehetnek abban, hogy maradandó élményben lesz részük és újra visszatérnek a kölcsönzőkbe, hogy új dallamokat, új sztárokat fedezzenek fel maguknak.

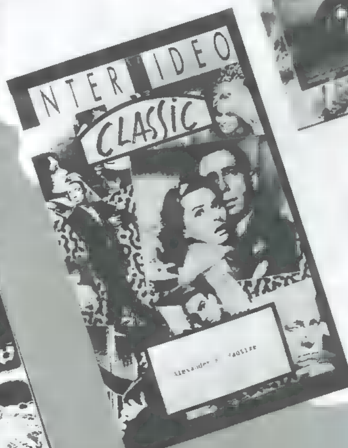
[redacted] Intervideo karácsonyi zenésfilm-kínálatából:

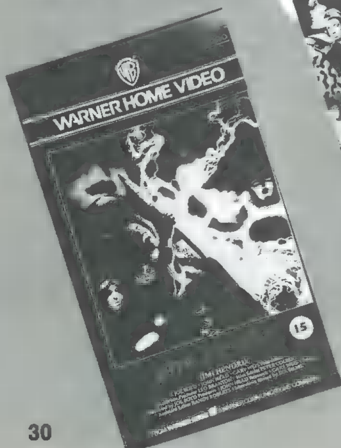
1. **[redacted]** (Isteni őrültségek, amerikai) rendezte: Michael Ritchie
2. **[redacted] Roaf** (Hegedűs a háztetőn, amerikai) rendezte: Norman Jewison
3. **Hair** (amerikai) rendezte: Milos Forman
4. **[redacted] Hendrix Story** (amerikai) rendezte: Joe Boyd
5. **New York, [redacted] York** (amerikai) rendezte: Martin Scorsese
6. **Purple Rain** (Bíboreső, amerikai, főszereplő: Prince) rendezte: Albert Magnoli
7. **The Sond Remains the Same** (A dal ugyanaz marad, amerikai, Led Zeppelin együttes) rendezte: Peter Clifton
8. **[redacted] Star In Born** (Csillag születik, amerikai) rendezte: Frank Pierson
9. **West Side Story** (amerikai) rendezte: Robert Wise
10. **Yellow Submarine** sárga tengeralattjáró, angol, Beatles) rendezte: George Dunning
11. **Yentl** (amerikai) rendezte: Barbra Streisand
12. **200 Motels** (Kétszáz motel, amerikai) rendezte: Frank Zappa, Tony Palmer
13. **Tina Turner Live** (Tina Turner koncertfelvétele, angol)
14. **Michael Jackson: The Legend Continues** (A legenda folytatódik, angol) rendezte: Patrick T. Kelly
15. **[redacted] Evening [redacted] Placido Domingo** (Egy este Placido Domingóval, angol) rendezte: Madeleine French
16. **Christmas with Luciano Pavarotti** (Karácsony Pavarottival, angol)
17. **Broadway Melody** (amerikai) rendezte: Norman Taurog
18. **Alexander's Ragtime Band** (amerikai) rendezte: Henry King
19. **Lila Ákác** (magyar) rendezte: Székely István
20. **[redacted]** (magyar) rendezte: Kalmár László

Fred Astaire-től Tina Turnerig

Az INTERVIDEO boltok ünnepi nyitvatartása
December 24-én 14 óráig tartanak nyitva, valamennyi többi napon (vasár- és ünnepnapot is beleértve):

KORDA SÁNDOR Videóház
1073 Budapest, Lenin krt. 22.
Telefon: 122-3478 122-7975
***Nyitva:* 9–21 óráig**

KABOS GYULA Videószalon
1024 Budapest, Mártírok útja 35–37.
Telefon: 115-5660
***Nyitva:* 9.30–21.30 óráig**

SZÉKELY ISTVÁN Videoshop
1052 Budapest, Váci u. 34.
Telefon: 118-3139
***Nyitva:* 10–22 óráig**

RADVÁNYI GÉZA Videókazetta-kölcsönző
Sugár Üzletközpont 4. sz. Pavilon
Telefon: 184-3160/195 m.
***Nyitva:* 9–21 óráig**

A HUNGAROVIDEO kínálatából:

1. Szerelmi vérszomj
(olasz–spanyol horror)
2. Táncolj vagy meghalsz
(amerikai akciófilm)
3. Az üvegdzsungel
(amerikai akciófilm)
4. Karácsony este
(amerikai játékfilm)
5. Zabolátlan vágyak
(olasz–spanyol szexfilm)
6. Kacér táncosnők
(spanyol vígjáték)
7. A [illegible] dühe
(olasz–spanyol western)
8. A forgatókönyv fantomja
(amerikai bűnügyi film)
9. Skorpió
(amerikai akciófilm)
10. Sadomania
(nyugatnémet–spanyol erotikus film)
11. Fenyegető telefon
(amerikai bűnügyi film)
12. [illegible] botrányos [illegible]
(francia–spanyol vígjáték)
13. Rejtelmes sziget
(spanyol film)
14. Punky Brewster
(amerikai fantasztikus rajzfilm)
15. Kissyfur
(amerikai rajzfilm)
16. Sátáni szépség
(olasz–spanyol horror)
17. Romlott lányok
(olasz szexfilm)
18. Cigánycsárda
(olasz–spanyol vígjáték)
19. [illegible] ördögök éjszakája
(olasz–spanyol horror)
20. Vakrémület
(nyugatnémet–spanyol horror)
21. Kari Swenson elrablása
(amerikai bűnügyi film)
22. Vámpírok éjjele
(spanyol vámpírfilm)
23. Gyilkos játszma
(amerikai bűnügyi film)

Sadomaniától az ügyefogyott krokodilokig

Havonta hat új nyugati filmmel jelentkezik rendszeresen a videópiacon a KERSZI Hungarovideo kiadó, melynek műsoros kazettáit többek között az Ofotért, a RAVILL üzleteiben, a Centrum áruházakban lehet megvásárolni, illetve vagy negyven magán- és néhány állami videotékában lehet kölcsönözni, így a Televideo márkaboltjaiban is.

A kiadó valamennyi filmje magyarra szinkronizált. A *Karácsony este* című százperces amerikai játékfilm is, amely egy gazdag mamutvállalat részvénytöbbségét birtokló család, Kingsleyék története. Gátlástalan ügyvédek és egy magánnyomozó kapcsolódik bele a családi viszályba, mely a cég részvényeinek megszerzéséért folyik.

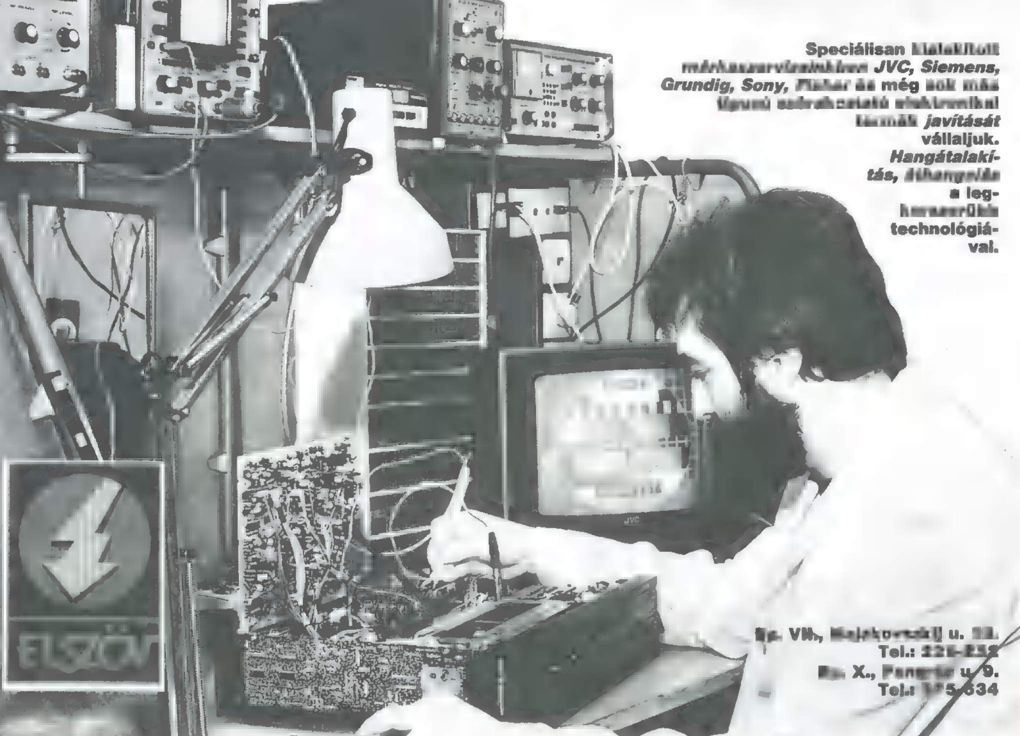
A *Rablás fegyverek között* könnyed amerikai western. A történet Ausztráliában játszódik az 1800-as évek végén. Starlight, a feltehetően angol főnemesi származású útonálló megannyi álmatlan éjszakát okoz a helyi rendfenntartóknak. A western kellékei mind fellelhetők a százperces alkotásban: ló, pisztoly, útonálló, vadregényes táj, tragikus vég.

Terence Hill a sztárja *A szél dühe* című olasz–spanyol westernnek, amelyben a népszerű színésznek ezúttal a bérgyilkos szerepével kell megelégednie. A bérgyilkos azonban egy idő után megcsömörlik az esztelen öldökléstől – és szembefordul megbízójával, a gyűlölt földbirtokossal, akit Fernando Rey alakít.

A *Fenyegető telefon* amerikai krimi, amelyben a szexuális partnert keresők, az unatkozó tinédzserek gyakran hívják a „randi telefont". A telefonokat rendszerint légyott követi, ami viszont nem mindig a várakozásoknak megfelelően végződik. Egy nyomozópáros igyekszik megoldani a rejtélyt...

A *Sadomania, avagy a szenvedély pokla* nyugatnémet–spanyol film, kizárólag csak felnőtteknek, azok közül is az erős idegzetűeknek. A sztori egy szadista nő által uralt szigeten játszódik, aki az elrabolt nőket „szexuálisan" igyekszik betörni, hogy értékesítse őket a kikötők örömtanyái számára.

A kiadó azért gyermekek számára is kínál műsorokat. Így a *Punky Brewstert*, a rosszcsont kislány és egy Glomer névre hallgató csodalény történeteit amerikai rajzfilmen, mely nyolc epizódból áll. Szintén amerikai a *Kissyfur*, a népszerű medvebocs, aki apjával együtt medveként keresi a mézrevalót, míg egy szép napon meg nem szöknek a cirkuszból. Két ügyefogyott krokodil azonban keresztülhúzza számításukat...

Speciálisan kialakított márkaszervizeinkben JVC, Siemens, Grundig, Sony, Fisher és még sok más típusú szórakoztató elektronikai termék javítását vállaljuk.
Hangátalakítás, áthangolás a legkorszerűbb technológiával.
Bp. VII., Majakovszkij u.
Tel.: -252
Bp. X., Panangó u. 9.
Tel.: 175-634
ELSZÖV
JVC

KAPHATÓ A KÖNYVÁRUSOKNÁL!

ÚJ!

Video-kazetta-kölcsönző!

Akció, horror, kaland, erotikus, rajz- és mesefilmek kölcsönzése nagy választékban!

Budapest, VIII., [illegible] krt. 43.
Tel.: 335-581
Budapest, XV., Konytyfa u. [illegible]
Tel.: 645-116

Nyitva tartás reggel [illegible] 10-ig

ERATO

videomagnó videomagnó

Böngésző

E havi böngészőnket teljes egészében a videómagnóknak szenteljük. Hogy ezúttal miért csak ezt ragadtuk ki a nyugatnémet Video Magazinból? Azért döntöttünk a teljes keresztmetszet bemutatása mellett, hogy a tisztelt olvasó betekintést nyerhessen, hol is helyezkednek el a ranglistában az itthon is gyakran fellelhető típusok.

A S–VHS-eknél ugyanaz a kép fogad bennünket, mint legutóbb. A nyugat-berlini vásár óta csupán rövid idő telt el, amely nem volt elegendő a legújabb típusok teljes áttekintésére. Az viszont jól látható, hogy minden kritika ellenére, amely az S–VHS rendszert egy év elteltével éri – például a felfutó élek hibái miatt –, mégiscsak e készülékek képminősége a legjobb. Elismerve a kiváló képfelbontást a képminőséget majdnem maximális értékkel pontozza a magazin, 40-ből 29–35-tel jutalmazza.

A hifi-sztereo képmagnók között igen jó minőségével és számos szolgáltatásával a Panasonic NV F 70 EG megőrizte vezető helyét. Az ITT VR 3998 is jó minősítéssel áll a dobogón. Ezt a típust egyébként néhány hónapja mi is teszteltük.

A mono rekorderek között már sokkal több ismerőssel találkozhatunk, mint a fejlet-

Összpont-szám	Típus	Rendszer	Ár/DM	Kép	Hang		Szolgáltatás	A magazin minősítése
SUPER VHS-REKORDER								
78	Grundig VS 6800	S–VHS	4000	39	17	15	7	nagyon jó
76	Blaupunkt RTV 920	3000	38	17	15	6	nagyon jó	
76	Panasonic NV-FS 100	S–VHS	3000.	38	17	15	6	nagyon jó
75	Blaupunkt RTV-910	S–VHS	2500	38	18	14	5	nagyon jó
75	JVC HR-S5000EG	S–VHS	3300	37	18	15	5	nagyon jó
75	Mitsubishi HS-E70	S–VHS	3000	37	18	15	5	nagyon jó
73	Panasonic NV-FS1	S–VHS	2500	38	18	14	5	nagyon jó
73	Philips VR 6948	S–VHS	3000	38	18	13	4	nagyon jó
73	Saba VR 6480	S–VHS	3100	37	18	13	5	nagyon jó
73	Telefunken A 1200	S–VHS	3000	37	18	14	4	nagyon jó
71	Nordmende V 5000S	S–VHS	2990	37	18	14	4	nagyon jó
70	Akai VS S99EOC	S–VHS	3000	35	18	13	5	nagyon jó
70	NEC DS 6000G	S–VHS	3000	37	16	13	4	jó
70	Sanyo VHR-D4980G	S–VHS	3000	35	17	14	4	jó
HIFI STEREO REKORDER								
70	Panasonic NV-F70EG	VHS	2000	32	18	15	5	jó
67	Fischer FVH-D55HV	VHS	2400	32	17	14	4	jó
67	ITT VR 3998	VHS	2400	32	17	14	4	jó
67	Sanyo VHR D700G	S–VHS	2400	32	16	14	5	jó
66	Sony EV-S850PS	Video–8	3000	31	18	14	3	jó
66	Universum 2186	VHS	1898	30	17	15	4	jó
54	Hitachi VT-585E	VHS	2700	29	17	14	5	jó
65	Toshiba V700	VHS	1850	32	17	13	3	jó
62	Blaupunkt RTV-800	VHS	1900	29	17	13	3	jó
62	JVC HR-D530EG	VHS	2400	32	18	10	2	jó
62	Siemens Fm 586	VHS	1900	26	16	15	55	jó
62	Sony EV-650	Video–8	2300	32	17	11	2	jó
61	Grundig VS-540	VHS	1850	26	16	14	5	jó
61	NEC DX-4000G	VHS	2200	28	16	14	3	jó
61	Telefunken A980P	VHS	1900	30	19	10	2	jó
61	Telefunken A 990P	VHS	2300	31	18	10	2	jó
60	Blaupunkt RTV-740	VHS	1800	29	15	13	3	jó
50	Grundig VS 520	VHS	1500	24	10	13	3	közepes
50	Grundig VS 400	VHS	1200	26	10	12	2	közepes
50	Hitachi VT-535E	VHS	1200	27	10	11	2	közepes
MULTINORM REKORDER								
53	JVC-D158MS	VHS	2100	32	10	9	2	közepes
49	Akai VS-X9EG	VHS	2300	24	10	13	2	közepes

videomagnó videomagnó

tebb készülékek között. [redacted] első csoportból főként képminőségével ugrik ki az ITT–Nokia [redacted] 3929, ASO képjavító eljárása igen szép képet eredményezett. A [redacted] és általunk igen jónak [redacted] Panasonic [redacted] L20 is [redacted] első tíz között szerepel. [redacted] Philips helyezése sem rossz, [redacted] Orionnak azonban csak [redacted] utolsó har[redacted] sikerült beküzdenie magát. Érdekes, hogy [redacted] né[redacted] újság tesztjében [redacted] Philips 6180 magasabb pontszámot kapott, mint [redacted] jelzésű családtagja, amely háromfejes, és sokkal több szolgálta[redacted] rendelkezik.

Még [redacted] említenénk, amely a hazai piacon is előfordul: [redacted] DX–1000-et. E típusról tesz[redacted] ugyan nem készítettünk, de volt alkalmunk kipróbálni. A Video [redacted] helyen [redacted] korábban, mi ennél jobbnak értékeljük.

Összpont-szám	Típus	Rendszer	Ár/DM	Kép	Hang		Szolgáltatás	A magazin minősítése
60	Philips VR 6970	VHS	2000	30	19	9	2	jó
59	Braun a/d/s VC4	VHS	3000	27	17	13	2	közepes
59	NEC DX-2000G	VHS	1700	28	15	13	3	közepes
54	Mitsubishi HS-412G	VHS	1600	31	14	8	1	közepes
47	Universum VR 43788	VHS	1098	22	15	8	2	közepes
59	Akai VS-3811-TOP	VHS	1650	30	11	14	4	közepes
MONO REKORDER								
59	Grundig VS 550	VHS	1900	30	13	13	3	közepes
59	Mitsubishi HS-E20	VHS	1300	32	11	13	3	közepes
59	Mitsubishi HS-E30	VHS	1400	32	11	13	3	közepes
59	Philips VR 6880	VHS	2000	32	11	13	3	közepes
58	ITT Nokia Vr 3929	VHS	1150	33	11	13	1	közepes
58	JVC HR-D700	VHS	1600	31	11	12	4	közepes
58	Panasonic NV-L20	VHS	1200	31	11	14	2	közepes
58	Philips VR 6285	VHS	1200	32	11	13	2	közepes
57	Akai VS-38	VHS	1400	32	11	12	2	közepes
57	Mitsubishi HS-E10	VHS	1200	32	11	12	2	közepes
57	Philips VR 6180	VHS	1050	32	11	13	1	közepes
57	Sharp VC-810G	VHS	1900	30	11	13	3	közepes
57	Siemens FM 603	VHS	1200	31	11	13	2	közepes
57	Sony SLV-402	VHS	1600	29	11	14	3	közepes
56	Akai VS-EDG	VHS	1100	31	12	11	2	közepes
56	Fisher FVH-P210KV	VHS	1200	31	11	12	2	közepes
56	Fisher FVH-P10KV	VHS	1100	32	10	12	2	közepes
56	Panasonic NV-D48	VHS	1800	30	11	12	3	közepes
56	Philips VR 667/02	VHS	1500	28	11	15	2	közepes
56	Sanyo VHR 3310G	VHS	1300	27	11	15	3	közepes
56	Sanyo VHR 4300	VHS	1300	31	11	12	2	közepes
56	Toshiba V300	VHS	1250	29	11	14	2	közepes
55	Blaupunkt RTV-660	VHS	1500	30	11	11	3	közepes
55	Blaupunkt RTV-720	VHS	1800	30	11	11	3	közepes
55	Panasonic NV-G45	VHS	1500	11	11	3	közepes	
55	Saba 4820	VHS	1400	31	11	11	2	közepes
55	Sharp VC-A605	VHS	1400	30	11	12	2	közepes
55	Sharp VC-T410	VHS	1100	29	11	13	2	közepes
55	Universum VR 2181	VHS	1098	30	12	11	2	közepes
54	Blapunkt RTV560	VHS	1300	30	11	11	2	közepes
54	Grundig VS-460	VHS	2000	28	11	12	közepes	
54	Hitachi VT-425E	VHS	1500	30	11	11	2	közepes
54	ITT Nokia VR 3719	VHS	1100	31	10	12	1	közepes
54	JVC HR-D320	VHS	1100	31	10	11	2	közepes
54	JVC HR-D300EG	VHS	1400	32	11	9	2	közepes
54	Mitsubishi HS-349	VHS	1400	31	11	9	3	közepes
54	Nordmende V1000M	VHS	1100	29	11	13	1	közepes
54	Panasonic NV-G40	VHS	1300	30	11	11	2	közepes
53	ITT VR 3928	VHS	1400	27	11	13	2	közepes
53	Philips VR 6185	VHS	1100	28	11	12	1	közepes
53	Sanyo VHR 4100G	VHS	1100	30	10	12	1	közepes
53	Sharp VC-A202	VHS	1100	26	11	14	2	közepes
53	Siemens FM 562	VHS	1200	27	11	13	2	közepes
52	Blaupunkt RTV 520	VHS	1100	30	11	10	1	közepes
52	Grundig VS 510	VHS	1300	27	10	13	2	közepes
52	Loewe OC-520	VHS	1300	28	11	11	2	közepes
52	Loewe OC-510M	VHS	1100	28	11	11	2	közepes
51	Grundig VS 505	VHS	1150	29	10	11	1	közepes
51	Loewe OC-630M	VHS	1400	30	11			

Videók egy vásár tükr

Már az információnál gyanút fogtam. Amikor a bájos kisasszony mosolyogva kezébe nyomta ■ többoldalas, számítógéppel kiírt listát, hol találhatók videós berendezések ■ Budapesti Nemzetközi Vásár területén, már tudtam, ekkora választékot szinte képtelenség részleteiben is áttekinteni. Nézzék hát el, ha e vásári beszámoló a teljesség igénye nélkül szól a gazdag kínálatról.

A nemzetek pavilonjában rögtön két ismerős névvel találkozhattak azok, akik a szeptember végi seregszemlét fölkeresték. A Daewoo és a Gold Star egyszerűbb kategóriájú videókat hozott el a kiállításra. Valószínűleg nem is annyira a reklámozás, mint inkább a potenciális vásárlók megnyerése volt a céljuk, hiszen néhány méterrel távolabb már megvételre kínálták két olcsóbb termékeket a Gold leleményes üzletemberei. Színesebbnek ígérkezett a Samsung bemutatója. A cég ■ VX–972-es VHS, illetve ■ komolyabb, VX–9890-es VHS-hifi sztereó recorderét állította ki. Utóbbi főbb jellemzőiként a gyártók a digitális képtárolás, az LP-funkció valamint az LCD távműködtetési lehetőségeket tartották említésre érdemesnek. Nem tudtak viszont választ adni arra, mikor s mennyiért kerülnek boltjainkba a bemutatott berendezések.

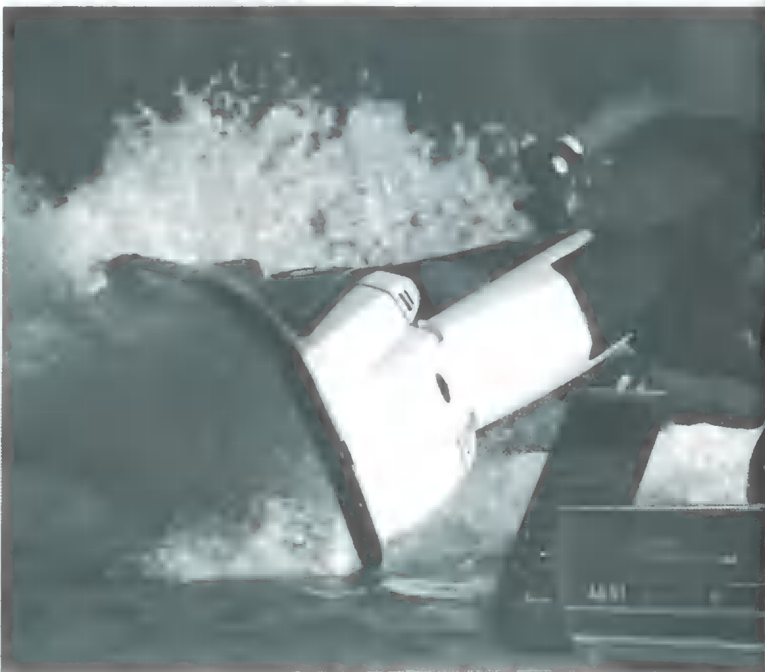
Kapható viszont – de ezt már az Orion standján láttuk – ■ Samsung VX–710-es képmagnetofonja. A két forgófejes, speciális letapogatóval ellátott, VHS PAL/SECAM rendszerű készülék kis teljesítményfelvétele miatt érdemel különös figyelmet.

A Sanyo prospektusán azzal hirdette magát: a cég már 20 esztendeje jelen van a magyar piacon. A vásáron legfőbb hazai forgalmazójával, a RAMOVILL-lal „árult egy gyékényen". A párosítás nem véletlen, hiszen a kiállított termékek is a budapesti közös márkaboltban, ■ Váci utca 40-ben vásárolhatók meg – kaptuk a felvilágosítást. De lássuk csak, mire invitálták a látogatókat? Két képmagnójuk ■ VHR–5100 E és ■ VHR–4100 E 39 műsortárolóhellyel rendelkezik, egy évre előre programozható, kibővítve mindennapi felvételi lehetőséggel. A PAL/MESECAM B/G és D/K norma szerint kialakított készülékek tartalmazzák az OIRT hangot is. A magasabb kategóriájú változatot infravörös távvezérlővel is ellátták.

A vásárok ma már természetes tartozékának számító tv-falon ember nagyságú cowboyok vívják ádáz harcukat. Néhány méterrel odébb ugyanezt teszik a gyártók is. A Videoton Audiotechnika Kft. is felkészült a küzdelemre. Bevetésre várt standjukon több videómagnó is: e cikk megjelenésekor már kapható ■ boltokban az Akai VS–465 EDG magnó. A készülék ■ gyár legújabb termékei közé tartozik,s még az idén 4-5000 darabot szállítanak belőle. Ára elérhetőnek tűnik, 35-36 ezer forint körül alakul. Szolgáltatása: három forgófej, remegésmentes állókép, változtatható képléptetés, elektronikus tartalomjegyzék, automatikus tracking, 8 programhely – 1 évre, távszabályzó. Akinek ennyi jó kevés, annak sem kell bánkódnia, hiszen az ugyancsak Akai VS–A77E-OG, illetve a VS–S99EOG szuper videólejátszó is kapható lesz, igaz, 100 ezer forint körüli áron. A készülék annyira újdonságnak számít, hogy főbb jellemzőiről még ■ cég képviselői sem tudtak pontos felvilágosítást adni.

Tóth Sándor, a Videoton Audiotechnika Kft. kereskedelmi igazgatóhelyettese szerint ■ vásárlátogatók körében kedvező fogadtatásra találtak ■ bemutatott új termékek. Sikerült bebizonyítani, hogy bár jelentősen visszaesett ■ hazai gyártású szórakoztatóelektronikai cikkek iránti kereslet, az igényesebb berendezések iránt még mindig nagy az érdeklődés. A közönség továbbra is szívesen látja a megújuló termékválasztékot, noha ezt a belkereskedelmi partnerek nem mindig veszik figyelembe. Gyakran megesik – említette az igazgatóhelyettes –, hogy amíg a boltok készleteiben lévő régebbi típusú készülékek nem fogynak el, az újabbakat nem adják el, noha ■ közönség szívesen megvásárolná azokat. Ennek az ellentmondásnak ■ feloldására vállalkozik a cég, amikor két márkaboltot nyit, ■ fővárosban a Kossuth Lajos utcában, majd később Székesfehérvárott.

A Herrnböck–Orion Rt. standjánál egy gombostűt sem lehetett volna leejteni. Itt állította ki eladásra kínált készülékeinek teljes választékát a Lenin körút 82. alatt működő valutás kisáruház. Láttunk itt Fisher D–40 S, Fisher D–55-ös VHS-rendszerű digitális videómagnetofont, 1449, illetve 1847 márkáért. A készülékek minden fontosabb szolgáltatást ellátnak: szintézeres kábeltuner, 1 éven belül 6 programozható fel-

...rében

vétel, távirányítás, az éles, illetve szuper állókép minőségét digitális technika biztosítja, kereső funkciók, játék- és maradékidő-kijelzés teszi komfortossá a használatukat. Olcsóbb volt ■ Fisher P–200 DK, valamint ■ Fisher P–1 DK készülék, melyeket 738, illetve 819 DM-ért kínáltak a vásáron. Ugyancsak ebbe az árkategóriába tartozik a Philips VR–6448/95-ös készülék, melyet 16 programtárolóval, távvezérléssel, gyorsfelvétel-időzítési lehetőséggel, képenkénti léptetés, keresés funkciókkal láttak el. A Marantz MV–574-es 4 dupla-Azimuth videófejes, minden tv-normához csatlakoztatható készülék ugyancsak sikeres volt ■ maga 1414 márkás árával. Különösen nagy választékot láthattunk kamerákból is; szintén Fisher, illetve Philips termék volt ■ sláger. (Áraik 2679–3278 DM között váltakoztak.) Rendkívüli ajánlatként hirdették a Philips E 180/05-ös kazettáját (890 DM-ért), de a lényegesen jobb színeket nyújtó TDK kazetták színes skálája is megnyerte a vásárlók tetszését (11–18 márka körüli árakon).

Romvári Károly cégvezető, a Solmex NSZK–magyar kft. standján arról tájékoztatott, hogy ■ boltjukban, mely decemberben nyílt meg Budapesten, az Aulich utca 7. szám alatt, már kaphatók lesznek a kiállított Normende videókészülékek. S ami ■ magyar vásárlót érdekelheti: forintért!

Nehéz lenne röviden minősíteni ■ vásár idei videós kínálatát. Annyi bizonyos, számos biztató látnivalóval találkoztunk. Voltak itt például Magyarországon eddig ismeretlen cégek, melyeknek várható betörése a hazai piacra kedvező irányba befolyásolhatja ■ hazai videózás feltételeit. Hogy mindezt csak a vásári látogató optimizmusa mondatja-e velem, vagy a valóság is ezt ■ tendenciát igazolja, azt az üzletekben hamarosan ki-ki eldöntheti.

Dobszay János

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen közzétesszük magánszemélyek 100 szótagnál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Levélben kérhetik gyári vagy házilag felvett, de megunt műsoros kazettáik, valamint „üres" kazettáik, prospektusaik, televízióik, monitorjaik, képmagnóik, kameráik hirdetéseit.

● Sharp VC–A 111 típusú új videómagnó eladó Ráti József, Érd, Lenin u 63. 2030

● Fordítok kezelési utasítást videóhoz és tv-hez Sharp VC–A 105B, Funai VCR-5400, Samsung SVX–303, Panasonic NVG–12 EE NV–230 Yenmade VCR–23 DAD típusú videókhoz olcsón kész fordítást adok. Tel . 186-5912

● VHS kazettán eladók jó minőségben magyarhangos filmek 1000 Ft-os áron. Kazettánként két film Listát küldök válaszboríték ellenében Hlavnya Tamás, 4400 Nyíregyháza, Ungvár sétány 6

● Commodore 16, 64, plus 4 gépekre játékprogramokat 5 Ft/program áron másolok kazettára Igény esetén listát küldök Barnák László, 4400 Nyíregyháza, Május 1. tér 14

● Eladó Commodore 64 számítógép 2 db joystickkal 3300 Eger, Napsugár u 10 Fodor, Tel 36/16-733 este

● Keresem idegen nyelven is megvételre vagy térítés ellenében átmásolásra a Csillagok háborúja (Star Wars)-sorozat első három részét Szira Zoltán 2100 Gödöllő, Fürdő u 21.

● Eladó egyéves, távirányítható Gold Star GHV–1221 P gyártmányú megkímélt videórekorder Irányár: 34 000 Ft Sebestyén Róbert, 8345 Dabronc, Petőfi u 15.

● Felvenném jó minőségben megegyezés szerinti térítés ellenében a Red Heat, Rain Man, Coctail, The Fly, Night Mare, Crocodile Dundee 1 , 2 , Police Academy 4 5., Reanimátor, Forró rágógumi 1 , 2 , 3 , 5., Zombie filmeket Harmath Zsolt, 8800 Nagykanizsa, Munkás u 3/b

● Canon AE–1 típusú fényképező gépemet videóra cserélem Dojcsák István 3578 Girincs, Rózsa F u 32

● Keresem a következő filmeket megvételre vagy másolásra: Beatles-filmek, La Bamba, Brenda Star, Lennon: Imagine, The Monkees. Head, Jerry Lee Lewis: Great balls of fire. Telefon 156-9308

● Keresem a Dire Straits koncert- és egyéb felvételeit. 600 Kecskemét, Reviczky u 4 Kovecs Antal

● Cserélek zenés videóműsorokat hifihanggal Eladó Sony tv, valamint orsós magnószalagok Virág Imre, 9484 Pereszteg, Széchenyi u 51

● Keresem fénymásolásra Fisher FVH P–905 K típusú videó kapcsolási rajzát. Kabai Tibor 1144 Bp. Kerepesi út 128–130.

● JVC videófelszerelés eladó Sztereo hang, inzert és utóhangosítás, hangkeverés RF-kimeneten, kamera le- és felcsúszas, autofókusz, automata és kézi fehéregyensúly és iris, 6-szoros zoom. Balázs Gyula, 8147 Balatonkenese, Mikes K u 6

● Keresem jó minőségben a Hóbortos népség I–V Kihívás, Gyűjtogató, La Bamba, Láncreakció, Az állatok napja és a Red Scorpions c filmeket szinkronizáltan, vagy felirattal Varga Gábor, 2370 Dabas, Park u 2.

● Jó minőségű videófilmekért C–16-os és Plus 4-es programokat adok. Megvenném a következő (jó minőségű, szinkronizált) filmeket Gor, Jó reggelt Vietnam, Ápolandó Ápolók, Szárnyas fejvadász, Karate Kid 3., valamint csere is érdekel Darics Dezső, 9700 Szombathely, Kun B u. 6.

● Eladó Sharp VC–220N VHS–C rendszerű, hordozható komplett videómagnó (akku, töltő, adapter) Ferenczi, 1051 Bp., Október 6. u 8 Tel.: 117-2044

● Keresek Fisher VBS–7000 Beta videóhoz távirányítót, kazettákat és olyan üzletek címét, ahol ilyen kazettákat lehet vásárolni. Sárik József, 2700 Cegléd, Sas u 16.

● Panasonic HIFI sztereó videó és Philips CD–150 CD eladó Bánlaki Ákos, 9200 Mosonmagyaróvár, Úttörő u. 19.

● Eladásra kínálom jó minőségű, hangalámondásos akciófilmeimet (Kb 200 db) Nagyobb tétel vásárlása esetén engedmény Farkas János, 5500 Gyomaendrőd, Áchim u 1/1 Tel . 67/31-807

● Sony Monitor KX–20 PS 1 típusú sztereo, szuper sarkított 52 cm-es Trinitron-képcsöves, PAL/SECAM/NTSC rendszerű, stúdióláncba is beköthető, hordozható videómagnó eladó. Rózsavölgyi Károly, tel. 06/27/45-264

● Keresem megvételre jó minőségben, magyar hanggal a Jackie Clan, Tom Hanks és Jean-Claude Van Damme, Superfighter II , Police Story II , Big. Cyborg filmeket Sasvári György, 2750 Nagykőrös, Szabó E u. 13

● Jó minőségben keresem a Majmok bolygója, Willow, Héman, Predátor II , Gyilkos csecsemők c. filmeket, csere ellenében, vagy fizetek érte. Máy Ferenc, Bp III ker Szilke u 7

● Keresem lehetőleg magyarul, másolható minőségben az E T., Licence To Kill, Roger Rabbit, Frantic c filmeket Faragó Miklós, 2120 Dunakeszi, Mező I u. 13/b.

● Megvételre keresek Videó 8-as kazettákat Ajánlatokat a következő címre kérek Markó Dénes, 9024 Győr, Bartók B. u. 33.

● C–64-es programokat cserélek kazettán, jó minőségű akciófilmekért is lehetséges a csere Márton György, Bp. II ker. Böszörményi u. 17/b Tel : 156-1161

● Infra Color távirányítós, teletexes színes tv jótállással és új Panasonic NV G–40 EE videómagnó garanciával, magyar nyelvű kezelési utasítással eladó Váczi, 2408 Dunaújváros, Pf 55.

● Keresem a következő filmeket Sahara II és Walt Disney: Csipkerózsika Olyan partner jelentkezését is várom (ármegjelöléssel), aki angol–német nyelvű filmjeimet lefordítja Minárcsik András, 2534 Tát, Felszabadulás u 108.

● Keresek német nyelvű videófilm szinkron-feliratozásával foglalkozó személyt Kassai Tibor, 6100 Kiskunfélegyháza, Ady E. u 1–3. Tel . 76/61-222/229 mellék, 7–12 óráig

● Megvásárolnám Tito Brass, Russ Meyer másolt vagy gyári kazettán Tel : 82/18-770 este.

● Grundig VS–400 típusú videóhoz komplett szerviz-dokumentáció, rajzokkal, leírással utánvéttel eladó Kállai Sándor, 8800 Nagykanizsa, Zrínyi u. 36.

New York-i pillanatok

HÁZI KLIPKÉSZÍTÉS AZONNAL – [redacted] MACY'S ÁRUHÁZBAN

„Szevasztok! Üdvözöllek benneteket videostúdiónkban, [redacted] Macy's ötödik emeletén, ahol elkészíthetitek saját videotokat, mindösz[redacted] 18,95 dollárért! A negyedik [redacted] leti hangstúdióban ráénekled kedvenc dalodat egy magnókazettára és itt elkészítjük hozzá a videoklipot!"

Ezzel [redacted] reklámszöveggel csábítja [redacted] vásárlókat [redacted] stúdiómenedzser, [redacted] harminc év körüli, kedélyes fiatalember, *Wiley Merryman*, nem kis sikerrel.

New Yorkban, [redacted] Broadway [redacted] 34. utca sarkán [redacted] világ egyik legnagyobb [redacted] leghíresebb áruháza, a Macy's, melynek legújabb szolgáltatása [redacted] „On Location Video Portrait Studios". Amikor a vevő betér [redacted] üzletházba, még nem sejti, hogy [redacted] eltervezett bevásárolnivaló helyett vagy mellett egy róla vagy gyermekéről, unokájáról helyben készült videofelvétellel tér haza – [redacted] család meglepetésére.

Az első állomás [redacted] hangstúdió, ahol potom 11,95 dollárért [redacted] vásárló egy [redacted] szerinti dalt énekelhet el, amit hangkazettára rögzítenek. A következő állomás már a kicsiny televíziós blue-box videostúdió. Itt már csak a megfelelő hátteret, [redacted] trükköket kell kiválasztani, és máris kezdődhet a felvétel. Ötven(!) háttér közül válogathat [redacted] megrendelő, [redacted] trükköknek [redacted] szeri [redacted] száma. Lehet például választani New York-i utcahátteret, amelyben úgy tűnik, mintha házak között sétálnánk. A főszereplőnek nincs más dolga, mint [redacted] stúdióban [redacted] háttérnek megfelelően mozogni. A többi [redacted] technikusok dolga, akik folyamatosan közlik, mikor mi mellett „halad el" [redacted] klip sztárja.

„Van olyan hátterünk is, amelyen úgy nézel ki, mintha [redacted] Manhattan előtt elhaladó hajóról énekelnél – meséli a menedzser. „A gyerekek repülhetnek [redacted] város fölött, vagy éppen gokartozhatnak egy autópályán. A kedvenc a baseballos kép, amikor benne vagy egy bajnokcsapatban és te éred el [redacted] győzelmet jelentő pontot. Ehhez a jelenethez tudunk adni baseballsapkát, ütőt és egy [redacted] más kelléket, hogy élethű legyen [redacted] felvétel..."

A klipkészítéshez még csak saját énekhang [redacted] szükséges, [redacted] zeneszámokra tátogni is lehet, sőt, ha szükséges, komputer igazítja a dalhoz [redacted] szájmozgást.

A stúdió egy texasi lemeztársaság tulajdonában van, melynek vezetői nagy fantáziát látnak [redacted] újfajta szolgáltatásban. Wiley Merryman stúdiómenedzser szerint [redacted] klipkészítés házi használatra saját magunk és családunk örömére idővel szerte [redacted] világon elterjed majd, hiszen – mint mondja – az emberek imádnak szerepelni...

A TOWER VIDEO

A Sohoban, a Broadway mellett, a Tower Records közelében lévő üzlet manapság [redacted] egyik legnépszerűbb a fiatalok és az ínyencek körében. Itt ugyanis [redacted] sikerkazettákon kívül kölcsönöznek és árusítanak klasszikus, természet- és művészfilmeket, sőt videoval kapcsolatos könyveket, újságokat is.

Mint [redacted] üzlet vezetőjétől, *Suzy Leydenfrost*tól megtudtuk, videoáruházuk a lemezkiadó- és forgalmazó Tower Records céghez tartozik, melynek New Yorkban három lemez- és négy videoüzlete van. „Ami videón megjelenik, azt nálunk mind megtalálja" – büszkélkedik a boltvezető és erre minden oka meg is van. A polcokon kazetta kazetta hátán, [redacted] mennyezetről monitorok lógnak, melyeken [redacted] legfrissebb műsorok részletei láthatók. Az amerikai és külföldi filmek mellett forgalmaznak videón dzsesszt, balettot, drámát is. Az üzlet egyik felében kölcsönzik, [redacted] másik felében árusítják a kazettákat. A legolcsóbb, használt műsoros kazetta ára 5,95 dollár, de akad műsor 100 dollár körül is. Ha New Yorkban bemutatnak egy filmet, akkor [redacted] általában fél esztendő múltán jelenik meg [redacted] Tower videoáruházban. Ha azonban [redacted] toplisták élén szerepel, úgy a videózóknak valamivel több időt kell várniuk, hogy [redacted] filmet haza is vihessék. Aki kölcsönözni szeretne, annak tagsági igazolványt kell váltania, ami ingyenes. Ezzel napi 2,95 dollárba kerül egy kazetta bérlése. Reggel fél kilenctől éjfélig tart nyitva üzletük az év minden egyes napján, ha esik, ha fúj.

Az üzlet sok filmet már lézerlemezen kínál. Mivel a lézervideonak sokkal jobb [redacted] képminősége, mint [redacted] hagyományos kazettáknak, és [redacted] Egyesült Államokban már sokan rendelkeznek lézervideo-lejátszó készülékkel, mind nagyobb [redacted] igény erre az új videotechnikára. A Tower Videoban ha kölcsönözni nem is, de vásárolni lehet műsoros lézerlemezeket. Az üzlet forgalmának 35 százalékát már [redacted] lézervideók eladásából éri el.

Kopper Judit

Keiko Sei,
a Videó Magazin tudósítója
jelenti
Nyugat-Európa fesztiválvárosából:

A komputeres grafikától az „Agyalapi törésig"

Az ősz Európában a videófesztiválok szezonja is. Bár ebben az évben kimaradt néhány kétévente megrendezésre kerülő esemény, például a bonni Videonale és a Montbelliard Videofestival, így is elég utaznivalója marad a tudósítónak.

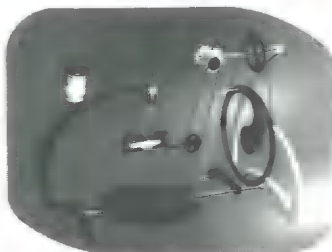
Az egyik legismertebb rendezvény az NSZK-beli Osnabrückben szeptember 7. és 12. között megtartott „European Media Art Festival" *(európai médiaművészeti fesztivál)*, amelyet másodszor nyitottak meg azóta, hogy megváltoztatták az elnevezését, s némiképp a jellegét is. Korábban „Experimental Film Workshop" (kísérleti film műhely) címmel jelölték az összejövetelt. Az idei fesztiválnak óriási sikere volt. Hét installációt állítottak ki, számos kísérleti film- és videóalkotást mutattak be. Az életműsorozat keretében ezúttal *Peter Greenaway*, a híres brit rendező sokat vitatott műveit vetítették *(A rajzoló szerződése, Egy 2 és két Nulla, Számok özönében, Az építész hasa)*. Az angol filmes azon kevesek közé

tartozik, aki a kísérleti filmek világából tört át a játékfilmek területére. Rendeztek egy szimpóziumot is „A Rendszer Hálójában" címmel, amely az ausztriai Linzben szeptember 13. és 16. között megtartott „Ars Electronica" *(elektronikus művészet)* témái között is szerepelt. Szó esett az elektronikus művészetek legkülönbözőbb ágazatáról, előadóművészetről, hangversenyekről, kiállításokról és filmekről.

A művészek mindig a legkorszerűbb eszközöket alkalmazzák. A legújabb médium jelenleg a komputeres grafika és az interaktív rendszer. Az interaktív eszközök – ezekről már esett szó a Videó Magazinban – olyan berendezések, amelyek lehetővé teszik, hogy a közönség aktívan részt vegyen a mű alakításában, ne csupán passzív szemlélője legyen. A klasszikus interaktív művek lézerlemezjátszót és számítógépet használtak, melyek segítségével a néző mintegy összerakhatta magának a képernyőn megjelenő történetet. Ezúttal nemcsak ilyen típusú munkák kerültek kiállításra. Az újszerű interaktív alkotások között *Jeffrey Shaw* (Ausztrália/Hollandia) „The Legible City" *(Az olvasható város)* című kiállítási darabja volt a legnépszerűbb. A néző felült egy biciklire, pedálozott és „irányította" járművét, miközben előtt egy hatalmas ernyőn falszerűen felmagasodó feliratok jelentek meg és tűntek tova a pedálozás sebességétől és a kormány mozgásától függő gyorsasággal a kívánt irányban. A figyelmes olvasó tehát úgy érezhette magát, hogy óriási szólabirintusban tesz különös utazást.

Waliczky Tamás Goldene Nica-díjas komputergrafikája

Ezenkívül voltak olyan művek is, amelyek tényleges fizikai érzéseket keltettek a nézőben. Például *Roy Ascott* (Anglia) „Aspects of Gaia" *(Gaia nézőpontjai)* című alkotásának szemlélője úgy érezhette magát, mintha egyszemélyes kocsiban fekve utazna vasúton.

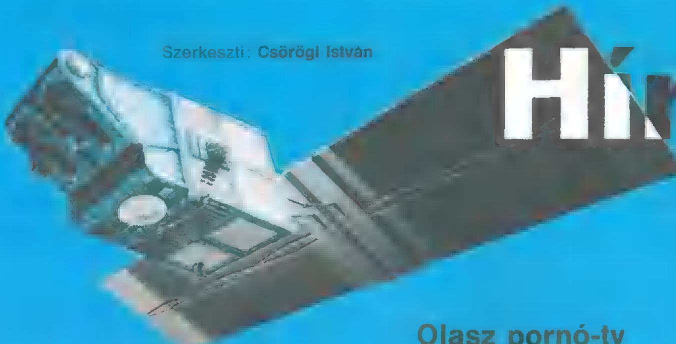
A szervezők igazi számítógépes játékokat is bemutattak a Brucknerhaus fesztivál-termeiben, így teljes képet nyerhettünk korunk legújabb eszközének környezetünkbe való beépüléséről. Mivel a legfejlettebb csúcstechnológiákat először mindig katonai célokra alkalmazzák, korunk művészeinek egyik legfontosabb hivatása, hogy bemutassák ugyanezen technikák békés felhasználását. Talán ezért is bizonygatják már-már agresszivitásig fokozódó erőteljességgel, hogy a csúcstechnika nem idegen a művészetektől.

Ebben az évben a magyar küldöttség is nagy szerepet játszott a fesztiválon. *Beke László*, a Nemzeti Galéria egyik vezetője már ismert elméleti szakemberekkel együtt szimpóziumot tartott a „Rács" fogalmáról. Az Ars Elektronica rendezvénysorozatának utolsó s egyben legérdekesebb előadása *Szemző Tibor* és társainak *„Agyalapi törés"* című bemutatója volt. A különleges produkció a természetes rezgések felfokozásának káros következményeit jelenítette meg képre és hangra komponálva. Meg kell még említeni *Waliczky Tamás* nevét is, aki Goldene Nica díjat kapott, Rix Ars Electronica Computer Grafic műfajában. Waliczky a budapesti Caesar Software Stúdió (Novotrade) komputergrafikai művésze, tavaly is nyert már díjat ugyanitt.

A magyarokon kívül más kelet-európai országok képviselői is aktív részt vállaltak az esemény menetében. Az utolsó napon megtartott Kelet–Nyugat Párbeszéd című szimpóziumon (magyar részről *Peternák Miklós* művészettörténész vett részt benne) amerikai, orosz, lengyel, csehszlovák, bolgár és angol szakértők vitatták meg annak lehetőségét, miként lehetne közös kelet–nyugati hálózatot kialakítani a csúcstechnológia segítségével.

Szerkeszti: Csörögi István

Hírözön

Amerikai szokások

A Nielsen Media Rescarel közzétette ■ amerikai videópiacon végzett legújabb felméréseinek eredményét. A kérdőívekre adott válaszokból meglepő összefüggések derültek ki. Például: a feltételezett 20-30 százalékkal szemben a készüléktulajdonosok 63 százaléka vásárolt az elmúlt évben műsoros videókazettát. A kölcsönzés intenzitásának ingadozásával kapcsolatban kiderült, hogy a nyári hónapokban csupán 22 százalékkal csökkent a videósok aktivitása. Néhány érdekes adat az észak-amerikai piacról:

- A készüléktulajdonosok 61 százaléka havonta, 16 százaléka pedig hetente legalább egy kazettát kölcsönöz.
- A legnépszerűbbek a „nagy mozisikerek” (39 százalék), s ezt mindjárt ■ gyerekfilmek követik (33 százalék). A többi műfaj (krimi, sci-fi, szex stb.) meg sem közelíti ezeket az arányokat.
- A kölcsönzők igen nagy hányada (37 százaléka) a lakóhelyéhez legközelebb eső kölcsönzőbe jár, függetlenül annak választékától vagy szolgáltatási színvonalától. Többeket vonz a választék (20 százalék), mint ■ keresett film elérhetősége (17 százalék). Az amerikai átlagvideós tehát nem egy bizonyos filmet keres a kölcsönzőben.
- A videózók 29 százaléka az érdekes című filmet kölcsönzi, 26 százaléka „csak úgy bogarászik”, 16 százaléka a boltban lehelyezett monitoron megjelenő filmrészletek vagy egyéb bolton belüli reklámok, 25 százaléka szóbeszéd alapján választja ki a filmeket. A bolti eladó véleményére a jó filmet keresők 4 százaléka hagyatkozik.

Olasz pornó-tv

Az első olasz fizetőtévé-szolgáltatás kemény pornót fog sugározni egy Pisa környéki stúdióból. Emellett bizonyos „házi erotikus [illegible]kák” elnevezésű műfajt is élvezhetnek azok, [illegible] megveszik a 250 ezer lírás dekódert, és leszurkolják a házi előfizetési díjat.

Siker az iszapbirkózás

Az Egyesült Államokban lassan, de biztosan növekszik a ppv-ctv (payper-view cable television = fizess, ha megnézted kábeltévé) szolgáltatás. Ez annyiban különbözik a szokásos fizető kábeltévétől, hogy a néző nem átalánydíjat fizet, hanem a katalógusból megrendelt és az általa kiválasztott időpontban leadott filmek száma után. Egyelőre még viszonylag kevés filmnek van ppv-joga, mivel ■ videós lobbi ragaszkodik hozzá, hogy azt csak a videómegjelenést követő 30 nap múlva lehessen ilyen kábelen leadni. A United Cable kerülőútként megpróbál különleges sporteseményeket és kulturális rendezvényeket kínálni a ppv hálózat tagjainak. Például közvetítették a moszkvai heavy metal fesztiválon készült felvételt, de az iszap- és díjbirkózás nagy összecsapásait is folyamatosan műsoron tartják.

Ausztráliában egyelőre hivatalos moratórium van életben ■ ppv-szolgáltatás bevezetésére, így ■ 90-es évek előtt nem terjed el a kontinensnyi országban. Az NSZK-ban akkora a műsorkínálat a különféle műhold és kábelszolgáltatások révén, hogy nem könnyű gyökeret vernie a ppv-nek. Japánban a Cable Television Tokyo üzemeltet egy hálózatot, amely a Herald Japan nevű forgalmazó filmjeit sugározza. Angliában ■ közvetlen műsorszóró műhold BSB csatornája kínál ppv szolgáltatást, főként zenés és sporteseményekről. A teljes műsorválaszték ■ tervek szerint csak 1990 tavaszára alakul ki.

A JVC új vállalata

A japán JVC Társaság (a VHS rendszer szabadalmaztatója) Largo Entertainment néven filmforgalmazó és produkciós vállalatot alapított. A 100 millió dolláros alaptőkéjű cég évi három film finanszírozását és forgalmazását tervezi. *Lawrence Gordon*, a Largo vezetője (korábban a 20th Century Fox elnöke) 30 filmterv közül választja ki a jövő nyáron bemutatandó első produkcióit.

Következő számunk tartalmából:

Brando újra forgat

Mérlegen a színes tv-k

Milánói film- és videóvásár

Az év felvétele!

300 perces kazetták

A frankfurti BASF AG ősszel megkezdte ■ 5 órás (F-300-as) VHS kazetták gyártását. A különlegesen vékony szalagon 3 átlagos hosszúságú játékfilm vagy 6 folytatásos tévéepizód fér ■. LP üzemmódban 10 órányi műsort is rögzíthet a kazettán, akit nem zavar a kép- és hangminőség romlása.

Rain Man-csúcs és Casablanca színesben

Az MGM/UA Home Video az Egyesült Államokban és Kanadában 1989. aug. 30. óta forgalmazza ■ *Rain Mant*. Előrendelésre 602 ezer példányt szippantottak fel ■ videókölcsönzők, s ezzel megdőlt az előző évi 535 ezres rekord, melyet a *Three Man and* ■ *Baby* című nagysikerű komédia tartott. (Ez utóbbi film a nálunk mozikban bemutatott *Három férfi és egy mózeskosár* című produkció amerikai változata.)

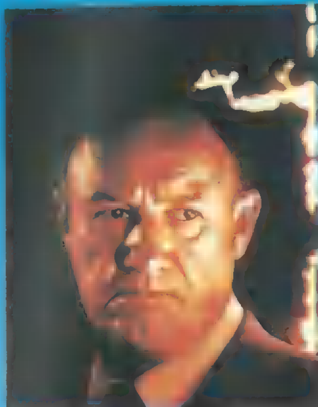

A Warner Home Video megpróbálja „feldobni" a francia lézerképlemez-piacot. 1989 őszétől havi öt filmet jelentet meg, átlag 200–260 frankos áron. Ugyanakkor csökkentik a műsoros videókazetták árát 199 frankról 149-re. A CBS/FOX sem akar kimaradni az üzletből: sebtiben piacra dobja tíz nagysikerű filmjét, lemezenkén 350-ért.

A Laserdiscre szakosodott Criterion Collection két lemezen 99,95 dollárért megjelenteti a *Casablanca* komputerrel színezett változatát. A különleges kiadás tartalmazza még a vágó, a zenei rendező és a producer visszaemlékezéseit, valamint korabeli dokumentumokat Casablanca második világháború előtti szerepéről.

Az 1987–89-es időszak legtöbbet foglalkoztatott filmsztárja Gene Hackman és Charlie Sheen voltak, akik kilenc filmben szerepeltek. Még Raul Julia és Jim Belushi ■ három-négy filmmel körözte le ■ olyan hírességeket, mint Jack Nicholson vagy Micky Rourke.

Csaknem 180 ezer rajongó előtt szerepeltek ■ legnépszerűbb nyugati és szovjet heavy metal bandák a moszkvai Lenin Stadionban. A Bon Jovi, Ozzy Osbourne, a Mötley Crüe, a Scorpions, a Skid Row és a három szovjet együttes műsora lemezen is megjelenik, s az őszi–téli szezonban látható lesz az amerikai fizetőkábeltévé (ppv) hálózatban.

Spielberg: Hollywoodnak fontos ■ videó

A Videóműsor Terjesztők Társasága'89-es évi rendes konferenciáján *Steven Spielberg* is felszólalt. Beszédében hangsúlyozta, hogy a videó megjelenése egyáltalán nem mellékes Hollywood számára sem gyártási, sem pénzügyi szempontból. A filmek készítésekor figyelembe veszik a képernyő speciális követelményeit, aminek haszna abban is megmutatkozik, hogy a filmek bevételének egyre növekvő hányada származik a videóból. Ugyanezen a konferencián jelentették be, hogy a filmek bemutatását követő szokatlanul rövid időn belül meg az idén karácsonykor megjelenik videón ■ *Szellemirtók* második része és ■ nyár bombasikere a *Denevérember*.

Gyermeknevelés kazettával

Az Egyesült Államokban nagy divatja van ■ családi kazettáknak. Ezúttal nem szexfilmekről, hanem audiovizuális nevelési tanácsadókról van szó. A szülő BASIC-program ■ segítségével felmérheti gyermeke intellektuális képességeit és közösségi viselkedési mintáit, majd tudományos alapossággal fejlesztheti ■ kicsi beszédkészségét, személyiségét és kezdeményezőkészségét. (Mindezt potom 60 dollárért.) Egy másik 50 perces kazetta egyenesen a gyerekeknek szól, utazásra invitálja őket ■ könyvek szárnyain. A nagy vetélytárs, ■ képernyő segít tehát megszerettetni az olvasást a gyermekekkel (ára 40 dollár). Miért nem figyel rám a gyermekem? Ezt ■ kérdést válaszolja meg egy újabb kazettán *Sam Goldstein*, ■ gyermeklélektan tudományának doktora. A 76 perces előadásból kiderül, hogy sokféle oka lehet ennek. Például a figyelemhez szükséges ismeretek hiánya (ilyenkor nevelni kell) vagy érdektelenség (ekkor motiválni kell). Az előadó különböző stratégiákat is ajánl a kudarcot vallott szülőknek – alig 30 dollárért.

Hétezer kazettányi brutalitás

A 26 éves *Cutoma Mijazaki* azzal jelentkezett a rendőrségen, hogy megölt három 4–7 év közötti korú kislányt. A hatóságok a házkutatás során hétezer (!) kazettányi horrort és brutális pornót találtak lakásán. Mijazaki vallomása szerint egyik áldozatának kezét és lábát azután vágta le, hogy videóján megnézett néhány horror atrocitást. Az Asia Egyetem egyik szakértője szerint: „a fiatalember teljességgel a videó világában élt". Az eset hatására a Távol-Keleten újból fellángoltak a műsorpolitikai viták a tévéállomások és a filmforgalmazók között...

HIT '89

Mindent a kéznek is!

A kiállításokkal, vásárokkal [redacted] a baj, hogy semmihez [redacted] lehet hozzányúlni, semmit [redacted] lehet kipróbálni [redacted] legfontosabb: semmit sem lehet azonnal megvásárolni – *itthon*.

Mert úgy tűnik, hogy már Bécsben is más szokás járja. A nagy reprezentatív bemutatók, az üzletembereknek szóló zártkörű kiállítások kora lejárt; [redacted] vásár végre újra az, ami volt, a vevő és az eladó találkozóhelye, ahol minden kipróbálható és megvehető!

Az ősszel megrendezett *HIT '89* szórakoztatóelektronikai kiállításra is már ez [redacted] újfajta módi volt a jellemző. A magyar turisták – igazán szép számmal voltak! – kijutását megkönnyítette, hogy [redacted] amúgy [redacted] schillinges napi belépőjegyet egy hazai utazási irodában 200 forintért már itthon is megválthatják. Több százan, tán ezren tanúsíthatják tehát, hogy ennyit s egy félnapos bámészkodást mindenképpen megért [redacted] HIT '89. S talán még a feleségek sem panaszkodtak! Nem kellett türelmetlenül topogniuk a férfiak mellett, hiszen [redacted] rádiók és videók tőszomszédságában több hatalmas csarnokban mélyhűtőládák, mikrohullámú sütők és konyhai robotgépek parádéjában gyönyörködhettek, míg [redacted] erősebbik nem tagjai [redacted] videócsodák legújabb generációját gusztálták.

Hasonlóan szép és kiváló műszaki tulajdonságokkal rendelkező gépek közül meglehetősen nehéz lenne választani. Ha mégis erre kerülne sor, [redacted] JVC Super VHS magnói valószínűleg orrhosszal nyernének.

[redacted] remél az Audioton?

A magyar vásárlók által is ismert és vásárolt Audioton termékek standja méltán pályázhatott a kiállítás legszerényebb sarka címre. A jórészt középkategóriájú magnók, rádiók és videók között találkoztunk Grünwald úrral, [redacted] cég [redacted] sával, akit elsőként is az idei vámkorlátozások következ[redacted].

– Nézze, én régóta vagyok kapcsolatban magyarokkal. Nem rázott meg különösebben [redacted] korlátozás, mert a cég forgalmának ma már a zömét [redacted] magyarországi eladások jelentik. Ausztriában a nagykészülékek – ide értem [redacted] videót és [redacted] tévét – forgalma közel 90 százalékkal visszaesett, de [redacted] bevételkiesést pótolták [redacted] aprócikkek: [redacted] walkmanek, a kisrádiók és magnók. Ezekből több mint kétszer annyit forgalmaztam, mint január elseje előtt.

• A [redacted] ismer[redacted] milyen újdonságot [redacted] kiállításra?

– Számos újdonsággal jelentkeztünk, melyek közül [redacted] tévével egybeépített videót és [redacted] kis VHS–C kamkordert emelném ki. Ez utóbbit egyébként most vizsgálja be a MEEI, és remélem, hogy hamarosan kapható lesz majd [redacted] magyarországi boltokban [redacted]. Az ára [redacted] szolgáltatásoknak megfelelően alacsony, 50-60 ezer forint lesz.

• Említette, hogy évek [redacted] magyar cégekkel. Gondolko[redacted] azon, hogy [redacted] magyar kapcsolatait?

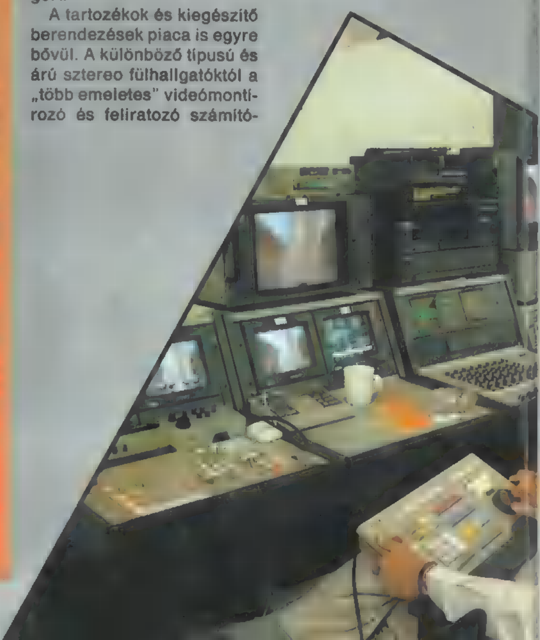
– Nyolc éve vagyok [redacted] magyar piacon, s egy időben cégem jelentős barterüzleteket bonyolított le. Most egy vegyes vállalat előkészítésén dolgozom. Úgy tervezem, hogy mu[redacted] centereket állíthatnék elő magyarországi gyárakban.

A HRS 550 vagy a HR-S-900 EG típusjelűek egy darabka jövőt is magukba foglalnak, hiszen D2MAC dekoderrel felszerelve már a direkt műsorszóró műholdak által sugárzott adások vételére is alkalmasak.

Sokan technikai zsákutcának nevezik [redacted] CD-videót, azaz a lézerképlemezt, s ezt [redacted] vélekedést támasztja alá [redacted] is, hogy alig néhány cég állított ki ilyen CD-t lejátszó készüléket. Az újfajta képlemez minősége pedig egye[redacted] félelmetes, s a készülékek – így [redacted] Philips CDV 495-ös típusjelű berendezése – alkalmasak audió CD–lejátszásra is! Egyszerre lehet tehát hifi hang és képlejátszáshoz jutni – igaz, borsos áron, 14 ezer schillingért.

A tartozékok és kiegészítő berendezések piaca is egyre bővül. A különböző típusú és árú sztereo fülhallgatóktól a „több emeletes" videómontírozó és feliratozó számítógépcsodákig. A videókazetták közti versenyt, úgy tűnik, most [redacted] BASF nyerte meg, hiszen elsőként hozott ki [redacted] pi[redacted] 5(!) órás VHS kazettát. Azt csak remélni merjük, hogy ez nem jut [redacted] 120 perces audiókazetták sorsára, hiszen a műholdas tévék korában az ilyen hosszúságú kazetta valóságos isten áldása lehet.

Apropó műholdas vétel. A pavilonok előtt szabad téren több tucat forgalmazó cég állította ki kis parabola vevőit, -antennáit. A sztárok itt is kétségtelenül az Astra vételére alkalmas vevőberendezések voltak, de a vásárlók inkább az olyan típusokat keresték, amelyekkel [redacted] Astrán kívül a Kopernikusz műhold adásai is vehe-

tők. [redacted] kettő ugyanis együtte-[redacted] már vagy két tucat állomást jelent – a közeljövőben. Ha jól belegondolunk (és [redacted] kódolt filmadások vételére is alkalmas dekóderek árát [redacted] beszámítjuk), egy-egy ilyen „családi" antenna pár hónap [redacted] megszolgálja [redacted] árát, hiszen, akiknek [redacted] képernyőn ennyiféle műsor fogható, azok nem rohannak le esténként [redacted] sarki videókölcsönzőbe.

Ha egy kiállításnak tanulsága lehet, akkor a bécsi HIT '89-nek igazán van. A közönségsiker azt bizonyítja, hogy még a látszólag telített piacon is lehet, sőt kell harcolni [redacted] vevőért, s ennek [redacted] küzdelemnek csupán egyik „fegyvere" [redacted] tetszetős kivitel [redacted] jó műszaki paraméterek. A nívós bemutatás és [redacted] „kézzelfoghatóság" pedig schilling-[redacted] mérhető sikereket hoz, akár már [redacted] standokon is.

Szakonyi Péter

Graffiti

MOZI

A GRAFFITI 1989. decemberére a következő filmek magyarországi

premierjét tervezi:

Hercules szines, szinkr., amerikai sci-fi

Főszerepben: Lou Ferrigno

Merénylet szines, szinkr., amerikai krimi

Főszereplő: Charles Bronson

Delta Force szines, szinkr., amerikai akciófilm

Szakaszvezető szines, szinkr., amerikai háborús film

Ghor szines, szinkr., amerikai sci-fi

A filmek megjelenésének pontos időpontját és azok tartalmát

a Pesti Műsor közli.

A mozi a műsorváltoztatás jogát fenntartja

Budapest

VIII., József krt 63.

A képernyőn manapság gyakorlatilag már bármi megtörténhet. Az ok egyszerű: a grafikai adatok elektronikus feldolgozása révén a képelemek feltétlen engedelmességgel tartoznak a rendezőnek és technikusainak. A magyar közönség éppen mostanában ismerkedett meg a *Denevéremberrel*. Elektronika nélkül félkarú óriás volna szegény: se autója, se repülője, se jövőből kölcsönzött fegyverei nem lennének. Hogy nem így történt, azért *Derek Meddingsnek* tartozik hálával, aki négyhavi kemény munkát szentelt a Denevérember-produkciónak.

A műveletek egyébként mind a mai napig titkosak; tudni csak annyit lehet róluk, hogy kulcsszerepük volt bennük a számítógépeknek, és hogy nagy részük *George Lucastól* származott.

Az ő legújabb produkciójában, az *Indiana Jones és az utolsó kereszteshadjáratban* például két repülőgép száguld szembe egymással. (A rendező Steven Spielberg.) Amikor megkérdezték az egyik számítógépestől, nem veszélyes-e az ilyesmi, így felelt: „de igen, néha az infarktus szélén táncolunk az idegességtől, ha valami nem akar kijönni..." Az ilyesféle jelenetekhez régebben csakugyan két valódi repülőgépre volt szükség, Spielberg azonban az új Indiana Jonesban már nem szorult ilyesmire: két, Hewlett-Packard-számítógép által vezérelt távirányítású modell csapott össze. A felvételeken rajztrükköket is alkalmaztak, amit azonban a nézők már nem érzékelnek. Számítógép kontrollálta a kamerákat is, amelyek – egy stúdiócsarnokban – a miniatűr légicsatát felvették. Mivel a modellek nem mozoghattak kellő sebességgel, a számítógépet úgy programozták, hogy a felvett anyagot tetszés szerint gyorsíthassák. Az eredmény: szédítő száguldás. A hitelességről másképpen is gondoskodtak: a pilótafülkében – méretarányos kicsinyítésben – a játszó személyeket, például *Harrison Fordot* ábrázoló babák ültek. Ezeket a műanyag figurákat joystick segítségével a felvétel során technikusok mozgatták távirányítással, hogy még kevésbé tűnjön fel: nem élő emberekről van szó.

Ugyanebben a filmben a főhős autóval lángtengeren robog keresztül. A lángokat átlátszó műanyag lapokra rajzolták, és rajzfilmet készítettek belőlük. Ezt egy IBM PC segítségével keverték rá az autóról készült felvételre, biztosítva, hogy a tűz pontosan nyaldossa körbe a járművet...

Veszélyes helyzetek kiküszöbölését teszi lehetővé az is, ha számítógép segítségével hitelesítik a műtermi felvételek „koholt" körülményeit. A *Lily Tomlin* és *Bette Milder* főszereplésével készült *Kétszer kettőben* például a hősök egy hotel tetején, szédítő magasságban ágálnak, mögöttük és alattuk mélység tátong. Már a filmen: mert a jelenetet eredetileg egy műteremben kék háttér előtt rögzítették, és erre „tették rá" utóbb a tájat, ezáltal borzolva fel a nézők idegeit. Az eljárás eddig is ismert volt; a számítógép abban segít, hogy ne jelentkezzék az áruló kontraszt, amelyből mindenki tudhatta: trükk az egész.

A számítógépes filmkészítés megteremtője minden vitán felül Lucas volt. 1977-ben, a *Csillagok háborújának* készültekor egy rögtönzött komputerstúdió volt a számítógépes bázis, a Hollywood melletti Van Nuys egyik raktárépületében. Ma féltucat cég foglalkozik kizárólag ilyesmivel; a képek összepasszítása mellett a számítógépek ellenőrzik a stúdiók bevilágítását, választják ki a megfelelő szűrőket, szinkronizálják a zenét és a képen látható mozgást. A csúcsot jelenleg a Dream Quest stúdió képviseli, amely a szeptemberben forgalomba hozott *Abyss (A*

szakadék) című akciófilm effektjeinek 70 százalékát készítette. A történet egy elsüllyedt amerikai atom-tengeralattjáró keresése körül forog. Kifejezetten e film igényeihez fejlesztették ki a Dream Quest Motion Control (D. Q. Mozgáskontroll)-rendszert. Egyidejűleg harminckét csatornán ad utasításokat, nyolcon a kamerákat vezérli, a többin a modelleket és a világítási effekteket irányítja. Mivel a számítógép bármilyen előzetesen beprogramozott utasítást képes tárolni, az operatőr és a rendező teljes jeleneteket előre rögzíthet.

Színre lép egy új alkotó: a számítógép

Az Abyssben egy huszonegy méteres tengeralattjárómakettel kisebb víz alatti szállítójárművek ütköznek. Ajtók nyílnak és csukódnak, fények gyúlnak és alszanak ki újra. „A legjobb az egészben az, hogy minden előre programozható – mondja egy szakértő. – Az operatőr átengedheti a munkát a gépnek, és elmehet meginni egy kávét." Egy vezető szakértő és számítógépes operatőr, *Charlie Clavadetscher* szerint a manapság a filmekben látható speciális effektusok kilenc tizede nem lenne lehetséges a számítógép segítsége nélkül.

(–mpr–)

Az ORION Elektronikai Gyár új termékei: EGYÉNI ÉS KISKÖZÖSSÉGI MŰHOLDVEVŐ RENDSZEREK

ST–16 beltéri vevő

- kézi állomáskeresés, ki-bekapcsolható AFC
- nagyfrekvenciás antennakimenet a tv-készülék felé (UHF 32–39 csatorna)
- DIN szabványú videókimenet
- monó hangcsatorna a kísérő hangra
- dekóderkimenet D2-MAC illetve analóg dekóder részére
- földi tv-antennabemenet (VHF-UHF)

Kültéri egység az ASTRA műhold adásainak vételére. Ø 90 cm-es (Nyugat-Magyarország területére) és Ø 120 cm-es (az egész ország területére) alumínium parabolaantennával.

ST–29E beltéri vevő

- mikroprocesszoros vezérlés, 29 programozható csatorna
- infravörös távvezérlés
- kiváló minőségű sztereohangvétel
- nagyfrekvenciás antennakimenet a tv-készülék felé (UHF 32–39 csatorna)
- csatlakoztatható: videómagnó, tv, D2 MAC dekóder, analóg-dekóder, földi tv-antenna
- megfelelő kültéri egységgel, bármely műhold vételére alkalmas.

Az ASTRA vevőszettek az egyszerűbb vagy igényesebb kiviteltől függően 40 ezer forinttól kaphatók!

Érdeklődés – felvilágosítás:

ORION Vevőszolgálat Bp., 1102 Állomás u. 5. Tel.: 157-0889

RAVILL Elektron Vevőszolgálat Bp., 1067. Lenin krt. 77. Tel.: 132-4399

ÚJ TERMÉKÜNK AZ

EGYÉNI D2–MAC DEKÓDER

Az ORION gyártmányú egyéni D2–MAC dekóder alkalmas minden D2–MAC-rendszerben sugárzott műholdas műsor dekódolására (pl. TDF–1, TV SAT–2). Bármilyen erre előkészített műholdvevő berendezéshez csatlakoztatva (pl. ST–29E) magas színhűségű, kiváló képminőséget és HIFI sztereó hangminőséget ad.